శ్రీలలిత

సప్తమ భాగము

(601 నుండి 700 వరకు నామములకు వివరణము)

7

మాస్టర్ పార్వతీకుమార్

ధనిష్ఠ

ఈ ప్రచురణ యొక్క కంటెంట్ సద్భావన చర్యగా మరియు వ్యక్తిగత ఉపయోగం కోసం మాత్రమే ఉచితంగా ఇవ్వబడుతుంది. దానిని అలానే ఉంచడం మన బాధ్యత.
విధంగానైనా లేదా ఏ ప్లాట్‌ఫారమ్‌లోనైనా వాణిజ్యీకరణ నిషేధించబడింది, అలాగే ప్రచురణకర్త యొక్క వ్రాతపూర్వక అనుమతి లేకుండా పంపిణీ, లేదా పూర్తిగా, లేదా కొంత భాగాన్ని ప్రచురించడం నిషేధించబడింది. అన్ని హక్కులూ గ్రంధకర్తవి, ప్రచురణకర్తవి.

ప్రథమ ముద్రణ : 2010

ప్రతులు : 1,000

వెల : రూ॥ **40-00**

ప్రాప్తిస్థానము :

జగద్గురు మందిరము

(ది వరల్డ్ టీచర్ టెంపుల్)

'రాధామాధవమ్'

14-38-2, ముప్పిడి కోలనీ,

విశాఖపట్నం - 530 002.

ఫోన్ : 0891-2701531

e-mail : dhanishta@rediffmail.com

ముద్రణ :

ఎక్సైలియన్ ప్రింటింగ్ స్కూల్

విశాఖపట్నం - 530 016.

☏ 0891-2747320, 9848075132.

సమర్పణము

శ్రీలలితా సహస్రనామ వివరణా యజ్ఞమున లిఖింపబడిన **'శ్రీలలిత - సప్తమ భాగము'**, శాండిల్యస గోత్రవతి,

స్వర్గీయ **కంభంపాటి వేంకటప్పయ్యశాస్త్రిగారి** ధర్మపత్ని

శ్రీమతి రామలక్ష్మిగారి

పాద పద్మములకు సమర్పింపబడినది.

వికృతినామ సంవత్సర కార్తీక పౌర్ణమి శుభ ఘడియలలో, మహాపర్వ దినమున శ్రీమతి రామలక్ష్మిగారు శివ సాయుజ్యము పొందిన పుణ్యమూర్తి.

శ్రీమతి రామలక్ష్మిగారు సప్త సంతానమును పొందిన మాతృ మూర్తి. వారు దర్శించని పుణ్యక్షేత్రము లేదు. చేయని తీర్థ యాత్రయు లేదు. బాల్యము నుండి దైవారాధన, గురు సుశ్రూషలను గావించుచు సాటి స్త్రీలలో అత్యంత గౌరవమును పొందిన ధర్మశీలి. చిన్నతనము నుండి జీవితమంతయు సత్సంపదలతో, సత్సంతానముతో పూర్ణ జీవితము గడిపిన భరత స్త్రీ. మునిమనుమనికై వేచి యుండి అతనిని దర్శించిన పిదప దేహత్యాగము గావించిన సిద్ధ సంకల్ప. అట్టి పుణ్య మూర్తి పాదపద్మములకు ఈ సప్తమ భాగము భక్తితో సమర్పితము.

- పార్వతీకుమార్

ధనిష్ఠ

స్వచ్ఛంద సేవా సంస్థ

"ధనిష్ఠ" అనగా ధనపూరిత దివ్యవాయువు. ధనమనగ దివ్య సంపద. అది కేవలము డబ్బుకాదు. డబ్బుతో సంపదను కొలువ లేము, కొనలేము. సంపద జీవన వైభవమునకు సంబంధించినది. మన శ్రుతులలో అగ్ని, వాయువు, ఇంద్రుడు, బృహస్పతి యిత్యాది దివ్య ప్రజ్ఞలను ధనమనిరి. ఆర్ష విజ్ఞానమే నిజమైన ధనము. అట్టి ధనమును కూర్పుచేసి వ్యాప్తి చేయుటకు "ధనిష్ఠ" 1992లో జన్మించినది.

"ధనిష్ఠ" మాస్టర్ పార్వతీకుమార్‌గారి వాక్కును సి.డి., ఆడియో, వీడియో క్యాసెట్ల రూపములోను, పుస్తకముల రూపము లోను భద్రపరచి సత్సాధకుల కందించునట్టి యజ్ఞార్థకర్మను చేపట్టినది.

"ధనిష్ఠ" ఒక చక్కని గ్రంథాలయమును, ధ్యాన మందిరమును సద్గోష్ఠికై వలసిన వాతావరణమును – "జగద్గురు మందిరము"గ ఏర్పరచి, ఆసక్తి కలవారికి ధ్యానము, స్వాధ్యాయము నేర్పుచున్నది.

సంకలనకర్త : మాస్టర్ పార్వతీకుమార్

మాతృదేశము మొదలుగా ఉత్తర అమెరికా, లాటిన్ అమెరికా మరియు ఐరోపా ఖండములలోగల ఆధ్యాత్మిక జిజ్ఞాసువులకు ప్రచోదనము కలిగించుచూ, భక్తి, జ్ఞానము, వైరాగ్యము, యోగాభ్యాసము యిత్యాది విషయములలో బోధనలు గావించుచూ, పరమగురువుల మార్గానుయాయి లకు వెలుగుదారి చూపించు చున్న సత్సాధనా సంపత్తిగల నవయుగ యోగ మార్గదర్శి **మాస్టర్ పార్వతీకుమార్**గారు. వారి బోధనలు లెక్కకుమించి యున్ననూ, పలురకములైన విషయ, విజ్ఞాన బోధనలుగా తెలియవచ్చును. అవి బోధనలుగానే కాకుండా నిత్యజీవితమున అనుసరణీయమై, ఆచరణ యోగ్యమై, ఆచరించువారికి సత్యదర్శనమున సత్వర ఫలితముల నందించు చున్నవని తెలుపుట అతిశయోక్తి కానేరదు.

సాంఘిక, ఆర్థిక, ఆధ్యాత్మిక, సాంస్కృతిక, కళారంగములలో వారి నిరంతర సేవలను గుర్తించి, గౌరవించి, ఆంధ్ర విశ్వకళా పరిషత్ **"డాక్టర్ ఆఫ్ లెటర్స్"** పట్టానందించి, ఆదర్శవంతమైన వారి సేవలను కొనియాడినది.

ఆర్థిక, సాంఘిక, సేవారంగములలో – మానవాళి మనుగడలో సుఖము, శాంతి పరిమళింపజేయు సూత్రముగా ఆధ్యాత్మికత అలరారినప్పుడే దానికి సాఫల్యత, సార్థకత ఉండునని, *"మానవ సేవయే మాధవ సేవ"* అను మాటకు

సరియైన అర్థము యిదేనని మాస్టరుగారు తమ ప్రవర్తన ద్వారా తెలియ పరచుచున్నారు. మాస్టర్ పార్వతీకుమార్‌గారు బాధ్యతగల గృహస్థులు, పేరున్న ఆర్థిక సలహాదారు, విజ్ఞానమును వికసింపజేయు గురువు, శారీరక – మానసిక రుగ్మతలను తొలగింపజేయు వైద్యులు, శతాధిక గ్రంథముల సంకలన కర్త, నిగర్వి, నిర్మల హృదయులు.

జ్ఞానము ఏ ఒక్కరికి చెందినది కాదనియు, జ్ఞానులు సైతము అందరునూ జ్ఞానమునకే చెందిన వారనియూ, జ్ఞానమే సరియగు వాహికల నెన్నుకొని తనను తాను ప్రకటించుకొనుచుండు ననియూ, అందుచే నిజముగా ఎవ్వరూ గ్రంథకర్తలు కాజాల రనియూ, సంకలన కర్తలే ననియు మాస్టరుగారి దృఢ విశ్వాసము. విశేష పరిజ్ఞానముగల ప్రతిభావంతు లైనప్పటికి సౌశీల్యముతో సామాన్యుల మిత్రత్వము నభిలషించు సమవర్తి.

మాస్టర్ పార్వతీకుమార్‌గారి ఆధ్వర్యమున ఎన్నియో ధార్మిక సంస్థలు దేశ విదేశములలో పరహితసేవ గావించుచున్నవి. "పరహితము పరమధర్మ" మను ఆర్యోక్తి వారి జీవితమును నడిపించుచున్నది. భగవద్ధ్యానము, స్వాధ్యాయము, పరహితములకు త్రిధాబద్ధులుగా ఎందరో ఆస్తికులకు వారు ప్రపంచమున ప్రచోదనము గావించుచున్నారు. పరమగురు పరంపర వారి కాదర్శము.

- ధనిష్ఠా ఫౌండేషన్

తొలిపలుకు

"శ్రీలలిత" అను శీర్షికగా మాస్టర్ పార్వతీకుమార్‌గారు లలితా సహస్రనామములకు వ్యాఖ్యానము వ్రాయుచున్నారు. అవి ప్రతిమాసము 'నావాణి' దర్శన మాస పత్రికయందు ప్రచురింపబడుచున్నవి. పాఠకుల కోరికపై అమ్మవారి "సహస్ర" నామములను "శత" నామములు ఒక భాగముగ ప్రచురించుటకు సంకల్పించితిమి. ఇప్పటికి 600 నామము లను 6 భాగములుగ ధనిష్ఠ ప్రచురించినది. ప్రస్తుతము 601 నుండి 700 వరకు 7వ భాగముగ అందించుచున్నాము.

మాస్టర్ పార్వతీకుమార్‌గారి వివరణము ఎల్లవేళల సత్సాధకుల నుద్దేశించియే యుండును. వారి భాష కూడ చాల సరళము. గంభీర మగు విషయములను పామరులకు సహితము అందించగల స్పష్టత ఆయన భాషణమందు, రచనలయందు గోచరించును. వారినుండి వెలువడిన విజ్ఞానాంశ మేదైననూ ఆచరణకు స్ఫూర్తి కలిగించునట్లుగ నుండును.

ఆవేశములేని ఆచరణ వారి యందు, వారి భాషణయందు నిత్యము గోచరించు చుండును. ఆచరణయే ఇహపరములకు పరిష్కార మని వారి బోధనలు ప్రస్ఫుటము చేయుచుండును.

అందులకే ఈ ముద్రణము.

– ధనిష్ఠ

పరిచయము

లలితాదేవి, శ్రీదేవి, దుర్గ, మహాలక్ష్మి, మహాసరస్వతి, మహాకాళి, రాజరాజేశ్వరి, త్రిపురసుందరి, ఇవియన్నియు జగదంబ నామములే. విశ్వ చైతన్యమే జగదంబ. ఆమె నుండియే త్రిగుణములు, పంచభూతముల సృష్టి ఏర్పడుచున్నది. ఇవియే ఆమె అష్ట ప్రకృతులు. అందలి చైతన్యమామెయే. అష్ట ప్రకృతులకు మూలము కనుక ఆమెయే మూల ప్రకృతి. సృష్టికి మూలాధారము ఆమెయే. అవ్యక్త స్థితియందు సత్యముగను, వ్యక్త స్థితియందు మహాచైతన్యముగను విరాజిల్లునదియే శ్రీమాత.

సమస్త దేవతామూర్తులు, గ్రహగోళములు, సర్వజీవకోటి శ్రీలలిత నుండి ఏర్పడినవే. ఆమె లీలావిలాసము, సృష్టివైభవము సహస్ర నామములతో కొనియాడబడినది. వర్ణన కతీతమైనను ఆమెను వర్ణించు ప్రయత్నము, ఆ మహా చైతన్యమున స్థితి గొనుటకు వినియోగ పడును. అందులకే పారాయణము.

అవగాహనతో కూడిన పారాయణము చేయుట వలన రుచి తెలియును. రుచియనగ వెలుగు. రుచియనగ అనుభూతి కూడ. అట్టి దర్శనము అందరికి దక్కవలెనని, అనుభూతి అందరికిని కలుగవలెనని ఋషుల ఆకాంక్ష. అవగాహన అనుభూతికి మార్గము చూపును గనుక వ్యాఖ్యానములు సరళముగనున్నచో అవగాహన సులభము. అందులకే ఈ వ్యాఖ్యానము. సామాన్యు లకు వినియోగపడినచో ఈ ప్రయత్నము సఫలము.

- పార్వతీకుమార్

విషయసూచిక

601.	దరాందోళిత దీర్ఘాక్షి	....	17
602.	దరహాసోజ్జ్వలన్ముఖి	....	19
603.	గురుమూర్తి	....	21
604.	గుణనిధి	....	23
605.	గోమాతా	....	25
606.	గుహజన్మభూః	....	27
607.	దేవేశీ	....	29
608.	దండనీతిస్థా	....	31
609.	దహరాకాశరూపిణి	....	33
610.	ప్రతిపన్ముఖ్య రాకాంత తిథిమండలపూజితా	....	36
611.	కళాత్మికా	....	40
612.	కళానాథా	....	42
613.	కావ్యాలాప వినోదిని	......	44
614.	సచామరరమావాణీసవ్యదక్షిణసేవితా	....	46
615.	ఆదిశక్తి	....	48
616.	అమేయా	....	50
617.	ఆత్మా	....	52
618.	పరమా	....	53
619.	పావనాకృతి	....	55
620.	అనేక కోటి బ్రహ్మాండ జననీ	....	57
621.	దివ్య విగ్రహా	....	58
622.	క్లీంకారీ	....	60
623.	కేవలా	....	62
624.	గుహ్యా	....	63

625.	కైవల్య పదదాయిని	....	65
626.	త్రిపురా	....	67
627.	త్రిజగద్వంద్య	....	69
628.	త్రిమూర్తి	....	70
629.	త్రిదశేశ్వరి	....	71
630.	త్ర్యక్షరీ	....	72
631.	దివ్యగంధాఢ్య	....	74
632.	సిందూర తిలకాంచితా	....	77
633.	ఉమా	....	79
634.	శైలేంద్రతనయా	....	82
635.	గౌరీ	....	83
636.	గంధర్వసేవిత	....	84
637.	విశ్వగర్భా	....	85
638.	స్వర్ణగర్భా	....	86
639.	అవరదా	....	87
640.	వాగధీశ్వరీ	....	88
641.	ధ్యానగమ్యా	....	89
642.	అపరిచ్ఛేద్యా	....	90
643.	జ్ఞానదా	....	91
644.	జ్ఞాన విగ్రహ	....	93
645.	సర్వవేదాంత సంవేద్య	....	95
646.	సత్యానంద స్వరూపిణి	....	97
647.	లోపాముద్రార్చితా	....	98
648.	లీలాక్లప్త బ్రహ్మాండమండలా	....	100
649.	అదృశ్యా	....	101
650.	దృశ్యరహిత	....	104

651.	విజ్ఞాత్రి	....	106
652.	వేద్యవర్జిత	....	109
653.	యోగినీ	....	110
654.	యోగదా	....	112
655.	యోగ్యా	....	114
656.	యోగానందా	....	116
657.	యుగంధరా	....	118
658.	ఇచ్ఛాశక్తి జ్ఞానశక్తి, క్రియాశక్తి స్వరూపిణి	....	120
659.	సర్వాధారా	....	123
660.	సుప్రతిష్ఠా	....	126
661.	సదసద్రూపిణి	....	127
662.	అష్టమూర్తి	....	129
663.	అజాజైత్రి	....	130
664.	లోకయాత్రా విధాయినీ	....	133
665.	ఏకాకినీ	....	134
666.	భూమరూపా	....	135
667.	నిర్ద్వైతా	....	136
668.	ద్వైతవర్జితా	....	137
669.	అన్నదా	....	138
670.	వసుదా	....	140
671.	వృద్ధా	....	142
672.	బ్రహ్మాత్మైక్యస్వరూపిణి	....	144
673.	బృహతీ	....	146
674.	బ్రాహ్మణి	....	147
675.	బ్రాహ్మీ	....	149
676.	బ్రహ్మానందా	....	150

677.	బలిప్రియా	....	151
678.	భాషారూపా	....	153
679.	బృహత్సేనా	....	156
680.	భావాభావవివర్జితా	....	157
681.	సుఖారాధ్యా	....	160
682.	శుభకరీ	....	162
683.	శోభనాసులభాగతిః	....	164
684.	రాజరాజేశ్వరీ	....	166
685.	రాజ్యదాయినీ	....	167
686.	రాజ్యవల్లభా	....	168
687.	రాజకృపా	....	169
688.	రాజపీఠ నివేశిత నిజాశ్రితా	....	170
689.	రాజ్యలక్ష్మి	....	172
690.	కోశనాథా	....	174
691.	చతురంగ బలేశ్వరీ	....	176
692.	సామ్రాజ్యదాయిని	....	178
693.	సత్యసంధా	....	179
694.	సాగరమేఖలా	....	180
695.	దీక్షితా	....	182
696.	దైత్యశమనీ	....	184
697.	సర్వలోకవశంకరీ	....	186
698.	సర్వార్థదాత్రి	....	188
699.	సావిత్రి	....	190
700.	సచ్చిదానందరూపిణి	....	192

శ్రీ లలిత - 7

షష్ఠ భాగము

శ్రీ లలిత

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం శ్రీమాత్రే నమః ।

601. 'దరాందోళిత దీర్ఘాక్షి'

తగు మాత్రము చంచలమై దీర్ఘమై వ్యాపించిన కన్నుల కలది శ్రీమాత అని అర్థము.

శ్రీమాత కన్నులు అప్రమత్తమై సర్వమునూ వీక్షించుచూ, కొద్దిగా నటు, నిటు గమనించుచు నుండును. లేడి కన్నులవలె చంచలము లని చెప్పవచ్చును. లేడి చూపులు అటు నిటు చుఱుకుగ చూచుచు నుండును. అపాయములను గుర్తించుటకు అట్టి చూపును కలిగి యుండును. చుఱుకుదనము కలవారి కన్నులు కూడ నట్లే సున్నితముగ కదలుచూ పరిసరముల నన్నింటినీ తృటికాలములో గమనించుట, పరిస్థితులను గ్రహించుట చేయుచు నుండును. ఇచ్చట కన్నుల కదలిక చుఱుకు దనమునకు సంకేతమని తెలియవలెను. ఇట్లు చుఱుకైన కన్నుల ద్వారా శ్రీమాత ఆందోళనా కారకములైన అంశములను గమనించుచు తగు చర్యలు చేపట్టును. తదాందోళనములను వెంటనే పరిహరించును. సృష్టి సమస్తము నిర్వహణము చేయు శ్రీమాత కిట్టి కన్నులు సహజమే.

కన్నుల గమనముతో సమస్తమును గమనించునది శ్రీమాత. ఈ కన్నుల చుఱుకుదనము చిరు ఆందోళనముగ ప్రశంసింప బడుచున్నది. కార్యములందు ప్రధాన కార్యకర్తలు ఇట్టి చుఱుకు దనమును కలిగి అటు నిటు చూచుచు అప్రమత్తులై యుందురు. అట్టి చూపులు లేనిచో అపాయములను గుర్తింపలేరు. వర్తమానమున యున్న

అపాయములను చూడలేకపోవుట తమస్సు. భవిష్యత్తున రాబోవు అపాయములను కూడ గుర్తించుట శ్రేష్టమగు మేధస్సు పని. చుఱుకుగ పనిచేయు మెదడు కన్నుల నుండి త్వరితగతిని సమస్తమునూ పరికించుచూ తదనుగుణముగ చుఱుకుగ కదలుచూ కార్యములను చక్కబెట్టు. విశ్వామిత్రుని యజ్ఞమును కాపాడిన రామ లక్ష్మణులు, ఆలమందలో చేరిన అసురుని పసిగట్టిన శ్రీకృష్ణుని చూపు చురుకు కన్నులకు ఉదాహరణము.

శ్రీమాత కన్నులట్టి చురుకుదనముతో పాటు దీర్ఘముగను విశాలముగను కూడ యున్నవి. అందము, చుఱుకుదనముగల శ్రీమాత కన్నులను ఈ నామము కీర్తించుచున్నది.

602. 'దరహాసోజ్జ్వలన్ముఖీ'

చిరునవ్వుతో ప్రకాశించు ముఖము కలది శ్రీమాత.

చిరునవ్వు దివ్యకళ. కొందరికది సహజముగ నుండును. తుష్టి పుష్టి గలవారికి చిరునవ్వు సహజము. లోటుపాటుల కెప్పుడునూ గురియగువారికి ఎదుటివారి చిరునవ్వు ప్రశాంతతను కూర్చును. ప్రశాంత చిత్తము, తుష్టి, పుష్టి యున్నప్పుడే కదా! కలిగి యుండుట. తుష్టికిని పుష్టికిని అంతరానందము ఆధారము. అంతర ఆనందము ఉపాధి రహితము. అనగా ఆనందముగ నుండుటకు బాహ్యకారణ మేమియు అవసరము లేదు. అట్టి ఆనందము నిష్కారణము. అనగా కార్యకారణలోకములకు అతీతము. అంతరానందముతో కార్యములను నిర్వర్తించుటయే యుండునుగాని, ఆనందము కొరకు కార్యములను నిర్వర్తించుట, ఆనందము కోసము పనులు చేయుట, జీవించుట, లోకుల లక్షణము. ఆనందముతో కార్యములను చేయుట, ఆనందముగ జీవించుట పూర్ణజ్ఞానుల లక్షణము. పూర్ణజ్ఞాని ఆనంద స్వరూపుడై యుండును. అందువలన సర్వకార్యములందు రస సిద్ధిని పొందు చుండును. శ్రీమాత సృష్టి అధికారిణి. సృష్టి నిర్వహణ బాధ్యతా భారము కలిగియున్ననూ, మొగము నందు చిరునవ్వు ఎప్పుడునూ ప్రకాశించు చుండును. అధికారులకు సాధారణముగ చిరునవ్వు వుండదు. అధికారము కారణముగ దర్పము కలిగి యున్నప్పుడు చిరునవ్వు ఎట్లుండ గలదు? బాధ్యతా నిర్వహణ భారము కూడ యున్నప్పుడు

ముఖమున తీవ్రతయే యుండునుగాని హాసముండుటకు అవకాశము లేదు. వారి ముఖములలో వికర్షణయే గాని, ఆకర్షణ అణుమాత్రము కూడ నుండదు. కాని శ్రీమాత అనుపమానమైన కార్యదక్షత చూపుచూ చిరునవ్వుతో ప్రకాశించుచూ నుండును. కార్యభారము వలన మనో తీవ్రత కలవారందరునూ మందహాస వదనములను ఆరాధించుట వలన పరిష్కారములను పొందుదురు. చెదరని చిరునవ్వు మాత అనుగ్రహమే. అది ఉత్తమ జీవచైతన్య స్థితి.

603. 'గురుమూర్తి'

గురురూపమున సాక్షాత్కరించునది శ్రీమాత అని అర్థము.

సద్గురువు లందరునూ కూడ శ్రీమాత భక్తులే. వారి రూపమున శ్రీమాత జీవులను కటాక్షించు చుండును. యోగక్షేమములను కలిగించును. గురువు సచ్చిదానంద స్వరూపుడు. అతడు బ్రహ్మము నెఱిగి శ్రీమాత నిర్వర్తించు దివ్యప్రణాళిక నెఱిగి, ఆనంద స్వరూపుడుగ నిలచి, జీవులకు దైవమునకు మధ్య వారధియై వర్తించును. అజ్ఞానము తొలగించి జీవులకు నిజస్వరూపము నావిష్కరించును. **'గు'** కారము కటిక చీకటియని, **'రు'**కారము ఆ చీకటిని తొలగించు శక్తియని, గురు వనగా అజ్ఞానపు చీకటులను తొలగించి వెలుగుదారుల యందు జీవులను పయనింపజేయు పుణ్యమూర్తి యని తెలుపుదురు.

సద్గురువు నిత్యానిత్య వస్తు వివేకము కలిగించి నిష్కామ కర్మము విలువలను బోధించి జీవులు యజ్ఞార్థము జీవించుటకే ప్రోత్సహించును. అటుపైన దానధర్మాది కార్యములను నిర్వర్తింపజేయును. సమభావము ప్రదర్శించి సాన్నిధ్యమిచ్చి జీవులను ద్వంద్వములనుండి తరింపజేయును. స్థిర చిత్తులగు వారికి మార్గము చూపి వారి అనుయాయియై వర్తించి దైవమును చేరు వరకు తోడ్పడును. ఇట్టి సద్గురువు శ్రీమాత ప్రతినిధియే; శ్రీమాత మూర్తియే. సద్గురువు యెల్లప్పుడునూ సచ్చిదానంద రూపిణి యైన శ్రీమాత యందే వసించును. ఆమె ఇచ్ఛానుసారము కార్యములను నిర్వర్తించును. నిజమునకు దేవి ఇచ్ఛా రూపమే గురువు. అందువలన

గురుమూర్తి ఆరాధనము శ్రీదేవి ఆరాధనమే అగును. అట్లే శ్రీదేవి ఆరాధనము కూడ గురుమూర్తి ఆరాధనమే అగును. ఆమె అనుగ్రహము వలననే జీవునకు బ్రహ్మైక్యము కలుగును. కనుక కడపటి గురువు ఆమెయే. బ్రహ్మైక్యము కలిగించు గురుమూర్తి శ్రీమాత. బ్రహ్మ జ్ఞానమును అనుగ్రహించునది శ్రీమాత. **'గు'** కారమునకు బ్రహ్మము అని అర్థమున్నది. **'రు'** కారము నకు జ్ఞానము అని కూడ అర్థమున్నది. గురువనగా బ్రహ్మ జ్ఞానమే. ఘనీభవించిన బ్రహ్మజ్ఞానమే గురుమూర్తి. అట్టి గురుమూర్తి శ్రీమాత అని తెలియవలెను.

604. 'గుణనిధి'

గుణములకు నిధి శ్రీమాత అని అర్థము.

గుణములు ప్రధానముగ మూడు. అవి సత్వ, రజస్, తమస్సులు. ఈ గుణములను దారములతో శ్రీమాత సృష్టి అల్లిక చేయును. మూడు గుణములు ఆధారముగ ఏడులోకములను నిర్మించును. దారముల అల్లికవలె సృష్టిని యేర్పరచును. మూడుగుణములు అనేక రకములుగ గుణింపబడుచుండును. అవి కోటానుకోట్లుగ వృద్ధి చెందును. అట్టి గుణములు ఆధారముగ జీవులు వైవిధ్యముతో కూడిన స్వభావములతో సృష్టింపబడుదురు. ఈ జీవుల యందు ఈ గుణ వైవిధ్యమును చూడ వచ్చును. జీవులు, గుణములచే బంధింపబడి ఎవరికి వారుగ జీవించు చుందురు. వారి వారి స్వభావములతో గూడి జీవించుదురు. సృష్టియందు జీవుల బంధనము గుణముల వలననే. గుణములను దారములు లేనిచో జీవులే ఏర్పడరు. ఇట్లు గుణములను త్రాళ్ళచే జీవులను అష్ట బంధములకు గురిచేసి శ్రీమాత సప్త లోకానుభూతికి అవకాశ మేర్పరుచును. అహంకార పురుషుడు, బుద్ధి, చిత్తము పంచభూతములు అనెడి ఏడు వ్యూహములలో తగుల్కొని తదనుభూతిని పొందుచు నున్నాడు. పృథివి, జలము, అగ్ని, వాయువు, ఆకాశము, మనస్సు, బుద్ధి అను లోకములలో అనుభూతి చెందుచున్నాడు కదా! అట్లు అనుభూతి చెందుటకు, ఆయా లోకములతో సంబంధ మేర్పరచ వలెను. లోక సంబంధము గుణ బంధము వలననే యేర్పడును. ఇట్లు జీవులకు లోక సంబంధ మేర్పరచి తదనుభూతిని యిచ్చునది శ్రీమాత.

శ్రీమాత యేర్పరచినది సంబంధమే అయిననూ అజ్ఞాన కారణమున సంబంధములన్నియూ బంధములుగ వికారము చెందును. ఇట్లు బంధింపబడిన జీవులకు గురుమూర్తియై జ్ఞాన మొసగును. మరల జీవులు సమ్యక్ బంధమును కలిగి పూర్ణానందమును పొందు దురు. ఏడు లోకములకు ఆవల ఎనిమిదవ లోకమున జీవుడు వున్నాడు. ఆ జీవుడు తొమ్మిదవ లోకమున నున్న శ్రీమాత నుండి దిగివచ్చు గుణముల నుండి యేర్పడినాడు. సృష్టియందు తొమ్మిదవ లోకమున వసించు శ్రీమాత పదవలోకమున బ్రహ్మమై యున్నది.

శ్రీమాత గుణ వ్యూహములు తొమ్మిదిగ సౌందర్యలహరి తెలుపు చున్నది. అవి వరుసగా 1. కాల వ్యూహము, 2. కుల వ్యూహము, 3. నామ వ్యూహము, 4. జ్ఞాన వ్యూహము, 5. చిత్త వ్యూహము, 6. నాద వ్యూహము, 7. బిందు వ్యూహము, 8. కల్ప వ్యూహము, 9. జీవ వ్యూహము. వీని వివరములకు సౌందర్యలహరి యందు గల 34వ శ్లోకమును పరిశీలింపవచ్చును.

గుణనిధి యగు శ్రీమాత నవ వ్యూహముల గుణములు కలది అని తెలియుట ముఖ్యము. తాను బ్రహ్మమే అయిననూ సృష్టి నిర్వహణమునకు నవ వ్యూహములను గుణములతో అల్లి దాని నధిష్ఠించి గురుమూర్తియై ప్రకాశించు చున్నది.

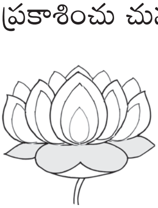

605. 'గోమాతా'

గోవులకు తల్లి శ్రీమాత అని అర్థము.

గోవు లనగా ఆవులు, వృషభములు, సూర్య, చంద్ర కిరణములు. గోవు లనగా జలములు. గోవు అనగా భూమి. గోవు అనగా వాక్కు.

ఇట్లు గోవు పదమునకు అనేక అర్థము లున్నవి. స్రవించునవి, ప్రవహించునవి, ప్రసరించునవి, ప్రకటింపబడునవి గోవులుగా కీర్తింప బడినవి. అన్నిటికిని వుత్పత్తి స్థానమును గోవు అందురు. శ్రీమాత నుండియే సమస్తమును వుత్పన్నమగుచున్నవి. మనయందు వాక్కు ఎట్లు సంకల్పముగా వుత్పన్నమగుచున్నది? మన కన్నుల నుండి కాంతి ఎట్లు ప్రసరించుచున్నది? గొంతు నుండి శబ్ద మెట్లు పుట్టుచున్నది? రక్తము ఎట్లు నిత్యమూ ప్రవహించుచున్నది? మనయందలి స్రగ్రంథులు ఎట్లు స్రవించు చున్నవి? ఆనందముతో హృదయము ఎట్లు పొంగు చున్నది? ఇట్టి అంశములను పరిశీలించి తెలిసికొనినచో వీటి పుట్టుక స్థానము లన్నియూ మన యందు గల గోవులని తెలియును. అట్లు పుట్టుక స్థానములను పుట్టించునది శ్రీమాత. ఆమెయే గోమాత.

గోవును పూజించి నపుడు కూడ గోరూపమున నున్న శ్రీమాతను పూజించు చున్నట్లు తెలియవలెను. మన శరీర మందే అనేక గోవులు కలవు. వానిని పూజ్య భావముతో పోషించనిచో అవి స్రవింపవు, ప్రవహింపవు, ప్రసరింపవు. అపుడు ఆనందము మృగ్య మగును. ఆవు మాత్రమే గోమాత కాదు; వాక్కు కూడ గోమాతయే. చూపు గోమాత.

వినికిడి గోమాత. దేహమందలి అంతర్ బహిర్ స్రావములు గోమాత. ఆనందానుభూతి, స్వర్గానుభూతి గోమాత. సూర్యకాంతి, వెన్నెల కాంతి గోమాత. వీటన్నిటి యందును పూజ్య భావ ముండవలెను. వీటన్నిటికిని వుత్పత్తి స్థానము శ్రీమాత. ఆమె పుట్టుక నిచ్చి పోషించును. వీటిని పాలించువాడు గోపాలుడు. గోమాత, గోపాలుడు పరస్పరత్వము వహించి జీవుల పుట్టుక, పోషణ, పాలన పరిణామము నిర్వర్తించు చున్నారు.

గోపూజ పేరున కేవలము ఆవుతోకను పూజించినచో చాలదు. మనయందలి గోవులన్నిటియందు అట్టి శ్రద్ధా భక్తులను చూపవలెను. అపుడు శ్రీమాత సంతసించును.

606. 'గుహజన్మభూః'

జీవుల జన్మస్థానము శ్రీమాత అని అర్థము.

గుహు లనగా అవిద్యతో గూడినవారు. అవిద్యతో పుట్టినవారు. అవిద్య అను చీకటిలో పుట్టినవారు.

ఎవరికిని తమ పుట్టుక తమకు తాముగ తెలియదు. తాము ఈ దినమున పుట్టితిమని, ఈ స్థలమున పుట్టితిమని, ఈ తల్లి దండ్రులకు పుట్టితిమని పుట్టినపు డెవరికిని తెలియదు. ఇంతకన్న విచిత్రమేమి? పై తెలిపిన వివరములు తనకు తెలిసినవి కావు. అయిననూ నమ్మి చరింతురు. జీవుల పుట్టుక స్థానము జీవులు పుట్టుచున్నప్పుడు తెలిసినచో అట్టివారే జన్మతః విద్యావంతులు. అట్లు కానపు డందరునూ అవిద్యలో పుట్టినట్లే. చీకటిలో పుట్టినట్లే. కనుక జీవులందరునూ గుహులే. వీరందరి పుట్టుక స్థానము శ్రీమాత.

ఇట్టి చీకటిని పారద్రోలుటకు గురుమూర్తివలె శ్రీమాత మరల వర్తించును. చీకటిలో పుట్టిన జీవులను మరల వెలుగులో పుట్టుటకు వలసిన మార్గము నందించును. ఇట్లు మరల పుట్టిన వారు ద్విజులు.

ఈ శ్లోకపాద ఆరంభమున గురుమూర్తి యున్నది. ఆమెయే గుణనిధియై లోకాలోకముల యందు జీవులను ప్రవేశపెట్టి సంబంధము యేర్పరచును. అట్టి జీవుల రక్షణ పోషణాది కార్యక్రమములను గోమాత నిర్వర్తించును. అటుపైన గురుమూర్తియై వారి అవిద్యలు తొలగించి

ఉద్ధరించును. గురుమూర్తి, గుణనిధి, గోమాత, గుహజన్మభూః అనునది ఒక గొలుసుకట్టు కార్యము.

గుహు డనగా సుబ్రహ్మణ్యుడు, స్కందుడు అని మరియొక అర్థము. కుమారుని తల్లి అగుట వలన కూడ గుహజన్మభూః అని చెప్పవచ్చును. శివుని వీర్యమునుండి జన్మించి గంగాముఖమున షష్ఠ మాతృకలను చేరి దర్భలపై జన్మించిన కుమారుడు, శ్రీమాత కారణముగ జన్మించినవాడే. శివుని యందు వీర్యము స్రవించుటకు గోమాత యగు శ్రీమాత సాన్నిధ్యమే కారణము.

607. 'దేవేశీ'

దేవతలకు ఈశ్వరి అని అర్థము.

దేవత లందరూ దివ్య శరీరధారులు. అనగా వెలుగు శరీరములు కలవారు. ఇంద్ర ధనస్సులోని రంగులవలె అనేకానేక కాంతులతో వివిధ శ్రేణుల దేవతలు యేర్పడి యున్నారు. వీరందరూ శ్రీమాత వెలుగులోనుండి వచ్చినవారే. శ్రీమాత అనంతమైన ఆకాశము వంటి వెలుగు. ఆకాశమునందు ఉదయము నుండి మరల ఉదయము లోపల యెన్నియో రంగులు దర్శించవచ్చును. వివిధ కాలములలో వివిధ రంగులు యేర్పడినట్లు కాలక్రమమున సృష్టి నిర్మాణమునందు అనేకానేక దేవతాశ్రేణులు యేర్పడెదరు. ఆదిత్యులు, రుద్రులు, వసువులు, పితరులు యిత్యాది దేవతలు అనేకానేకములుగ యేర్పడెదరు. వీరు సృష్టి నిర్వహణమునకు తోడ్పాటు గావింతురు. ఉప్పు ఉప్పగ నుండుటకు, పంచదార తీపిగ నుండుటకు, మిరపకాయ కారముగ నుండుటకు కూడ దేవతా ప్రజ్ఞల ప్రభావమే కారణము. వీరు ప్రధానముగ ముగ్గురని, వివరమున ముప్పది మూడు కోట్లు అని తెలుపుదురు. ముగ్గురుగ నున్నప్పుడు బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరు లందురు. వీరు సహితము శ్రీమాత నుండి వుద్భవించినవారే. కావున సమస్త దేవతలకు శ్రీమాత పుట్టుక స్థానమేగాక వారిపై ఈశ్వరీత్వము వహించి యున్నది.

పిండి నుండి అనేకములగు రొట్టెలు, యితర పిండి వంటకములు వివిధ మగు రుచులతో, లక్షణములతో, ఆకారములతో యేర్పరచినట్లు శ్రీమాత నుండి వీరందరూ వివిధమగు ప్రజ్ఞలతో, శక్తులతో, కాంతు

లతో, ఆకారములతో యేర్పడుచుందురు. అన్ని పిండి పదార్థములకు పిండి ఎట్లు మూలమో, అన్ని దేవతా ప్రజ్ఞలకు శ్రీమాతయే మూలము. ఆమెయే ఈశ్వరి. ఈశ్వరి యనగా తన నుండి పుట్టినవారి యందు వ్యాపించి వసించి వారిని వర్తింపచేయునది. మనయందు పుట్టిన సంతానమునందు మన లక్షణములు కొన్ని యుండవచ్చును. వారి యందు వ్యాపించుట, వసించుట. నిర్వహించుట జరుగనపుడు వారికి మనము ఈశ్వరులము కాదు. మన వునికికి ఎవరు ఈశ్వరియో ఆమెయే అందరి వునికికిని ఈశ్వరి.

మననుండి మనదేహము యేర్పడినది. అట్లేర్పడు ధర్మముగా శ్రీమాతయే యున్నది. తండ్రి నుండి వీర్యము ఆధారముగ దిగివచ్చిన మనము తల్లియందు నీటిబుడగ వలె యేర్పడుదుము. బుడగ క్రమముగ స్థూలమై పిండమువలె యేర్పడును. ఆ పిండము నుండి క్రమముగ కన్నులు, చెవులు, ముక్కు, నోరు రంధ్రములుగ యేర్పడును. అటుపైన పిండము నుండి ఒక తోకగ వెన్ను దిగిరాగ, పిండము శిరస్సుగను, తోక ఆధారముగ దేహ భాగములు క్రమముగ తొమ్మిది నెలలలో యేర్పడును. ఇట్లు యేర్పరచునది కూడ శ్రీమాతయే. ప్రకృతి ధర్మములుగ దేవతలు పనిచేయగ వివిధ అంగము లేర్పడి ఆయా అంగములకు అధిపతులై దేవత లుందురు. ఇట్లు తానే వివిధ దేవతలుగ యేర్పడి వారి ద్వారా దేహ నిర్మాణము గావించి మన ముండుటకు నివాసము యేర్పరచును. కనుక మనకును మన దేహమునకును కూడ శ్రీమాతయే ఈశ్వరి. దేహము మనదనుకొనరాదు. అది దైవ దత్తము లేక దేవీ తత్త్వము. దేహము నందుకూడ శ్రద్ధా భక్తు లుండుట పరిపూర్ణానుభూతికి ఆవశ్యకము.

608. 'దండనీతిస్థా'

దండనీతిగ సృష్టియందుండునది శ్రీమాత అని అర్థము.

సృష్టి అంతయూ ధర్మములచే నిర్మింపబడినది. సృష్టి ధర్మములను పాలించువారు సృష్టి యందు సుఖముగ జీవించగలరు. తదను భూతిని పొందగలరు. సృష్టి ధర్మక్షేత్రము. ధర్మమును పాటించుట అందరికిని తప్పనిసరి. నిజమునకు సృష్టి యందు దైవమనగా ధర్మమే. ధర్మమును పాలించు బుద్ధి యున్నవారు శిష్టులని, అట్లు పాటింపక యున్నవారు దుష్టులని నిర్వచింతురు. వీరిరువురును కాక పాటించ వలెనని భావించుచు పాటింపలేని బలహీను లుందురు. ఈ మూడు తెగల వారిని శ్రీమాత పాలించును. శిష్టులకు ఆనందమును, వృద్ధిని కలిగించును. బలహీనులకు ప్రోత్సాహమిచ్చి, బలమునిచ్చి వృద్ధి కలిగించును. బలముచేత దురహంకారులై ఇతరుల శ్రేయస్సును భంగ పరచు వారిని శిక్షించును. శిక్షించి రక్షించును.

సద్గురువు రూపమున, ఋషుల రూపమున ధర్మమును వివరించును. గ్రంథస్థము చేయించును. చదువరులకు ఈ గ్రంథము వినియోగ పడును.

ధర్మమును పాటింపచేయుటకు సంస్కారవంతుల ద్వారా సహకారము నందించును. అన్నము, వస్త్రము విద్య, ఉపాధి, వైద్యము యిట్టి సౌకర్యములను సంస్కారవంతులు యితరులకు ఉదారముగ నేర్పరతురు. సహకారము నందుకొనిన వారు కృతజ్ఞతా భావముతో

సంస్కారుల ననుసరింతురు. బోధన సామమార్గము. సహకారము దాన మార్గము. సహకారము నందుకొనుచూ వృద్ధి చెందని వారికి కష్ట నష్టములు యేర్పడును. కష్టమున నున్నవారు, నష్టమున వున్నవారు ధర్మము ననుసరించుటకు మ్రొగ్గు చూపుదురు. కష్ట నష్టములనుండి బయల్పడుటకు దైవారాధనము, ధర్మాచరణము తోడ్పడునని వానిని ఆశ్రయింతురు. ఇది భేదోపాయము. పై మూడు వుపాయముల ద్వారా ధర్మము పాటింపని జీవులను, దండించి మార్గమున నిలుపును. ఇట్లు సామదాన భేద దండోపాయములతో శ్రీమాత సృష్టి నిర్వహణము గావించుచు నుండును. అధర్మము జరిగినపుడెల్ల తగురీతిని దండనము కాలక్రమమున జరుగును. దండ నీతిగ శ్రీమాత సృష్టియందు వసించి యున్నది.

609. 'దహరాకాశరూపిణి'

హృదయమందు ఆకాశరూపమున స్వచ్ఛమై యుండునది శ్రీమాత అని అర్థము.

యోగశాస్త్రమున రెండు హృదయ కేంద్రములు ఆదిశంకరులచే వివరింపబడినవి. అందు మొదటిది ద్వాదశదళపద్మ కేంద్రము. రెండవది అష్టదళపద్మ కేంద్రము. సాధారణముగ యోగ గ్రంథముల యందుగాని, యోగాచార్యుల బోధల యందుగాని ద్వాదశదళపద్మమే వివరింపబడెను. అష్టదళ పద్మము యోగేశ్వరులే తెలిపిరి.

అష్టదళ పద్మము నారాయణ కేంద్రము. దానిని బ్రహ్మపురము అని కూడా అందురు. అది బ్రహ్మ ముండు చోటు. ఆ చోటు నుండి నారాయణ సంకల్పమున చతుర్ముఖు డుద్భవించును. చతుర్ముఖ బ్రహ్మ పుట్టినచోటు, అతడు పుట్టుటకు ముందుగా గల నారాయణ సంకల్పము, పుట్టిన చోటు దహరమున ఆకాశముగ యోగీశ్వరులు గుర్తించిరి. ఈ హృదయ పద్మము మన యందు సాధారణముగ తెలుపబడు హృదయ కేంద్రమునకును, కంఠ కేంద్రమునకును (అనగా అనాహతమునకును, విశుద్ధికిని) నడుమ యున్నది అని ఆదిశంకరులు వివరించిరి. ఈ పద్మము నడుమగల నీలాకాశము నారాయణ స్థానము. నారాయణుడు అన్నను, నారాయణి యన్నను ఒక్కటియే. ఈ ఆకాశమును దర్శించుట బ్రహ్మ జిజ్ఞాసువులు కోరుదురు. ఈ ఆకాశరూపమున యున్న శ్రీమాత నారాయణి. అచ్చట స్వచ్ఛము, నీలము, నిర్మలము, నిశ్చలము యగు

అనంతత్వమై యుండును. చోటుగ గోచరించును. అందు కాలము సంకల్పము, మాయ, స్పందనము ఇత్యాది వన్నియూ లీనమై యుండును. అటునుండి క్రమముగ, కాలక్రమమున సృష్టి సంకల్పము యొక ప్రేరణగ యేర్పడును. అపుడు ఆ సంకల్పమే మాయగా వర్తిం చును. అందుండి కాలము, ప్రకృతి, శక్తి అగ్ని యేర్పడును. అటుపైన స్పందన మేర్పడును. ఆపైన చతుర్ముఖ బ్రహ్మ వుద్భవించును. ఇట్లు ఒకదాని వెనుక ఒకటి మొగ్గ నుండి పూవు వలె కోశములతో కూడిన పద్మముగ సృష్టి వికసించును. కావుననే సృష్టిని పద్మ కోశ మందురు. ఇట్టి సృష్టికి మూలమగు చోటుగ శ్రీమాత యున్నది. ఆ చోటును దహరాకాశ మందురు. శ్రీమాతను దహరాకాశ రూపిణి అందురు.

ఈ దహరాకాశమునే నారాయణ సూక్తమున కూడ వర్ణించిరి. మంత్ర పుష్పమున ఆ భాగమున చేర్చి "పద్మకోశ ప్రతీకాశగ్ం హృదయం అని చెప్పబడినది. చ అపి అధోముఖం...," ఈ దహరాకాశము మనయందు మన పరిసరముల యందు చోటుగ దర్శించవచ్చును. చోటును చూచుట ఒక అద్భుతమగు విద్య. ఎదురుగ ఒక వస్తువు యున్నప్పుడు ఆ వస్తువును చోటు ద్వారా చూచుదురు. కాని చోటును చూడము. చోటును అందరమూ చూడలేము. కొందరే చూడగలరు. చోటును చూచు ప్రయత్నము, బ్రహ్మమును చూచు ప్రయత్నము వంటిది. ఋషులు మాత్రమే చోటును చూడగలరు. చోటు సూక్ష్మాతి సూక్ష్మము. సూక్ష్మాతి సూక్ష్మమగు దృష్టి కలవారే ఋషులు. వారు చోటును చూచుచు నుందురు. సమస్త వస్తువులందుగల చోటును కూడ చూచుదురు. సమస్తమును చోటులోనే తేలుచున్నట్లు చూచుదురు. వస్తువు లోపల,

వస్తువు బైట కూడ చోటే యున్నది. జీవులలోపల, జీవులబైట జీవులు గను చోటే యున్నది. మరియొకటి లేదు. ఇట్టి చోటు దైవమని, నారాయణ మని దహరాకాశ మని ఋషులు తెలిపినారు.

దేవతారాధన చేయునపుడు దేవత కటు నిటు రెండు దీపము లేర్పరతురు. రెండు దీపముల నడుమ దేవత యున్నది. దేవతా ప్రతిమ లేకుండగ రెండు దీపము లేర్పరచి వాటి నడుమ దేవతను వూహించి దర్శించుట ఒక ధ్యాన ప్రక్రియ. కొందరు ఒకే దీపమును వెలిగించిననూ అందు రెండు వత్తులను వెలిగింతురు. రెండు వత్తుల నడుమ గల చోటు నందు అదృశ్యముగ నున్న దైవమును చూచుటకు ప్రయత్నింప వలెను. రెండు దీపముల కాంతి పరిధుల నడుమ చూచుట సనాతన మగు సంప్రదాయము. ఇప్పటికిని యూదు సంప్రదాయమున శుక్ర వారము సాయంత్రము రెండు దీపములను వెలిగించి వాని నడుమ దైవమును చూచు పవిత్ర క్రతువు యున్నది. దానినే 'సబ్బాత్' అందురు. అట్లు సాయం సమయమున చోటులోని దైవ దర్శనమును కాంక్షించి ఆ రాత్రికి ఉపవసించి పరుండుదురు. దక్షిణ భారతమున దేవాలయము లలో కూడ గర్భగుడిలో అటునిటు రెండు దీపముల నేర్పరచుదురు. వాని నడుమ దృశ్యాదృశ్యముగ దైవము నుండును. దానిని దర్శించు ప్రయత్నము సూదూరము నుండి చేయునట్లు ఏర్పాటు యుండును. ఏకాగ్రతతో దర్శించుట కేర్పాటు చేయబడును. ఇట్టి యేర్పాట్లు అన్నియూ దహర దర్శనమునకే.

610. 'ప్రతిపన్ముఖ్య రాకాంత తిథిమండలపూజితా'

పాడ్యమి నుండి పౌర్ణమి అంతము వరకు గల పదహారు తిథులచే పూజింపబడునది శ్రీమాత అని అర్థము.

పౌర్ణమి నుండి రాకాంతము వరకు పదహారు తిథులుగ గణనము చేయుట సంప్రదాయము. పౌర్ణమి తిథి అంతమున సూర్యునికి చంద్రుడు పరిపూర్ణముగ ఉన్ముఖు డగును. పౌర్ణమి తిథి మొదలు నుండి అంతము చేరుసరికి ఈ ఉన్ముఖత్వము క్రమముగ నిశిత మగును. అందువలన పౌర్ణమి తరువాతి తిథి కూడా పౌర్ణమితో సమానముగ పూజింపబడు చుండును. పౌర్ణమి తిథి ప్రారంభము 'సినీవాలి' యని, 'కూహు' పూర్ణస్థితి యని, 'రాకాంత' ఉత్తర స్థితి యని దర్శనము. ఇట్టి సంప్రదాయ మున పదహారు కళలు గోచరించును. శ్రీమాత 'షోడశీ' కళలన్నియూ ఈ విధముగ మాసప్రారంభమున చంద్రోదయము నుండి రాకాంతము వరకు వృద్ధి చెందుచుండును. అటుపైన క్రమముగ కళలు తిరోధానము చెందుచు అమావాస్యను చేరును.

అమావాస్య, పౌర్ణమి, పదునాలుగు తిథులు కూడి పదహారు కళలుగ కూడ తెలుపుదురు. ఇది మరియొక సంప్రదాయము. వరాహ పురాణమున పదునాలుగు తిథులను, పదునైదవ తిథిగ అమావాస్యను, పదహారవ తిథిగ పౌర్ణమిని గణించిరి. మరియొక సంప్రదాయమున పదిహేనవ తిథిగ పౌర్ణిమను గ్రహించిరి.

ఎట్లైననూ చంద్రుడు లేని అమావాస్య రాత్రి నుండి చంద్రుడు పూర్ణముగ గల పౌర్ణమి తిథి వరకు పదహారు కళలను దర్శనము చేయుచు తదనగుణముగ శ్రీమాత కళను తమ యందు వృద్ధి పరచు కొనుట 'తిథి మండల పూజ' యగును. ఆమె యందలి వెలుగును (చైతన్యమును) చంద్రకళతో పోల్చి తిథి ప్రకారము ఆరాధనమును పెంచుకొనుచు పదహారు రోజులు చేయు పూజ తిథి మండల పూజ యగును. పదహారు రాత్రులు ఉపవసించుట, చంద్ర దర్శనము చేయుట ఈ వ్రత మందలి భాగములు.

ఆరాధన చేయువారు తమ యందు కళ పెరుగుటను ఊహిం చుట, దర్శించుట ప్రధానము. క్రమముగ కళలు తిథుల మార్గమున పెరుగుచుండుగ శుక్ల పక్ష దశమి నుండి రాకాంతము వరకు గల తిథులలో దివ్య పురుషుల దర్శనమునకు అవకాశ మేర్పడును. పౌర్ణమికి పూర్ణ కళలతో కూడిన శ్రీమాత దర్శనము కూడ సాధ్యమగును. ఆరాధకుల భక్తి, శ్రద్ధలు శ్రీమాత అనుగ్రహము కూడి దర్శనాదులు కలుగును.

ఆశ్వయుజ మాసమున దేవీ పూజను ఈ సంప్రదాయము ననుసరించి పదహారు రోజులు చేయుట యున్నది. వారిది కేవలము నవరాత్రి పూజ కాక షోడస రాత్రి పూజగ సాగును. షోడశోపచారము లతో షోడశ కళానిధి యగు శ్రీమాతను ఆరాధించు భక్తులు కలరు.

అమావాస్య ప్రళయ సమయము. అది శ్రీమాత అవ్యక్త స్థితి. పౌర్ణమి పూర్ణ వ్యక్త స్థితి. ఈ నడుమ పదునాలుగు తిథులు కలవు.

అవి పదునాలుగు కళలుగ వృద్ధి, క్షయములను కలిగి యున్నవి. ఈ పదునాలుగు తిథులను సృష్టికాలమందు, పదునాలుగు మన్వంతరము లుగ యేర్పడును. పదునలుగురు మనువులలో మొదటి యేడుగురు మనువుల కాలమున సృష్టి క్రమముగ వృద్ధి యగును. ఇపుడు ఏడవ మన్వంతరముగ వైవస్వత మన్వంతరము నడుచుచున్నది. అనగా స్వాయంభువ, స్వారోచిష, తామస, ఉత్తమ, రేవత, చాక్షుస, మనువుల కాలము జరిగిపోయినది. వైవస్వత మనువు కాలమున మన మున్నాము. ఇటు పైన వచ్చు మన్వంతరము లన్నియూ సావర్ణి మన్వంతరములు. అనగా కాంతులతో కూడి యుండు మన్వంతరములు.

అష్టమి తిథి నుండి పౌర్ణమి వరకు చంద్రుని వెలుగు హెచ్చుచు నుండును. క్రమముగ పౌర్ణమి నుండి కృష్ణ పక్ష అష్టమికి వెలుగు తగ్గుచు నున్ననూ సగము కన్న పైనే వెలుగు యుండును. అందువలన శుక్లాష్టమి నుండి కృష్ణాష్టమి వరక గల రాత్రులందు వెలుగు చీకటి కన్న హెచ్చై వుండును. ఈ తిథులు వెలుగులోక ప్రవేశమునకు సదవ కాశము నందించును.

శుక్ల చతుర్దశి కాంతితో సమానమైన కాంతి కృష్ణ ప్రతిపత్తున కుండును. శుక్ల త్రయోదశి కాంతి కృష్ణ విదియ కుండును. ఇట్లే ఇతర తిథులను కూడ సమన్వయించుకొన వచ్చును. ఇట్లు దర్శించి నపుడు ఒక మాసము నందు పౌర్ణమికి ముందు ఏడు తిథులు, పౌర్ణమికి తరువాత ఏడు తిథులు హెచ్చుకాంతితో నుండును. ఇట్లే మాసమున అమావాస్యకు పూర్వోత్తరములందు గల ఏడు తిథులు అనగా పదునాలుగు తిథులు తక్కువ కాంతితో నుండును. ఇట్లు మాస

ప్రారంభము నందలి ఏడు రోజులు, మాసాంతమునకు పూర్వము ఏడు రోజులు సమానములు. శుక్లాష్టమి నుండి పౌర్ణమికి గల ఏడు రోజులు పౌర్ణమి నుండి కృష్ణాష్టమికి గల ఏడు రోజులు సమానము. నాలుగు వారములుగల మాసమునందు ఒక సృష్టి జననము, వృద్ధి, ప్రళయము దర్శింపవచ్చును. ఈ దర్శనము లన్నియూ తిథి మండల పూజ నుండి పొందునవే. సృష్టి రహస్యము లన్నియూ శ్రీమాత నుద్దేశించి చేయు తిథి మండల పూజతో లభ్యమగును.

611. 'కళాత్మికా'

కళల రూపము గలది శ్రీదేవి అని అర్థము.

కళలు, కాంతులు శ్రీమాత రూపమే. జీవుల స్వభావము కాంతి, తదనుగుణమైన కళ. కళలకు ఆకర్షింపబడని జీవు డుండడు. కళలు తన లోపల, తన వెలుపల దర్శించిన కొలది ఆనందము కలుగును. జీవులు శ్రీమాత నుండి దిగివచ్చిన వారు గనుక వారునూ కళాత్మకులే. ఆమె కళాత్మిక. ఆమె కళతో సరి సమానమగు కళ మరి ఎవ్వరికినీ యుండదు.

మన వాఙ్మయము నందు సృష్టి కళలను అనేకానేకముగ వివరించిరి. అగ్ని కళలు ప్రధానముగ ఏడు. వివరముగ నలుబది తొమ్మిది. ప్రజాపతుల కళలు పది. అదితి కళలు పన్నెండు. రుద్రుల కళలు పదుకొండు. చంద్రుని కళలు పదహారు. నక్షత్రముల కళలు ఇరువది ఏడు. అందున వివరముగ చూచినచో నక్షత్రమునకు నాలుగు పాదముల చొప్పున 108 కళలు గోచరించును. ఇట్లు చూచువారికి చూచిన కొలది సృష్టియందు అనేకానేక ప్రభలతో, కళలతో, కాంతులతో శ్రీమాత గోచరించును.

జాగ్రత్, స్వప్న, సుషిప్తి, తురీయ స్థితులను కూడ నాలుగు కళలుగ తెలుపుదురు. ఇందొక్కక్క కళ యందు మరల నాలుగు కళలు కలవు. మరణము, మరపు, మూర్ఛ, బద్ధకము– నిద్ర యందలి నాలుగు కళలు. అభిలాష, భ్రమ, చింత, విషయముల యందు పునఃస్మృతి

అను ఈ నాలుగు కళలు స్వప్నావస్థలు. వైరాగ్యము, ముముక్షత్వము, సమాధి నిర్మలమైన మనస్సు తురీయావస్థలు.

ఇందు నిద్రావస్థలు శివ కళలు, స్వప్నావస్థలు శివశక్తి కళలు. తురీయావస్థలు యోగినీ కళలు. జాగృతి యందు కల నాలుగు కళలు వాసుదేవ, సంకర్షణ, ప్రద్యుమ్న, అనిరుద్ధ అవస్థలు.

ప్రజ్ఞా వికాసమును బట్టి కళాత్మిక యగు శ్రీమాతను ఎన్ని కళలుగ అయిననూ చూడవచ్చును.

612. 'కళానాథా'

కళలకు స్వామిని శ్రీమాత అని అర్థము.

ఎచ్చట కళ గోచరించిననూ శ్రీమాత జ్ఞప్తికి వచ్చుట సాధకులకు జరుగవలెను. కళావిహీనమైన విషయముల యందాసక్తి వర్జనీయము. సృష్టి రూపముల యందు కళల హెచ్చు తగ్గులను బట్టి ఆయా రూపము లకు పూజ్యాపూజ్య స్థానము లేర్పడును. తెల్లని పావురము, హంస, గుఱ్ఱము, ఏనుగు, జాగిలము, పర్వతము, పుష్పము యిత్యాది వన్నియూ పూజనీయములు. ఇతర వర్ణములలో మట్టిరంగు, నలుపు, మబ్బురంగు కళను మరుగున పరచును. ఈ రంగుల కంత పూజనీయ స్థానము లేదు. ఎఱుపు, నీలము, పసుపు ప్రధానమగు త్రివర్ణములు. ఇవి త్రిమూర్తి స్థానములు. సూర్యుని వెలుగు, చంద్రుని వెలుగు ఇంతకన్న పూజనీయ స్థానములు. కనుకనే వజ్రమునకు, ముత్యమునకు, పగడము నకు, కెంపునకు, నీలమునకు, పచ్చకు పూజ్యస్థానములు. బంగారము నకు, వెండికి, రాగికి, ఇత్తడికి కూడ ఇట్టి పూజ్యస్థానము లేర్పడినవి.

శ్రీమాత కళలను ఉపాసించువారు తమ పరిసరముల యందు గల వస్తువులను శుభ్రముగ నుంచుకొనవలెను. కళ వ్యక్త మగునట్లు గృహమును గాని, గృహపరికరములను గాని నిత్యము శుభ్ర పరచు కొనుచుండవలెను. అంతరంగమును కూడ నిట్లే కళాత్మకమైన భావము లతో నింపుకొనుచుండవలెను. ఇతర భావములను చేరనీయరాదు. ఈ కారణముగనే అంతశ్శుచి, బహిశ్శుచి ప్రధానముగ శాస్త్రములు,

శాస్త్రజ్ఞులు బోధింతురు. శుచి పెరిగిన కొలది స్థితి స్థిరమగును. స్థితిత్వమే సత్యము. ఇట్టి స్థితిత్వము శాశ్వతముకాగ కళాత్మిక యగు శ్రీమాత యందు వసించుటకు, చరించుటకు, వుండుటకు వీలగును. అదియే సిద్ధి.

శ్రీమాతను పూజించునపుడు విరివిగ పూవులు, దీపములు, ధూపములు, గంధము, ఆభరణములు వినియోగించుట కళ నుద్దేశించియే. పూజావేదిక యందేర్పడు కళలను బట్టి శ్రీమాత సాన్నిధ్యమును తెలియవచ్చును. జీవులు జీవుల కన్నులలోనికి చూచి నప్పుడు గోచరించు శ్రీమాతను నిత్యము దర్శించుట దైనందిన కళాత్మికా ఉపాసనమని తెలియవలెను.

613. 'కావ్యాలాప వినోదిని'

కావ్యము ఆలాపన వలన వినోదము పొందునది శ్రీమాత అని అర్థము.

మహాకవులచే రచింపబడిన కావ్యములను భక్తులు ఆలాపనము చేయునపుడు శ్రీమాత అమితముగ వినోదము చెందును. మహాకవు లనగా సృష్టి ధర్మము లెరిగినవారు. సృష్టి నిర్మాణ విధానము నెఱిగిన వారు. వారందరునూ చైతన్య స్వరూపులు. జన్మతః శ్రీమాత భక్తులు. చైతన్యము పోకడలను తెలిసినవారు. వారియందు కార్య రూపమున శ్రీమాతయే సరస్వతిగ ప్రవహించును. ఆ కావ్యములు ఆలాపించినపుడు శ్రీమాత ఆలాపించు వారియందు, శ్రద్ధతో వినువారి యందు గల అసుర శక్తులను సంపూర్ణముగ పార్వతివలె నశింపజేయును. అటుపైన లక్ష్మివలె వైభవమును, ఆనందానుభూతిని భక్తులకు కలిగించి వినోదిం చును. భక్తుల ఆనందము ఆమెకు వినోదము. కావ్యగానము, పఠనము, వివరణము, శ్రవణము భక్తుల యందు అజ్ఞాన మలినములను నిర్మూ లించును. సత్సంకల్ప శక్తి అంకురింపజేయును. ఆ శక్తి సత్కర్మాచరణ మును ప్రోత్సహించును. అటుపైన కలుగునది వైభవమే.

బృందగానము శ్రీమాతకు మిక్కిలి వినోదము కలిగించును. మన కావ్యముల యందలి సుందరాకాండము, పురుషోత్తమ ప్రాప్తి యోగము, గజేంద్ర మోక్షణము వంటి ఘట్టములు గానమునకు ప్రసిద్ధి గాంచినవి. కావ్యములను పూర్ణముగ ఆలాపన చేయుట వలన సకాల వర్షములు కురిసి, పాడి పంట అభివృద్ధి చెందును. మహాభారత

మందలి శాంతి పర్వము పారాయణ చేసినపుడు సకాల వర్షములు కురియు ననియు, కరువు కాటకము లుండవనియు తెలుపబడినది. రామాయణము నందు, భాగవతము నందు, భగవద్గీత యందు మహా భారతము నందు, విష్ణు పురాణము నందు కేవలము పారాయణము వలన కలుగు శుభ ఫలితములు కోకొల్లలుగ నున్నవి. ఈ కావ్యాలాపన మును భారతీయులు అశ్రద్ధ చేయుట వలననే కుటుంబముల యందు కలికల్మషములు విపరీతముగ ప్రవేశించు చున్నవి. ఎచ్చట మహాకవుల కావ్యములు ఆలాపింపబడునో అచ్చట కలి సోకుట కవకాశ ముండదు. “కలికాలము, కలికాలము” అని ఆక్రోశించుటకన్న గ్రంథ చేయుచు, పారాయణము కలి తాకని మార్గమున జీవించుట ఉపాయము.

614. 'సచామర రమావాణీ సవ్యదక్షిణ సేవితా'

లక్ష్మి సరస్వతులు కుడి ఎడమల నిలచి చామరములచే వీచుచూ సేవింతురని భావము.

శ్రీమాత త్రిగుణాంబిక. తాను శ్రీలలితగ పూజ లందు చున్నప్పుడు తన కుడి ఎడమల లక్ష్మి సరస్వతులు నిలచి సేవింతురు. శ్రీమాత క్రియాశక్తిగ, లక్ష్మి సరస్వతులు ఇచ్ఛా, జ్ఞానములుగ కుడి ఎడమల యందుండుదురు. శ్రీమాత క్రియాశీల సృష్టి క్రియ యందుండును. కుడి భుజముగ లక్ష్మి, ఎడమ భుజముగ సరస్వతి, శ్రీమాతతో త్రిభుజ ముగ ఏర్పడగ సృష్టి కార్యము జరుగును. ఇచ్ఛా జ్ఞానములచే సేవింప బడుచుండగ క్రియ సాగును. నిజమునకు శ్రీమాతయే ముప్పురుగ యేర్పడుట జరుగుచున్నది. ముగ్గురుగ గోచరించునది ఆమె యొకతియే. ఒకటి మూడుగ నేర్పడినపుడు మూడునూ సమానమే. ఇచ్ఛా జ్ఞాన క్రియల యందు ఆధిక్య ముండదు. త్రిభుజమున మూడు కోణములు సమ మైనపుడు అందుండి యేర్పడు సృష్టి సవ్యమై యుండును. సంకల్పము (ఇచ్ఛ) దానిని నిర్వర్తించు జ్ఞానము, నిర్వర్తించు శక్తి, క్రియ, మూడును సమపాళ్ళుగ నుండవలెను. లేనిచో సృష్టియందు వక్రత లేర్పడును. వ్యక్తిగతముగ మానవులు సృష్టి చేయునపుడు ఈ మూడు శక్తులును సమముగ పనిచేయవలెను. అపుడు అతని నుండి అవతరణము చెందు కార్యములు సమన్వయాత్మకములై యుండును. అనగా అతని నుండి ఆనందకరమగు సృష్టి జరుగును. ఇచ్ఛా జ్ఞాన క్రియలలో ఒకదాని

యందు మరియొక దానికి పొంతన లేనపుడు కావ్యములు సవ్యముగ జరుగవు. కనుకనే జీవులు చేయు సృష్టికిని, భక్తులు, జ్ఞానులు యోగులు చేయు సృష్టికిని, శ్రీమాత చేయు సృష్టికిని వ్యత్యాస ముండును.

కార్యములు చేయువారు ఇచ్ఛా, జ్ఞాన క్రియలను సమన్వయించు కొనుట సందేశముగ ఈ నామము తెలుపబడినది. కార్యములకు సత్సంకల్పము, దానిని నిర్వర్తించు జ్ఞానము కూడ ప్రధానము. అట్లు జరుగుటకు ఈ నామమును స్మరణ చేయుట, తనయందు త్రిమాతలను దర్శించుట ఎంతయూ సముచితము.

615 'ఆదిశక్తి'

మొట్టమొదటి శక్తి శ్రీమాత అని అర్థము.

ప్రప్రథమముగ తత్త్వస్థితి నుండి ప్రేరణగ వెలువడిన శక్తి అని అర్థము. అటుపైనే యితర శక్తులన్నియూ వుద్భవించును. అట్టి ప్రధానమైన శక్తి ఆదిశక్తి. పరము నుండి మొట్టమొదటగా వెలువడినది కనుక 'ఆది పరాశక్తి' అని కీర్తింతురు. తత్త్వస్థితి యందు శివశక్తుల భేదము లేదు. ప్రేరణ కలిగిన వెనువెంటనే తత్త్వము శివ శక్తులుగ రెండగును. అపుడు ఒకటి శివుడు; రెండు శక్తి. శివు డాధారముగ శక్తి ప్రబలమై తన్ను తాను గుణించుకొనుచు సృష్టి శక్తులన్నింటిని ఏర్పాటు చేయును. అందామెతోపాటుగ శివుడు కూడ వసించును. వసించుటయే శివతత్త్వము. లోకములను, లోకపాలకులను, లోకులను శక్తి ఏర్పరచు చున్నప్పుడు వాని యన్నిటి యందు వసించును. ఆమె పురములను, శక్తులను నిర్మించు చుండగా అందెల్ల వ్యాపించి వసించుట జరుగు చుండును.

శివతత్త్వమునకు ఇచ్ఛా జ్ఞాన క్రియలు లేవు. అది పరత తత్త్వము. దానిని ఆధారముగ దానినుండి మేల్కాంచిన ఆదిశక్తియే సమస్త జగత్తునకు కారణభూతమైన శక్తి.

ప్రళయమున పరతత్త్వ మొక్కటియే యుండును. శివశక్తులు ఒకరి యందొకరు యిమిడి యుందురు. కాలక్రమమున ప్రేరణ కలుగును. ప్రేరణ ఎవరు కలిగించిరి? శివతత్త్వము కలిగించదు.

శివశక్తి శివునితో యుండుటకే యిష్టపడును. అట్టి స్థితిలో ప్రేరణకు కారణము ఎవ్వరు? అనునది ప్రశ్న. శివుని ఎడబాటు శక్తికి సుతరాము యిష్టము లేని పని. కనుక శివశక్తి తానుగ సృష్టి ప్రారంభించెనని అనలేము. ఇచ్ఛకు, సంకల్పమునకు, అతీతమైన తత్త్వమునకు యిట్టి ప్రేరణ ఎట్లు కలిగినది? కాలము కల్పించినదా? అపుడు అచ్చట కాల ముండదు.

ఈ చర్చకు ఋషుల సమాధానము పరిష్కారము. అట్టి కారణము అభ్యాసమని వారు నిశ్చయించి తెలిపినారు. ప్రళయమున జీవు లందరును పూర్ణాపూర్ణ స్థితులలో పరమును చేరుదురు. అసంపూర్ణముగ ప్రళయమున జేరిన జీవులు పూర్ణత్వమునకై ఆరాటపడుదురు. వారి ఆరాటమునకు ప్రతిస్పందనయే సృష్టిప్రేరణ. పరమునందుగల కారుణ్య మట్లు సృష్టికి ప్రేరణ మిచ్చును. నిద్రలోకేగిన జీవుడు మేల్కొనుటకు కూడ ప్రజ్ఞా పూరణము కొరకే.

616. 'అమేయా'

కొలతల కందనిది శ్రీమాత అని అర్థము.

శ్రీమాత కొలతల కందనిది. కొలతల నేర్పరచునది కూడ ఆమెయే. ఆమెనుండి కొలతలు దిగివచ్చును. ఆమెనుండి అవతరించిన కొలతలు ఆమెను కొలువలేవు. సృష్టికి కొలత లున్నవి. అనగా పరిమితు లున్నవి. సృష్టికి కాలపరిమితి యున్నది. కావున ఆయుర్దాయ మున్నది. సృష్టి యందలి సర్వజీవులకు పరిమితు లున్నవి. సృష్టి యందలి పదార్థమునకు, శక్తికి, ప్రజ్ఞకు కూడ పరిమితి యున్నది. సృష్టియే పరిమితమైనపుడు అందలి సమస్తమునకు పరిమితు లున్నవి.

త్రిమూర్తు లొకమారు శ్రీమాత ఆద్యంతములు తెలియవలెనని కుతూహలపడిరి. ముప్వురునూ వాహనములపై పయనము గావించిరి. వారికి కొంత సమయమునకు మరియొక సృష్టి గోచరించెను. మరియొక త్రిమూర్తుల జట్టు గోచరించెను. మరికొంత దూరమేగగ మరియొక సృష్టి, మరియొక జట్టు కనిపించెను. ఇట్లు ఐదారు మారులు వివిధ మగు సృష్టులు, త్రిమూర్తులు దర్శనము కాగ కలవరపడిరి. తిరుగుదారి మరతుమేమో అని భయపడిరి. ఎన్ని సృష్టి లున్నవో తెలియలేదు. అందు దారి తప్పుట కవకాశ మున్నది. కనుక వెనువెంటనే తిరుగు దారిన తమ సృష్టిని జేరి వారి వారి స్థానముల నలంకరించిరి. శ్రీమాత నుండేర్పడిన త్రిమూర్తులే శ్రీమాత కొలతలు తెలియలేరైరి. ఇంక ఇతరుల కెట్లు సాధ్యము? ప్రార్థించుట, ధ్యానించుట వలన ఆమె యందు తాము

కరిగిన స్థితియే కలుగును. కాని ఆమె మొత్తము తెలియదు. సముద్రము నుండేర్పడిన అల మరల సముద్రమును చేరుట సాధ్యము కాని, సముద్రమును పూర్తిగ తెలియుట సాధ్యము కాదు. సముద్రమున కలియుట వలన తానను ప్రత్యేకముగ తెలివి కూడ యుండదు. తెలియువాడు లేనపుడు తెలుసుకొనుటయూ యుండదు. పరమును చేరుట యుండును గాని, పరమును తెలియుట యుండదు. బ్రహ్మర్షులు కూడ తదనుభూతితో అనుసంధానమున జీవింతురే గాని తమకు మొత్తము తెలియునని భావింపరు; తెలుపరు. ఇది శ్రీమాత అమేయత్వము.

617. 'ఆత్మా'

ఆత్మ యనగా పొందునది, గ్రహించునది, విషయముల ననుభవించునది, సర్వకాలముల యందుండునది అని అర్థము.

పరము నుండి యేర్పడిన ఆత్మ పై తెలిపిన లక్షణములు కలిగి యుండును. శ్రీమాత విశ్వాత్మ. ఆమె యందు చైతన్యము పొందుట, గ్రహించుట, అనుభవించుట లక్షణములుగ నున్నవి. ఈ లక్షణములే జీవాత్మ యందు కూడ యేర్పడును. సముద్రపు రుచియే అలకు కూడ నుండును కదా! విశ్వాత్మ అయిన శ్రీమాత లక్షణములే జీవులకు కూడ యుండును. వారునూ పొందుటకు, గ్రహించుటకు అనుభూతి చెందుటకు సతతము ప్రయత్నింతురు. వారిది ప్రయత్నము. శ్రీమాత కది సిద్ధి. ఆమెకు ప్రయత్నము అవసరము లేదు. ఇవి అన్నియూ 'వుండుట' అను సత్యము ఆధారముగ చైతన్యము వలన యేర్పడు లక్షణములు. శ్రీమాత శుద్ధ చైతన్య మూర్తిగ ఈ లక్షణములతో సృష్టి అంతయూ వ్యాపించి యుండును. జీవులు ఈ లక్షణముల సిద్ధి కొరకై ప్రయత్నించుచూ సృష్టి యందుందురు. ఉండుట అను సత్యస్థితి యిరువురికినీ యొకటియే. అదియే పరము.

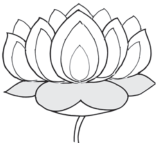

618. 'పరమా'

సమస్తమునకు పరమైనది శ్రీమాత అని అర్థము.

ఎవ్వరికేమి తెలిసిననూ ఆ తెలిసిన దానికి కూడ అతీతమై యుండునది పరతత్త్వము. తెలిసినదని తెలిసినవాడు పలుకగా అట్టి తెలిసినవాని యొక్క తెలివిగా తానుండి తెలుపును. తనయందు తెలివిగ నుండి తనకు తెలుపును గనుక తెలిసినది తెలియగలము గాని తెలపనిది తెలియలేము. తెలివి ఆధారముగ అన్నియూ తెలియును. తెలివిని తెలియుట దుర్లభము. కావున అన్నిటికన్న ఉత్కృష్టమైనది పరము.

వ్యక్తము, అవ్యక్తము, పురుషుడు, కాలము అను నాలుగింటికిని పరమైనది శ్రీమాత.

పర మనగా బ్రహ్మము. బ్రహ్మము మూల ధనముగ వివిధ మగు కొలతలతో సృష్టి నేర్పరచునది గనుక పర–మా అని కూడా అర్థము. పిండిని బట్టి ఎన్ని రొట్టెలు చేయవలెనో నిర్ణయించి తదను గుణముగ గృహిణి పిండి ముద్దలను చేయునుగదా! అట్లే బ్రహ్మ పదార్థమును వివిధ కొలతలతో ముద్దలు చేసి లోకములను, లోకులను ఏర్పరచును. 'మా' అను శబ్దమునకు కొలతలు వేయునది అను అర్థ ముండుటచే 'పరమా' అని తెలుపబడుచున్నది. కొలతల కందని శ్రీమాత కొలతలతో సృష్టి నిర్మాణము చేయును.

'పర' అనగా శివుడు. 'పరా' అనిన శ్రీమాత. 'పరమా' అనగా కూడ శ్రీమాతయే.

పర మనగా శాశ్వతమగు అస్థిత్వము. అనగా 'వుండుట'. అదియే సత్యము, శివము, సుందరము. ఇది శ్రీమాత సహజ స్థితి. అటునుండి ఆత్మగా యేర్పడును. గ్రహించుట, పొందుట, అనుభవించుట అను లక్షణములను గైకొనును. అటుపైన జీవసృష్టి గావించును. సృష్టి యందు ఆదిశక్తియై యుండును. అట్టి ఆదిశక్తిని లక్ష్మీ సరస్వతులు సేవింతురు. ఇట్లు 618వ నామము నుండి వెనుకకు 614 వ నామము వరకు గల నామములలో అవరోహణ క్రమమున శ్రీమాతను వర్ణించుట జరిగినది.

619. 'పావనాకృతి'

పవిత్రమైన ఆకృతి గలది అని అర్థము.

శ్రీమాత చరితము పవిత్రము. ఆకృతి పవిత్రము. నఖ, శిఖ పర్యంత మంతయూ పరమ పవిత్రము. ఆమె సతతము పరజ్ఞానము, పరధ్యానము కలిగి సృష్టికర్మను నిర్వర్తించును. కనుక సర్వమునూ పవిత్రము. ఈశ్వర జ్ఞానముచే మాత్రమే పరిపూర్ణ పవిత్రత కలుగును. ఈశ్వర జ్ఞానము లేనివారు పవిత్రులు కారు. సతతము ఈశ్వర జ్ఞానముతో ముడిపడిన వారికి అహంకారము సోకదు. అహంకారము అజ్ఞానా వరణము. ఈశ్వరుని మరచిన క్షణమున అజ్ఞాన మేర్పడును. ఈ మరుపే మృత్యువు, అజ్ఞానము. ఇట్టి మరుపు కలుగకుండుటకు ఋషులు బుద్ధిలోకమున నిలచి దీర్ఘ కాలము తపస్సులు చేయుదురు. వశిష్టాది బ్రహ్మర్షులిట్లు పవిత్రులైరి. సనక, సనందనాది కుమారులు దేవర్షి నారదులు కూడ యిట్లే పవిత్రులైరి. శ్రీమాత సహజ స్థితియే ఈశ్వర జ్ఞానము. మహోత్కృష్టమగు సృష్టి కార్యము నిర్వర్తించుచుకూడ ఈశ్వర జ్ఞానము నుండి వేరు పడదు. సతతము ఈశ్వరుని యందే యుండును. ఈశ్వరుడే మూలధనముగ సృష్టి నిర్మాణముచేయును. ఈశ్వరునితో కూడియే లోకములను యేర్పరచి అందీశ్వరునితోనే వసించును. రాయి, రప్పగ నున్నను కూడ అందీశ్వరునితోనే యుండును. ప్రకృతి పురుషులుగ సృష్టి యున్నది కాని, ఇందే ఒక్కరును లేక సృష్టి లేదు. 'పరము'న కూడ వారిరువురే కూడి యుందురు. వారిది ఇహ, పరముల కూడిక. ఆది

దంపతు లనగా వారే. ప్రకృతిని నిరాకరించి పురుషుని వద్ద జేరుట దుర్లభము. సృష్టిని నిరాకరించువారు పరమును చేరలేరు. పరముగ నేది యున్నదో సృష్టిగకూడ అదియే వున్నది. శ్రీమాత సృష్టి రూపము; బ్రహ్మము వ్యక్తమై వ్యాప్తి చెందిన రూపము. అది పావనము కనుక శ్రీమాత 'పావనాకృతి' అని కీర్తింపబడు చున్నది.

620. 'అనేక కోటి బ్రహ్మాండ జననీ'

అనంతమైన కోట్ల బ్రహ్మాండములకు జనన మిచ్చునది శ్రీమాత అని అర్థము.

బ్రహ్మాండము లెన్ని యున్నవో ఎవ్వరికినీ తెలియవు. ఆకాశమున కనిపించు తారకల నెట్లు లెక్కించలేమో బ్రహ్మాండములను కూడ అట్లే లెక్కించలేము. ఒక బ్రహ్మాండము తెలియుటయే బ్రహ్మాపథము చేరిన వారికి వీలగును. దాని వలన బ్రహ్మానందముతో శాశ్వతులై జీవింతురు. ఇతర బ్రహ్మాండములు కూడా యిట్లే యుండునని భావింతురు. ఒక ముద్ద అన్నము నేతితో తిన్నప్పుడు మొత్తము స్నిగ్ధాన్నము తిననవసరము లేదు కదా! అదియునూ యిట్లే యున్నదని భావింప వచ్చును. సముద్రపు నీరు గ్రుక్కెడు తాగినచో మొత్తము సముద్రము రుచి తెలిసినట్లు ఒక బ్రహ్మాండము తెలిసినవానికి బ్రహ్మము రుచి తెలియును. అట్టి బ్రహ్మము నుండి ఎన్ని సృష్టులైననూ జనించునని కూడ తెలియును.

శ్రీమాత భావనగనే సృష్టి యేర్పడును. మనకును భావనలు కలుగుచున్నవి కదా! ఇప్పటి వరకెన్ని భావనలు కలిగినవి? అవి లెక్క కందవు. ఇటుపైన కూడ భావనలు కలుగును కదా! అవి ఎన్ని కలుగగలవు? ఇట్టి లెక్క లెవ్వరునూ జీవుల విషయముననే తేల్చలేనపుడు శ్రీమాత యందు గలుగు భావములను లెక్కింపగల వారెవ్వరు? కనుక లెక్కకందని సృష్టులను జనింపజేయు తత్త్వముగ శ్రీమాత కీర్తింప బడుచున్నది.

621. 'దివ్య విగ్రహా'

దివ్యమైన విగ్రహము కలది శ్రీమాత అని అర్థము.

భూమి నుండి గాక అంతరిక్షము నుండి పుట్టునది దివ్యము. శ్రీమాత దివ్యమే కదా! ఆమె బ్రహ్మము నుండి పుట్టినది. నిజమునకు శ్రీమాత పుట్టలేదు. జనన మరణములకు ఆమె అతీతము. పరము నందున్న శ్రీమాత తనకు తానుగా చోటు నుండి వ్యక్తమైనది. అట్లు తాను వ్యక్తమైనది గనుక ఆమె దివ్యము. ఆత్మలు కూడ ఆమె నుండి దిగివచ్చినవి గనుక దివ్యమే. చావు పుట్టుకలు పదార్థమయమగు శరీరమునకే గాని అందుండు ఆత్మలకు కాదు. నిజమునకు పదార్థము నకు కూడ చావు లేదు. అదియును అవ్యక్తము నుండి సూక్ష్మమునకు, సూక్ష్మము నుండి స్థూలమునకు వ్యక్తమై మరల స్థూలము నుండి సూక్ష్మమునకు, సూక్ష్మము నుండి అవ్యక్తమునకు తిరోధానము చెందును. వ్యక్తా వ్యక్త స్థితులను తెలియనివారు వ్యక్తమైనపుడు పుట్టిన దనియు, అవ్యక్తముగ నున్నప్పుడు చనిపోయిన దనియూ భావింతురు. జగత్తు అంతయూ దృశ్యాదృశ్యముగ నున్నది. నిజమునకు దృశ్యమగు నది ఒకపాలే. మూడు పాళ్ళు అదృశ్యముగనే యున్నవి.

ఇట్టి దృశ్యాదృశ్య జగత్తుగా దివ్యమై శ్రీమాత యున్నది. విగ్రహా అని ఈ నామమున ఉత్తరార్థమున చేర్చుట వలన విస్తారమైన దివ్యతత్త్వ మని తెలియవలెను. విగ్రహా మనగా అత్యంత విస్తారమగు భాగము. చోటు నుండి ఒక సృష్టి ఆవిర్భావము దివ్యమై విస్తారమై సాగును.

అట్టి సృష్టులు అనేక కోట్లు కలవని కదా ముందు నామమున చెప్పబడినది! కావున శ్రీమాత విస్తారము, అనూహ్యామై యున్నది. అమేయమై యున్నది. అనేక కోట్ల సృష్టులలో మనము వసించు సృష్టి యొకటి. మన సృష్టి యందుగల అనేక సూర్య మండలములలో మన దొక సూర్యమండలము. అట్టి మన సూర్యమండలమున కనిష్టమగు గ్రహము మన భూమి. అట్టి భూమిపై గల కోటానుకోట్ల జీవులలో ఒక్కొక్కడుగ జీవి యున్నాడు. అతడి విగ్రహమెంత? అతడి విస్తారమే మాత్రము? శ్రీమాతతో పోల్చి చూచినపుడు అది అణుమాత్రము కూడ కాదు. అయిననూ జీవుడు "తాను, తనది" అను అహంకార భావములో మునిగి యున్నాడు. ఇట్టి అజ్ఞాన తిమిరము నుండి బయల్పడవలె నన్నచో శ్రీమాత దివ్య విగ్రహమును ఊహింపవలెను. ధ్యానింప వలెను. ఈ నామము ధారణ చేయు భక్తునకు తాను కరిగిన స్థితి యేర్పడును. తన్మయత్వము కలుగును. శ్రీమాత దివ్య విగ్రహమును ఆరాధన చేయుట యనగా యిట్టి భామున నిండి యుండుటే.

622. 'క్లీంకారీ'

'క్లీం' అను బీజమును యేర్పరచునది శ్రీమాత అని అర్థము.

'క్లీం' అనునది కామబీజము. శ్రీమాత కారణముగ కామ మేర్పడును. పరతత్త్వము శివశక్తులు కాగ శక్తి కారణముగ శివునకు శక్తిని కోరు కామ ముద్భవించినది. శక్తియే లేనపుడు కామ ముద్భవించు అవకాశము లేదు. తత్త్వ పరమగ నొక్కటియే యున్నప్పుడు, ఆ ఒక్కటి రెండుగ విడివడినపుడు, విడిపడిన రెండిటి నడుమ అవినాభావ సంబంధముచే మరల కలియవలెనని సహజముగ అని అనిపించును. అనంతకాల మొక్కటిగ యున్న తత్త్వము, రెండుగ మారినపుడు రెంటినడుమ యేర్పడిన వ్యత్యాసము కామబీజమై ఒకరి నొకరు కోరుటగా రూపొందును. కనుకనే శివుడు కామేశ్వరుడైనాడు; శ్రీమాత కామేశ్వరి అయినది. వారు ఒకరి నొకరు వీడి యుండుట అసహజము. ఒకరితో నొకరు కలిసి యుండుట సహజము. విడి వడినపుడు మరల కలియవలెనను కోరిక కూడను సహజము.

ఇట్లు సహజమగు కామమునకు కారణము సృష్టి సంకల్పమే. సృష్టి కొరకు, సృష్టి జీవులకొరకు పరతత్త్వము శివ శక్తులైరి. అట్లుకానిచో సర్గమే (సృష్టి) లేదు. జీవులకు ఆనందమే కలుగదు. వారి ఆనందము కొరకు శివశక్తులు విడియగుదురు. జీవులయందు కూడ నిట్లే శివ శక్తులు, కామము వుండును. వారు సహజముగ శివశక్తి స్వరూపులే. వారి యందలి కామము వారి సంపూర్ణత కొరకు, పరిపూర్ణత కొరకు

శ్రమింపజేయును. కోటానుకోట్ల జీవులు అనేకానేక కార్యములలో అహర్నిశలు నిమ్నగమగుట ఆనందము పొందుటకే. ఆనందము పొందవలెనన్నది కామము. ఇట్లు ఆనందకాములై పరిశ్రమ చేయుచు పరిపూర్ణు లగుదురు. "ఎవరు ఏ అంశమును గూర్చి కామించుచున్నారో వారందరునూ పరోక్షముగ నన్నే కాంక్షించు చున్నారు." అని శ్రీకృష్ణ పరమాత్మ పలికెను. (భగవంతుడు పలికెను.)

కామి యగు జీవుడు కామము కారణముగ విషయములను పొందుచు అందలి అశాశ్వతత్వమును గుర్తించుచూ శాశ్వతానందము వైపునకు క్రమముగ మరలును. కామము నుండి దివ్యకామమునకు మరలును. దివ్యకామము నుండి సత్యకామమునకు మరలును. క్రమముగ సత్యమును చేరి పూర్ణకాము డగును. ఇట్టి కామమును కలిగించు శ్రీమాత ఎంతటి కారుణ్యమూర్తి? ఆమె 'క్లీంకారీ'.

623. 'కేవలా'

ఏకాంతముగ నుండునది శ్రీమాత అని అర్థము.

శ్రీమాత ఏకాంతము మహాద్భుతము. అది ఆమె అనన్యస్థితి. పరముగ తానే యున్నది. సృష్టిగ తానే యున్నది. కోటాను కోట్ల జీవులుగ కూడ తానే యున్నది. తాను కానిది సృష్టి యందు లేదు. త్రిగుణములు, పంచభూతములు తానే. లోకాలోకములు తానే. లోకపాలకులు, త్రిమూర్తులు కూడ తానే. ఆదిత్యులు, రుద్రులు, వసువులు, అష్ట దిక్కులు, నవగ్రహములు తానే. తానే బహుప్రాతాభి నయము గావించుచున్నది. ఆమెకు రెండవది లేదు. ఆమె అద్వైత, ద్వైత వర్జితా. శంకరులు వివరించిన అద్వైత ఆమెయే. లేదా శివుడన్ననూ, మహావిష్ణువు అన్ననూ, బ్రహ్మము అన్ననూ విప్రతిపత్తి లేదు. ఒక్కటియే ఇన్నిగ యేర్పడినవని ఉపనిషత్తులు ఘోషించుచున్నవి.

పై విధముగ కేవలము శ్రీమాతయే యున్నది. కావున ఆమె కేవల. ఈ స్థితియే కైవల్యము. కేవలత్వ మనగా ఏకాంతము. అనగ ఒక్కటిగ నుండుట. అది ఒంటరితనము కాదు. అందరి యందొక్కరిగ వుండుట.

624. 'గుహ్యా'

రహస్యముగ నుండునది శ్రీమాత అని అర్థము.

గుహ్యా మనగా రహస్యము. శ్రీమాత రహస్యముగ నుండును. లోకుల రహస్యములకు శ్రీమాత రహస్యమునకు చాలా వ్యత్యాస మున్నది. ప్రతి వారి యందు కొన్ని విషయములు గుట్టుగ నుండును. నిర్మలత్వము లేనిచోట గుట్టు ఎక్కువ వుండును. ఇతరుల గుట్టులను తెలుసుకొనుట, తమ గుట్టులను కాపాడుకొనుటగ జీవితమును సాగించువారు గోచరించుచునే యుందురు. ఒకరు దాచిన విషయము మరియొకరు తెలుసుకొనవలెనని ప్రయత్నించెదరు. రాజులు రాజనీతి యందు గుట్టు కలిగి యుందురు. వ్యాపారులు లాభ నష్టములయందు గుట్టు కలిగి యుందురు. బ్రాహ్మణులు బ్రహ్మ జ్ఞానమును గుట్టుగ నుంచుటకు ప్రయత్నించుదురు. బ్రహ్మోపదేశమును కూడ గుట్టుగ నొకరి చెవిలో నొకరు గొణుగుదురు. ఇంక యితరుల విషయము చెప్పనేల? అందరికిని గుట్టేల? అవిద్య పెరుగుచుండగ గుట్టు పెరుగు చుండును. పారదర్శకత్వము (transparency) తగ్గును.

దీనికి భిన్నముగ శ్రీమాత గుట్టుగ నున్నది. బట్టబయలుగ నున్ననూ గుట్టుగనే యుండుట శ్రీమాత విశిష్టత. **"గుహ్యాం గుహ్యతమం"** అని శ్రీకృష్ణుడు శ్లాఘించిన రహస్యమే శ్రీమాత. కేవలమై అంతట, అన్నిట శ్రీమాతయే నిండి యుండగ, చూచువానిగ చూడగలుగు వస్తువుగ, చూచుటగ శ్రీమాతే యున్ననూ చూచువానికి శ్రీమాత జ్ఞప్తికి

రాదు. సమస్తమూ శ్రీమాతయే యని తెలిసిననూ, తెలిసికొనిననూ కూడా జ్ఞప్తికి రాదు. స్త్రీయని, పురుషుడని, బాలుడని, యువకుడని, కాకి యని, కుక్కయని చెట్టుయని, పుట్టయని, శత్రువని, మిత్రుడని స్వామియని, సేవకుడని యిట్లెన్నో వస్తువులను దైనందినముగ చూతుము గాని, లేచిన మొదలు పరుండు వరకు శ్రీమాతనే చూచుచున్ననూ శ్రీమాతయని జ్ఞప్తికి రాకపోవుట నిజమగు రహస్యస్థితి. అందువలననే శ్రీకృష్ణుడు ఈ విచిత్రములను రాజగుహ్య మనెను. రాజగుహ్య మనగా గుహ్యములలో అత్యంత విశిష్టమగు గుహ్య రాజ మని అర్థము. అంతేగాని రాజులు దాచిపెట్టు గుట్టులు కాదు. శ్రీమాత నిత్యమూ కనపడుచునే యుండును. ఆమె నిత్యము వినపడుచునే యుండును. అయిననూ శ్రీమాత దర్శనమునకై వేచివుండువారుగ అనేకానేక భక్తులుందురు. వీరందరూ వెట్టి భక్తులని శ్రీమాత నవ్వుకొనుచుండును. కనిపించు చున్ననూ చూడలేనివారికి, వినిపించు చున్ననూ వినలేని వారికి దర్శన మిచ్చుటెట్లు? సంభాషించు లెట్లు? కనబడు సామాన్యమగు వస్తువుల యందు, మనుష్యుల యందు శ్రీమాతను దర్శించు ప్రయత్నము శ్రద్ధాభక్తులను కలిగించును. అట్టి శ్రద్ధాభక్తులు గలవారికి క్రమముగ దర్శనములు జరుగుచుండును.

శ్రీమాత గుహ్యత్వమునకు కారణము జీవుల అజ్ఞానమే కాని మరియొకటి కాదు. *“నన్ను చూచుచున్ననూ చూడరు. నన్ను విను చున్ననూ వినరు”* అని సరస్వతీ సూక్తము తెలుపుచున్నది. ఇది విచిత్రమగు రహస్యము కదా! కనపడుచున్ననూ, వినపడుచున్ననూ రహస్యముగనే యున్నది. కనుక ఆమె ‘గుహ్య’.

625. 'కైవల్య పదదాయిని'

కైవల్య పదము నిచ్చునది శ్రీమాత అని అర్థము.

ఏకత్వ స్థితి కేవలస్థితిగ 623వ నామమున వివరింపబడినది. అన్నిట "అంతట తానే యున్నాను" అనునది కేవలస్థితి. ఇట్టి స్థితి యందు ఇతరములు లేవు. తాను కానిదేదియూ లేదు. ఈ స్థితి యందున్న శ్రీమాత, అట్టి స్థితిని తన భక్తుల కనుగ్రహించును. కైవల్య పదము నిచ్చునది గనుక కైవల్య పదదాయిని అని కీర్తింపబడుచున్నది.

ముందు నామమున గుహ్యముగ నున్న శ్రీమాతను దర్శించుట ఆరంభించినపుడు అంతర్ దర్శన మారంభ మగును. అంతర్ దర్శనముల ఆకర్షణతో బాహ్య బంధములు క్రమముగ వీడును. లోదృష్టి యేర్పడు చుండగ పైపైన తేలియాడు విషయముల యందాసక్తి తగ్గును. కదలు చున్న అలలను చూచువారు క్రమముగ అలల యందలి సముద్రమును చూచుట ప్రారంభించినట్లు, చంచలములు తాత్కాలికములు అగు విషయములకు ఆధారమైన లోవిషయములలో ప్రవేశించుట జరుగును. గుహలోని కేగినట్లుండును. లోనుండి మరింత లోపలికి దర్శించుట, వినుట, ప్రయత్నించు చుండగ లోలోపల నిశ్చలత్వము, నిశ్శబ్దము అనుభూతి యగును. ఇట్లు తన మూలములోనికి తాను ఏగుచుండగా భిన్నత్వము నుండి ఏకత్వము లోనికి క్రమముగా ప్రవేశించుట జరుగును. అపుడు తను మూలమును ధ్యానము చేయగా క్రమముగ లోపల, బయట చిత్ శక్తి రూపమే గోచరించుట ఆరంభించును. ధ్యానమున

తాను చిత్ శక్తికి మరింత సామీప్య మగుచుండగ, బహిర్ అంతరము లందుగల శ్రీచైతన్యము దగ్గరగుచూ సాయుజ్యము నిచ్చును. అటుపైన రెండునూ ఒకటియైన స్థితిలో సారూప్యము అనుభవమునకు వచ్చును. దైవమే తానుగ నుండుట అనుభూతమై ఆనందమున అట్టి స్థితిలో శాశ్వతముగ స్థిరపడిపోవును.

యోగమున పై కైవల్యమును పొందుటకు పంచాంగములు తెలుపబడినవి. అవి వరుసగా ప్రాణాయామము, ప్రత్యాహారము, ధారణ, ధ్యాన, సమాధులు. ఇట్టి సమాధి స్థితి పొందినపుడు నిత్యము, నిరతి శయము, బంధ రహితము అగు ఆనందము లభించును.

626. 'త్రిపురా'

ప్రజ్ఞ, శక్తి, పదార్థము అను మూడులోకములను వ్యాపించి యుండునది శ్రీమాత అని అర్థము.

మూడు లోకములను మూడు పురము లందురు. ఈ మూడు పురములను ఒకదాని యందొకటి ఇమిడి యుండును. పదార్థమునకు శక్తి ఆధారము. శక్తి పదార్థము నందిమిడి యుండును. శక్తికి ప్రజ్ఞ ఆధారము. అది శక్తి యందిమిడి యున్నది. ప్రజ్ఞ నుండి శక్తి, శక్తి నుండి పదార్థము యేర్పడుచుండును. ఇందొకదానికన్న యొకటి సూక్ష్మమై యుండును. పదార్థము కంటె శక్తి సూక్ష్మము. శక్తి కన్న ప్రజ్ఞ సూక్ష్మము. ఈ మూడింటికిని పుట్టుక స్థానము శ్రీమాత. ఆమె మూడు లోకములను తన నుండి ప్రకటించి వానియందు వసించును. ఈ మూడు పురములకును ముందున కూడ ఆమె యున్నది గనుక త్రిపుర అని పిలుతురు. మూడింటికిని పూర్వమున యున్నది కనుక త్రిపుర అని కూడ నిర్వచింతురు. మూడు లోకముల నేర్పరచు తత్త్వము మూడింటికిని ముందు యుండుట సహజమే కదా!

సృష్టి అంతయూ శ్రీమాత త్రిపుటిగ నిర్మాణము చేసెను. అణువు నుండి బ్రహ్మాండము వరకు అన్నిటి యందు మూడుగ నుండును. త్రిమూర్తులుగను, త్రిశక్తులుగను, త్రిగుణములుగను, మనోబుద్ధి అహంకారములుగను, ఇడ పింగళ సుషుమ్నలుగను, త్రేతాగ్నులుగను, యేర్పడి యుండునది శ్రీమాతయే. అట్లే త్రివర్ణములగు ఎఱుపు, తెలుపు,

పసుపు కూడ ఆమెయే. తెలుపే లోతులలో నీలమై ప్రకాశించును. అట్లే త్ర్యక్షరములగు అ, ఇ, ఉలు గ భాసించును. ఐం, హ్రీం, శ్రీం, అను బీజ శక్తులుగ కూడ భాసించును. శిరస్సు, ఉఅస్సు, ఉదరములుగ దేహముల నేర్పరచును. అట్లే త్రినేత్రములు కూడ. ఇట్లు సృష్టిని పరిశీలించి చూచినచో సమస్తము త్రిగుణాత్మకముగ గోచరించును. అట్టి త్రిగుణాత్మక సృష్టికి మూలముగ నున్నది శ్రీమాతయే. జీవులకు జాగ్రత్, స్వప్న, సుషుప్తి అవస్థలను యేర్పరచుచూ తురీయముగ తానే యుండును.

627. 'త్రిజగద్వంద్య'

మూడు లోకములచే నమస్కరింపబడునది శ్రీమాత అని అర్థము.

ప్రజ్ఞ శక్తి పదార్థములతో కూడిన లోకము లందలి సమస్త జీవ రాశికి ఆధారభూతమై యున్నది కావున వారందరిచే శ్రీమాత పూజింపబడుచున్నది. అన్నిటికినీ ఆధారము ఆమెయే గనుక ఆమె పూజ్యులరాలైనది. త్రిమూర్తులు కూడ శ్రీమాతను సేవించుచుందురు. వారి అస్తిత్వము శ్రీమాతయే గదా! వారి ప్రజ్ఞా శక్తులు కూడ శ్రీమాతయే. జీవులు కృతజ్ఞతా భావముతో శ్రీమాతకు నమస్కరించుచూ సంస్కార వంతు లగుచున్నారు. త్రిమూర్తులు, సనకసనందనాదులు, సప్త ఋషులు, ప్రజాపతులు, రుద్రులు, ఆదిత్యులు, మనువులు, అశ్వినీ దేవతలు, యిత్యాది దేవ ఋషి గణము లన్నియూ శ్రీమాతకు నిత్యమూ నమస్క రించుచూ లోకులకు మార్గదర్శకులై నిలచి యున్నారు. ఇట్టి కృతజ్ఞతా భావము లేనివారు సంస్కార హీనులై తమను తామే నశింపజేసి కొను చున్నారు.

628. 'త్రిమూర్తి'

మూడు సంవత్సరముల వయస్సు గల కన్య అని అర్థము.

శ్రీమాత త్ర్యక్షరీ. త్రిగుణాంబికా, త్రివర్ణా, త్రికోణా, త్రిభుజా, త్రినేత్రా, త్రిసామ. ఆమె సృష్టి యందు ప్రధానముగ మూడుగ నుండును. కార్యము, కారణము, కర్మ ఆమెయే. ఓంకార మందలి మూడక్షరములు ఆమెయే. సోమ సూర్య అగ్నులు ఆమెయే. త్రేతాగ్నులుగా ఆమెయే సృష్టి నిర్మాణము చేయును. ఇచ్ఛా, జ్ఞాన క్రియా శక్తులుగ కూడ ఆమెయే నున్నది. బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరుల స్వరూపమామెయే. త్రివర్ణములగు ఎఱుపు, నీలము, పసుపు ఆమెయే. ఆమె త్రికోణ స్వరూపిణి. సమస్తమును మూడుగ నేర్పరచును. భూర్భువ స్సువర్లోకము లుగ ఏర్పడు చుండును. ప్రజ్ఞశక్తి, పదార్థములుగ ఏర్పడును. శ్రీమాత యోని స్వరూపముగ నుండును. అదియునూ త్రిగుణాకారమే. దేవుడు, జీవుడు దేహముగ యున్నది కూడ శ్రీమాతయే. త్రయీవిద్య అంతయూ శ్రీమాత విద్యకు. ఇచ్ఛా జ్ఞాన క్రియా శక్తులుగ కూడ ఆమెయే యున్నది. శ్రీమాత ఒకతె అయినను, ప్రయోజన వశముచే మూడు విధము లగును. ఈ త్రిమూర్తిత్వమును బ్రాహ్మీ, వైష్ణవీ, రౌద్రీ మూర్తులుగ ఆరాధింతురు. వీరినే సరస్వతి, లక్ష్మి, పార్వతి అందురు. త్రిమూర్తిను లుగ యేర్పడి శ్వేత, మందర, నీల పర్వతములలో యుండునని పురాణ ములు వర్ణించును. శ్యామ, విద్య, శాంభవి అన్ననూ వీరే. ఇట్లు అనేక అనేక నామములతో త్రిమూర్తి అయిన శ్రీమాతను ఆరాధింతురు. సమస్తమును త్రయీమయముగ దర్శించుట శ్రీవిద్య. సహస్రనామములో అమ్మ త్రిమూర్త్యత్వము అనేక నామములలో వర్ణింపబడినది.

629. 'త్రిదశేశ్వరి'

మూడు దశలకును ఈశ్వరి అని అర్థము.

మూడులోకములు మూడు దశలలో యేర్పడును. వానికీశ్వరి శ్రీమాతయే గనుక ఆమె త్రిదశేశ్వరి అయినది. అన్నిటి యందునూ ప్రజ్ఞ, శక్తి, పదార్థములు గోచరింపగలవు. ఇట్టి మూడు దశలలో సమస్త జీవు లున్నారు. చీమ నుండి బ్రహ్మవరకూ అందరికినీ రూపము లున్నవి. అవి పదార్థ మయములు (పదార్థములు స్థూలము నుండి సూక్ష్మము, సూక్ష్మతరము, సూక్ష్మ తమముగా నేర్పడును. బ్రహ్మ రూపము సూక్ష్మ తమము. దేవతల రూపములు సూక్ష్మములు. భూమి జీవుల రూపములు స్థూలములు. అన్ని రూపములు పదార్థమయములే) అట్లే ఎవరి శక్తి వారికి యున్నది. చీమ శక్తి చీమది, బ్రహ్మశక్తి బ్రహ్మది. వారి వారి ప్రజ్ఞలను బట్టి వారి వారి శక్తు లున్నవి. కాని అందరి యందును ప్రజ్ఞగను శక్తిగను పదార్థముగను యుండునది శ్రీమాతయే. ప్రజ్ఞా శ్రేణులను బట్టి దశలు యేర్పడుచున్నవి. అన్నిటికినీ ఈశ్వరి మాత్రమామెయే.

630. 'త్ర్యక్షరీ'

మూడు అక్షరములతో కూడినది శ్రీమాత అని అర్థము.

అకార, ఉకార, మకారములు త్ర్యక్షరములు. అందువలన శ్రీమాత ఓంకార రూపిణి. ప్రజ్ఞ, శక్తి, పదార్థములే– అ, ఉ, మ లు. ఇవి ఆమె శరీరమై యున్నవి. అట్లే ఐం, హ్రీం, శ్రీం అను శక్తి బీజాక్షరములను కూడ శ్రీమాత త్ర్యక్షరములుగ కూడ తెలుపుదురు. మూడక్షరములతో సృష్టి నిర్మాణము గావించునది శ్రీమాత. ప్రజ్ఞ శక్తి పదార్థములు అక్షరములు. అనగా నశింపనివి. అవి కాలానుగుణముగ వ్యక్తమగుచూ మరల అవ్యక్తములోనికి ప్రవేశించును. అవ్యక్తమై యున్నప్పుడు నశించినవి అనుకొనుట అజ్ఞానము. పగలు నక్షత్రములు కన్పింపవు. అంతమాత్రము చేత నక్షత్రములు లేవనలేము. లేనివి మరల కనిపింపవు కదా! పాలయందు వెన్న అవ్యక్తమై యుండును. చిలికి నపుడు వ్యక్త మగును. కనపడుట, కనపడక పోవుట యుండును గాని లేకుండుట యుండదు. "ఓ అర్జునా! ఈ సృష్టి యందు లేనిది లేనే లేదు. వున్నది పోదు. కనిపించుట, కనిపించక పోవుట నీ ప్రజ్ఞా స్థితిని బట్టి యుండును. ఈ యుద్ధమున మరణించిన వారందరునూ సూక్ష్మమున కేగుదురు. మరల స్థూలమున కవతరింతురు. ఎవ్వరునూ నశింపరు. ఏదియునూ నశించదు. అంతయూ అక్షరమే. క్షరమను భావము అజ్ఞానము." అని శ్రీకృష్ణుడు గీతలో పలికినాడు.

ఉన్నది పోదు, లేనిది రాదు. పోయినట్లనిపించును. ఉండుట, లేకుండుట అనుస్థితుల కాధారమై తత్త్వమున్నది. అది అక్షర మగుట

వలన అందుండి వ్యక్తావ్యక్తములుగ అంతయూ వచ్చి పోవుచుండును. తత్త్వజ్ఞులకే ఈ సత్యము తెలిసి యుండును. వారికి మాత్రమే సమస్తము వచ్చి పోవుచుండుట గోచరించును. దీనినే శ్రీకృష్ణుడు *"ఆగమాపాయనః"* అని తెలిపినాడు. కాల ప్రవాహమున త్ర్యక్షరము లగు ప్రజ్ఞ శక్తి పదార్థములు క్రమమున వచ్చి పోవుచుండును. అవి శాశ్వతములు. కావున శ్రీమాత త్ర్యక్షరి.

631. 'దివ్యగంధాఢ్య'

దివ్యగంధ పరిమళములతో కూడి యుండునది శ్రీమాత అని అర్థము.

గంధ మనగా సువాసన, పరిమళము. గ్రహింపగనే వికాసము కలిగించునది. సువాసనలు, సుగంధములు ముక్కును సోకినపుడు చైతన్యము అప్రయత్నముగనే వికాసము చెందును. అందున గంధము యొక్క సువాసన మిక్కిలి శ్రేష్ఠము. గంధ ధారణము, భస్మధారణము, తిలక ధారణము, ఆర్ష్య సంప్రదాయము. అట్టి ధారణము వలన చైతన్యము వికాస మగుటయే గాక పరిసరములను కూడ పవిత్రీ కరించుచు ప్రభావితము చేయును. సుగంధ మున్నచోట శ్రీమాత యుండును. శ్రీమాత యున్నచోట సుగంధ ముండును. ఇది ఆరాధకు లెరిగిన సత్యము. ఆరాధనమున శ్రీమాత సాన్నిధ్యము లేశమాత్రము లభించిననూ సువాసనలు ఆరాధకుని ఆవరించును. స్పృశించును, గంధము వాసన, మల్లెపువ్వుల వాసన, సన్నజాజుల వాసన శుక్రవార ఆరాధనమున శ్రీమాత భక్తులు అపు డపు డనుభవింతురు.

పరిమళ ద్రవ్యములలో గంధ మత్యంత శ్రేష్ఠము. భూమి నిర్మాణము జరుగుచున్నప్పుడు భూదేవి నిర్మాణ దేవతలను తనకానంద దాయకముగ నుండు కొన్ని అంశములను అర్థించినదని అందు గంధ మొకటియని పరమగురువులు తెలిపెదరు. గంధము శ్రీమాత శక్తి చిహ్నము. అజ్ఞాన పూరితులైన జీవులను భూగోళముపై భరించుట

భూదేవి కర్తవ్యమై యున్నది. క్షమకు భూదేవియే తార్కాణము. క్షమతో జీవులను భరించు భూదేవి తనకాహ్లాదము కలిగించు అంశములను కూడ కొన్నింటిని భూమిపై నేర్పరచుకొనెను. (దేవతా సహకారముతో) అందు ఎత్తైన పర్వతములు, ఎత్తైన చెట్లు, జీవనదులు, ఋషి సమూహ ములు కలవు. పై కారణముగ గంధము ప్రధాన అంశముగ దివ్యమైన వస్తువుగ భావింపవలెను. సంప్రదాయముగల ఇండ్లలో కస్తూరి, గంధము, కర్పూరము యిత్యాది సుగంధ ద్రవ్యము లెప్పుడునూ యుండును. అట్లే పసుపు. కుంకుమ, కూడ ఈ వస్తువు లన్నింటినీ ఆవరించి శ్రీమాత యుండును గనుక అవి దివ్యములు.

జీవుడు సంస్కారవంతు డగుచున్న కొలదీ సహజముగ గంధమున కాకర్షింపబడును. అట్లే సింధూరమునకు కూడ. కేవలము ఆచార పరముగ వీనిని ధరించుట యొక యెత్తు; సంస్కార పరముగ ధరించుట యొక యెత్తు. శ్రీకృష్ణ పరమాత్మ సహితము కస్తూరి చందనములను, తులసి మాలలను ధరించినాడు. దివ్యత్వమునకు జీవుడు యానము చేయుచునప్పుడు సహజముగ గంధ ధారణము. తిలక ధారణము సత్సాధకులకు జరుగును. చైతన్య వికాసమునకు నిత్యము కృషి సలుపు వారే సత్సాధకులు. వారు యిహలోక సంబంధమైన పదార్థములతో చుట్టుబడి యున్ననూ పరలోక సంబంధమునకై గంధాదుల నాశ్ర యింతురు. అది సహజ పరిణామమే.

యోగమున సంయమనముచే సర్వేంద్రియములు దివ్యాను భూతికి అనుగుణము లగును. అపుడు వారు పొందు అనుభూతు

లన్నియూ దివ్యగంధములవలె వికాసము కలిగించును. దివ్య శ్రవణము, దివ్య దర్శనము, దివ్య రుచి, దివ్యస్పర్శ, దివ్య గంధము, అనుభూతి చెందు చుందురు. 'దివ్య గంధాఢ్యా' అనగా దివ్య గంధానుభూతి మొదలగు అనుభూతులని కూడ తెలియవలెను.

దివియందు పుట్టినవారు దివ్యులు. వారు వెలుగునందు పుట్టుదురు. సామాన్యులవలె రక్తమాంసాదులలో పుట్టరు. అట్టివారిచే ఎల్లప్పుడునూ పరివేష్టింపబడి శ్రీమాత యుండును. ఋషులు,యోగులు, సిద్ధులూ దేవతలు మొదలగు వారిచే పరివేష్టింపబడి యుండును గనుక 'దివ్య గంధాఢ్య' అని మరియొక అర్థము.

632. 'సిందూర తిలకాంచితా'

సిందూరము బొట్టుతో అలంకరింపబడి యుండునది శ్రీమాత అని అర్థము.

సిందూర మనగా ఎఱ్ఱని చూర్ణము. ఈ చూర్ణమును ఫాల భాగమున అలంకరించుకొనునది శ్రీమాత అని అర్థము. 'సింధుర మనగా ఆడ ఏనుగని కూడ అర్థ మున్నది. ఆడ ఏనుగు వలె ఒయ్యార ముగ నడుచునది శ్రీమాత అని మరియొక అర్థ మున్నది.

సిందూరమును భ్రూమధ్యమున గాని, ఫాలమధ్యమున గాని, అలంకరించుకొనుట వలన శుభ సంకల్పములు కలుగుట, అశుభ ములు దరిచేర కుండుట జరుగును. శ్రీమాతను స్మరించుచూ భ్రూమధ్య మున గాని, ఆజ్ఞా కేంద్రమున గాని, అనామికతో (ఉంగరపు వేలు) సిందూరమును ధరించుట ఆచారము. గంధ ధారణము గాని, తిలక ధారణము గాని కాకతాళీయముగ చేసినచో వాని ప్రభావము అంతంత మాత్రమే. భావ సహితముగ భక్తితో నిర్వర్తించినచో తదనుగుణమైన ఆశీర్వచన ముండును.

ఆర్య సంప్రదాయమున స్నానము చేయుచున్నప్పుడు అభిషేక మంత్రములు పఠించుట, వస్త్రధారణమప్పుడు దేవతా పరిరక్షణము జరుగుచున్నట్లు భావించుట- ఇట్లు నిత్య కృత్యములను క్రతువులుగ నిర్వర్తించుకొనుట యున్నది. ఇట్టి క్రతుపరమగు ఆచారము వలన జీవ సంస్కారము క్రమముగా వృద్ధి చెందును. కేవలము యోగసాధన,

భక్తి సాధనలతో సంస్కారమును పొందుట గాక సంప్రదాయము వలన గూడ కొంతమేర సంస్కారము పొందవచ్చును. గనుక భక్తులు, యోగ సాధకులు ఇట్టి నిత్య కృత్యముల యందు కూడ భక్తి శ్రద్ధలను చూప వలెను.

తిలకధారణము వలన రెండు ప్రయోజనములు స్పష్టముగ కలుగును. అందు మొదటిది సంకల్పమునకు బలము కూడుట. రెండవది పరిసరముల మలిన ప్రభావములు మనలను చేరకుండుట. శ్రీమాత ధరించు సిందూర తిలకము అసురులకు భయము కలిగించును. సురలకు స్ఫూర్తి నిచ్చును.

633. 'ఉమా'

'ఉ'కార, 'మ'కార, 'అ'కార సమష్టి రూపమే శ్రీమాత అని అర్థము.

'అ'కారము శివతత్త్వము. 'ఉ'కారము విష్ణు తత్త్వము, 'మ' కారము బ్రహ్మ తత్త్వము. ఈ మూడు శబ్దములు కలిసినపుడు 'ఓం' అను ప్రణవముగా పరిణమించును. ఓంకారము త్రిమూర్త్యాత్మకము. అట్టి త్రిమూర్తి స్వరూపిణి శ్రీమాత.

అకారము శివుడు కాగా, ఉకార మకారములుగ శివుని ఆశ్రయించి యుండునది శ్రీమాత. కనుకనే 'ఉమ'. ఉమా అని దీర్ఘముగ పలికినపుడు శివతత్త్వముతో కూడి యున్నదని అర్థము. "అకార, ఉకార మకారములు నా ప్రణవము నందున్నవి. ఉకార, మకార, అకారములు నీ ప్రణవమని తెలుసుకొనుము." అని పరమశివుడు ఉమను చేకొనినపుడు తెలిపినాడు. అట్లు ప్రణవమైనను, ఉమా శబ్దమై ననూ ఒక్కటియే అని తెలుపబడినది.

ఉమ అను శ్రీమాత కళ హృదయము నందుండి ప్రేరణ నిచ్చునని యోగవాశిష్టమున తెలుపబడినది. ముల్లోకములందు నిద్రించు వారి యొక్కయు, మేల్కొనువారి యొక్కయు హృదయములను ప్రేరే పించును. అనాహత శబ్దముగ హృదయ కమలమందు ఉండునది 'ఉమ'. ప్రణవోచ్చారణముచే శబ్ద బ్రహ్మయై చిదాకాశమును చేర్చ గలదు. దహరాకాశమున వసించుచు ప్రణవము ఉచ్చారణ చేయగనే

ఆదహరాకాశము అగు శివుని చేర్చును. అదహరాకాశము శివ స్థాన మగు సహస్రార పద్మము. అందు బిందువుగ నుండు శ్రీమాత సృష్టి నిర్మాణము చేయుచు దహరాకాశముగ హృదయ పద్మము నందుండును. ప్రణవోచ్చారణము చేయు జీవుని హృదయము నుండి సహస్రారమునకు చేర్చును.

నిద్ర స్వప్న, మెలకువలలో తిరుగాడుచుండు జీవుని తురీయా వస్థకు గొనిపోవుటకు ఉమ తోడ్పడునని పురాణములు పలుకుచున్నవి. తురీయ మనన్యస్థితి. హృదయము అనేక స్థితి. అనేక స్థితి నుండి ఏకస్థితికి గొనుపోవు శ్రీమాత ప్రజ్ఞను ఉమ అని తెలియవలెను. ఏమి లేనట్లు కనిపించు తత్త్వము నుండి అన్ని వున్నట్లు గోచరింపజేయు మహత్తునకు అధిష్ఠాన దేవతగ ఉమను ప్రార్థించ వలెనని భాగవతము సూచించు చున్నది. మహత్తు కారణముగనే ఏక మనేక మగుచున్నది. మహత్తు మాఘ ప్రజ్ఞ. ఈ ప్రజ్ఞయే శ్రీమాత ఇచ్ఛాశక్తి. ఉమా రూపమును ధ్యానించి మహర్షులు మహత్తును తెలిసి మహిమాన్వితులైనారు. మహర్షుల ఇచ్ఛాశక్తి రూపమున ఉమయే వసించి యున్నదని పద్మ పురాణము తెలుపుచున్నది. ఉత్తమమైన చిత్తవృత్తి గలవారికి ఉమా రూపిణియై శ్రీమాత సంసార తాపమును నశింపజేసి లోక వైభవము, అలోకానుభూతి అనుగ్రహించును.

పర్వత రాజునకు జన్మించి, శివునికై తపస్సు ప్రారంభించినపుడు పార్వతి నుద్దేశించి మైనాదేవి వలదు వలదని వారించినది. ఉమ, ఉ మ అనినది. మరల తపస్సు నందు కఠోర ఉపవాసములు చేయు

చున్నప్పుడు వలదని మరల మరల ఉచ్చరించినది. ఉ, అనగా నీవు 'దు', అనగా వద్దు. నీవీపని చేయవద్దు అనుటకు సంస్కృతమున ఉమ అందురు. పార్వతీదేవి తల్లి అయిన మైనాదేవి పలికిన పలుకులు ముల్లోకముల వినపడెను. శివుని మెప్పించుట అసాధ్యమని, కావున అతనిని గూర్చి తపస్సు చేయుట, ఉపవాసములు చేయుట అవివేకమని మూడు లోకములు భావించినవి. లోకమంతయూ ఉమ అను శబ్ద తరంగములతో నిండినది. పార్వతి హిమవత్ పర్వత రాజునకు పుట్టిన కన్య. పర్వత మెంత నిశ్చలమో, పార్వతి సంకల్ప మంత నిశ్చలమైనది. అచంచలమైన విశ్వాసముతో లోకములు వారించుచున్ననూ తన తపస్సుతో శివుని మెప్పించి అతనిని పెండ్లాడిన మహోత్కృష్ట మగు ఇచ్ఛాశక్తి ఆమె. వలదన్నను నిర్వర్తించి సాధించినది గనుక ఉమగా ప్రసిద్ధి చెందినది.

జీవుల యందు కాంతి రూపముగను కీర్తి రూపముగను ప్రకాశించునది గనుక ఉమ అని మరియొక అర్థము.

634. 'శైలేంద్రతనయా'

పర్వతరాజ పుత్రిక శ్రీమాత అని అర్థము.

దక్ష యజ్ఞమున పరాభవము సహింపలేక సతీదేవి అగ్ని ప్రజ్వలనము గావించి, తనను తాను ఆహుతి గావించుకొనెను. పతి యగు శివుడు వలదన్ననూ దక్ష యజ్ఞమునకు చనుట, అచట అయిన వారిచే నిరాకరింపబడి పరాభవము చెందుట ఆత్మాహుతికి దారి తీసెను. మరల శివుని చేరవలెనను ఆకాంక్ష యుండుటచే కాంక్షతో మరల పర్వతరాజు హిమవంతునికి జన్మించెను. హిమవంతుడు భూమిపై గల పర్వతముల కన్నిటికిని రాజు. హిమవంతుని బలము, వైశాల్యము ఇతర పర్వతములకు లేవు. పర్వతము లన్నియూ నదులవలె మహత్తర మగు దివ్య ప్రజ్ఞలు. అట్టి పర్వతములలో హిమవంతుడు ఇంద్రుడు అనగా శ్రేష్ఠుడు. పర్వతము దృఢత్వమునకు, నిశ్చలత్వమునకు పూర్ణ ప్రతీక. నిశ్చలశ్రేష్ఠుడగు హిమవంతునకు సతీదేవి మరల జన్మించినది. పర్వతరాజునకు పుట్టినది గనుక పార్వతి అని, శైలజ అని ప్రసిద్ధి గాంచినది. అచంచల విశ్వాసముతో తపస్సు చేసి మరల శివుని చేరినది. ఆమె శైలజ. శైలేంద్ర తనయ.

635. 'గౌరీ'

గౌర వర్ణము గలది శ్రీమాత అని అర్థము.

గౌర మనగా లేతరంగు. లేతరంగు సున్నితత్త్వమునకు చిహ్నము. తెలుపు, లేతపసుపు, లేతనీలము, లేత ఎఱుపు. వీనిని గౌరవర్ణము లందురు. చంద్రుని యందీ లేతరంగులు గోచరించు చుండును. చంద్రకాంతివలె సున్నితముగ నుండి ఆహ్లాదము కలిగించు వర్ణము గౌరవర్ణము. శ్రీమాతను ఎక్కువగ పసుపుతో నలంకరింతురు. పచ్చని కాంతి శుభ ప్రదము, మంగళకరము. గంగా, గౌరీ, గోవింద, గీత, గాయత్రి అను నామము లన్నియూ అత్యంత మంగళ కరమగు నామములని తెలుపబడినది.

మంగళగౌరి అత్యంత కాంతివంతమైన దేవత. శివుని భార్య అని ప్రతీతి. శివుడనగా మంగళ ప్రధుడని అర్థము. అట్టి మంగళ కారిణి గౌరీదేవి.

శుద్ధ చైతన్యమునే గౌరి అని పిలుతురు. గౌరీ కల్పము, గౌరీ గాయత్రి సుప్రసిద్ధములు. గౌరీ ప్రసన్నత చేతనే ఎవ్వరైననూ గురువు కాగలరు. గౌరి హృదయమున జన్మించినపుడు మనిషి గురువై ప్రకా శించును. అపుడే అతనికి లోకమున పూజ్య స్థానము కలుగును.

636. 'గంధర్వసేవిత'

గంధర్వులచే సేవింపబడునది శ్రీమాత.

గంధర్వులు సృష్టి కతీతమైన ప్రజ్ఞలు. నాదము, గానము, నృత్యము, ప్రకాశము ఈ ప్రజ్ఞల వైభవము. వీరి స్పర్శ వల్లనే సృష్టి యందు కళ లుద్భవించినవి. గంధర్వ స్పర్శ గలవారు లోక ప్రసిద్ధమగు కళాకారు లగుదురు. నారద మహర్షి గంధర్వ స్పర్శ నీయగలిగిన దేవ గురువు. నారద తుంబురుల గానము గంధర్వ స్పర్శ నిచ్చి తన్మయత్వమును కలిగించును. సంగీతము, నృత్యము ఇతర కళా ప్రదర్శనలలో తన్మయత్వ సిద్ధి నిచ్చువారు గంధర్వులు. వారు రస స్వరూపులు. పరమ భక్తుడు, జ్ఞాని, యోగి యగు ఆంజనేయుడు గంధర్వ గానమున యెల్లప్పుడునూ పరవశించి యుండును. ఇట్టి పరవశమును కలిగించు రస స్వరూపులైన గంధర్వులు నిత్యమూ శ్రీమాతను సేవించుచూ యుందురు. వారి సేవనమున శ్రీమాత పరితృప్తి చెందుచు నుండును. గానము, సంకీర్తనము, భజనము ద్వారా గంధర్వులు మానవులకు దేవతలకు దివ్య స్పర్శను అందించు ప్రజ్ఞలు. వారు శ్రీమాతను పరివేష్టించి యుందురు.

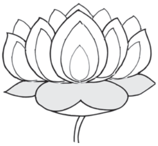

637. 'విశ్వగర్భా'

విశ్వమును గర్భమునందు ధరించునది శ్రీమాత అని అర్థము.

పరతత్త్వమగు శ్రీమాత సృష్టి సంకల్ప రూపిణియై కాలక్రమమున సృష్టిని గర్భముగ ధరించును. ఆమె గర్భము నుండియే స్వర్ణ గర్భమువలె మహత్తత్త్వము పుట్టును. అందుండి అష్ట ప్రకృతులును పుట్టును. అహంకార త్రికూటము, పంచాత్మకములు, సృష్టి ఆమె అష్ట ప్రకృతులు. అష్ట ప్రకృతులు ఒకదాని నుండి ఒకటిగా పుట్టుకొని వచ్చును. ఇట్లు తొమ్మిది ఆవరణలతో శ్రీమాత సృష్టి జరుగును. విశ్వమంతయు ఆమె సంకల్పమునుండి యేర్పడినదే.

సృష్టియందేర్పడిన వస్తువుల సమస్తమందునూ కూడ శ్రీమాత వసించి యుండును. ఆమె విశ్వమును గర్భమునందు ధరించుటయే గాక విశ్వమందలి వస్తువుల (జీవుల) కేంద్రముగ కూడ యున్నది. బ్రహ్మ నుండి పిపీలికము వరకు గల సమస్త జీవుల కేంద్రముగ ఆమె యుండును. బ్రహ్మాండ పిండాండములకు కూడ కేంద్రమైనది శ్రీమాత.

638. 'స్వర్ణగర్భా'

సువర్ణగర్భమూర్తి శ్రీమాత.

సువర్ణగర్భ మనగా హిరణ్యాండము లేక కాంతివంతమగు గ్రుడ్డు. శ్రీమాత నుండి ఏర్పడు హిరణ్యాండము సమస్త సృష్టికిని ఆధారము. సువర్ణ మనగా చక్కని కాంతులు, శబ్దములు, అక్షరములు. ఇవి అనియు ప్రజ్ఞలు. ఇట్టి ప్రజ్ఞలతో కూడి యుండునది హిరణ్యాండము. సృష్టికి మూలమైన ఈ ప్రజ్ఞలు అండము నుండి వెలువడి అష్ట ప్రకృతులతో కూడిన సృష్టిని యేర్పరచును. త్రిగుణములు, పంచభూత ములు, సమస్త జీవులకు ఆవరణలు. అట్టి జీవులకు నిలయము హిరణ్యాండము. వారందరును శ్రీమాత నుండి వ్యక్తమైనవారే. జీవాత్మ లన్నిటికిని నవావరణము లున్నవి. వీరు శబ్దము కాంతి రూపములతో శోభింతురు. వీరికి ఆవరణలతో కూడిన దేహ మిచ్చునది శ్రీమాత.

ఇట్లు శ్రీమాత తన నుండి ప్రకాశవంతమగు సృష్టి నేర్పరచి దానికి పదార్థమయమగు రూపము నేర్పరచును. ఆమె స్వర్ణగర్భ మరియు విశ్వగర్భ.

639. 'అవరదా'

కాంతిగల దంతములు కలది శ్రీమాత అని అర్థము.

శ్రీమాత దంతములను గూర్చి ఇరువది ఐదవ నామమున వివరింపబడినది. శ్రీమాత దంతమున ప్రకాశమును శుద్ధ విద్యగా ఋషులు గ్రహించిరి. శుద్ధ విద్యయందు సమస్తమూ శ్రీమాతగనే భాసించును. నేను, నాది అను భేద ముండదు. పురుషుడు, ప్రకృతి అను భేద ముండదు. జీవుడు దేవుడు అను భేద ముండదు. సమస్తమూ శ్రీమాతయే. శ్రీమాత చిరునవ్వు నందు ఆమె దంతముల కాంతి అభేద స్థితిని కలిగించును.

దంతములకు అంకుర సామ్యమున్నది. దంత అంకురముల నుండి దంతము లేర్పడును. దంతముల అంకురములు విద్యాంకుర ములు. విద్యలు వైఖరి వాక్కుగ ప్రకాశించుటకు దంతాకురములగు మొలకలు ప్రధానమై యున్నవి. ఈ మొలకల ఆధారముగ దంతము లేర్పడును. విద్యలు ఈ మొలకల యందు నిక్షిప్తమై యుండును. విద్యలు గలవారి దంతములు ప్రకాశవంతమై యుండును. ప్రకాశవంతమగు దంతములుగ శ్రీమాతయే విలసిల్లును. ఇట్టి వారి మందస్మితము ఇతరులకు ప్రకాశము కలిగించును.

640. 'వాగధీశ్వరీ'

వాక్కులకు అధీశ్వరి శ్రీమాత అని అర్థము.

వాక్కు శ్రీమాత అధీనమున నుండును. వాక్కుతో లోకములను జయింపవచ్చును. వాక్కుతో సంపదలను పొందవచ్చును. వాక్కుతో ఉపద్రవములను నివారింపవచ్చును. చక్కని వాక్కు యుద్ధములను నివారించి సంధిని కూడ కూర్చును. వాక్కునకు సాధ్యము కానిదేదియూ లేదు. సర్వమంత్రములు వాక్కునందే యున్నవి. వాక్కును తెలిసిన వాడే తెలిసినవాడు.

శ్రీమాత అనుగ్రహ మున్నచో వాక్కు రమణీయముగ భాసింప గలదు. వాక్కు మనిషి సంస్కారమునకు చిహ్నము. వాక్కును దుర్విని యోగము చేయువారు నశింతురు. సద్వినియోగము చేయువారు వృద్ధ రింపబడుదురు. వాగ్దేవి మహాత్మ్యము తెలిసినవారు ఆమెనే మిక్కుటముగ ఆరాధింతురు. సంపద లిచ్చు లక్ష్మికన్న శక్తుల నిచ్చు పార్వతి కన్న వాక్కు ననుగ్రహించు వాగ్దేవి మిన్నదైనదని బుద్ధిమంతులు తెలిసి యుందురు. సంపద శక్తులతో వాక్కును ఆర్జించలేము. కాని వాక్కుతో సమస్తమును ఆర్జించవచ్చును. వాగీశ్వరీ ప్రార్థనను అత్యున్నతముగ భావించి సరస్వతీ నదీతీరము చేరి సారస్వతులైన వారెందరో గలరు. శ్రీమాత వాగీశ్వరీ రూపమును ఆరాధించుటలో గల విశేషము వర్ణింప వలవి కానిది.

641. 'ధ్యానగమ్యా'

ధ్యానముచే చేరువగునది శ్రీమాత అని అర్థము.

ధ్యానము అష్టాంగ యోగమున సప్తమ సోపానము. ధ్యాన సిద్ధి సమాధియే. శ్రీమాత ఆరాధన కూడా ధ్యానమున పరాకాష్ఠ చేరును. తీవ్రమగు ధ్యాన సమాధిలో ధ్యాని ఆత్మ సంయోగము చెందును. అపుడు తాను శ్రీమాత స్వరూపుడనని తెలియును. శ్రీమాత తనవలెనే యున్నదని తెలియును. ధ్యానము శ్రీమాతను చేరు తుది మెట్టు.

642. 'అపరిచ్ఛేద్యా'

ఎల్లలు లేనిది శ్రీమాత అని అర్థము.

శ్రీమాత దేశముచే గాని, కాలముచే గాని, గుణముచే గాని పరిచ్ఛేద్యురాలు కాదు. పరిచ్ఛేద్య మనగా నిర్వచింప దగినది. శ్రీమాత యిట్టిది అని తెలియ చెప్పుటకు వీలుపడనిది. ఎవరు ఎంతగ భావింతురో వారి కామె అంతగ భాసించును. ఆమె సర్వమునకు అతీతమైనది. కాలమునకు అతీతమైనది. రూపమునకు అతీతమైనది. దేశమున కతీతమైనది. జాతి కతీతమైనది. అట్టి శ్రీమాత తత్త్వము నెవ్వరెంతగ కొలుతురో వారి కంతగ భాసించును.

643. 'జ్ఞానదా'

జ్ఞానము నిచ్చునది శ్రీమాత అని అర్థము.

కైవల్యమే జ్ఞానము. ఉత్తమ జ్ఞాని కైవల్య స్థితి యందుండును. దానిని చేరుటకు వలసిన జ్ఞానమంతయూ క్రమముగ అందించునది శ్రీమాత. ఆదిభౌతిక, ఆధిదైవిక ఆధ్యాత్మిక మార్గమున నడిపించి పూర్ణానుభూతిని కలిగించి పునరావృత్తి లేని మార్గమున వుద్ధరించునది శ్రీమాత. జీవుని సర్వ సంపూర్ణుని చేయును. అన్ని సుఖములను రుచి చూపించి ఆత్మ సుఖము నలవడ జేయును. ఆత్మ సుఖము పొందినవాడు ఇతర సుఖములకై ఆరాటపడడు. జ్ఞానము అవిద్యా విద్యా స్వరూపము. అవిద్యను విద్యను కూడ శ్రీమాత ఎఱుక పరచును.

ఎవరి నుండి మనకి జ్ఞానము అబ్బుచుండునో వారిద్వారా పరోక్షముగ శ్రీమాతయే జ్ఞానము నందించు చున్నదని తెలియవలెను. బాహ్య మందలి విషయముల యందాసక్తి కలిగించు జ్ఞానము బంధము కలిగించును. దీనికి కారణము ఐతరేయ భావమే. తనకన్న ఇతరము అన్నభావము బాహ్య విషయములను చూచినపుడు కలుగుట సహజము. అదితానే అని తెలియుట జ్ఞానము. బాహ్యము నందు అంతరము నందు తానే యున్నాడని తెలియుట శ్రీమాత అనుగ్రహమున కలుగ వలెనే గాని కేవలము తెలిసికొనిన మాత్రము ఆచరణ యందా జ్ఞానము మిగులదు. తనకన్న యితరములేదను జ్ఞానము ఎన్నిమార్లు పఠించిననూ మనసుతో చూచినపుడు ఆ జ్ఞానము మరుగై యితరులు, యితరము

గోచరించును. భేదములు పుట్టును. ఆకర్షణలు వికర్షణలు కలుగును. బంధములు కలుగును. ఇట్టి బంధముల నుండి విడివడుటకు అనన్య జ్ఞానము అవసరము. అట్టి అనన్య జ్ఞానము అనుగ్రహపరముగ లభింప వలసినదే. అట్టి జ్ఞానము ననుగ్రహించునది శ్రీమాత.

644. 'జ్ఞాన విగ్రహ'

జ్ఞానమే శరీరముగా గలది శ్రీమాత అని అర్థము.

జ్ఞానము విద్యా అవిద్యాస్వరూపము. సృష్టి అంతయూ కూడా విద్యా అవిద్యా స్వరూపములే. అజ్ఞానముచే కప్పబడి జ్ఞానమున్నది. అట్లే శ్రీమాత దివ్య ప్రకృతిని కప్పివైచుచూ వికృతి కూడ యుండును. వికృతి యందునూ ప్రకృతి యందునూ శ్రీమాతయే దర్శన మిచ్చు చుండును. దీనిని తెలుపుటకే మహాలక్ష్మి అష్టోత్తరమున "ఓం ప్రకృతిం, వికృతిం, విద్యాం సర్వభూత హితప్రదాం....." అని శ్రీమాతను కీర్తించిరి. శ్రీమాత విద్యా అవిద్యల యందు కూడ వ్యాపించి యున్నది. వికృతమగు అవిద్యను చూచినపుడు ఏహ్య పడక శ్రీమాతను దర్శించుట వుత్తమ జ్ఞానము.

ఆది శంకరుల కిట్టి ఉత్తమ జ్ఞానమును శివుడే చందాలుని రూపమును ధరించి అందించెను. మైత్రేయ మహర్షికి కూడా ఇట్టి జ్ఞానమును పరాశరు డందించెను. పరాశరుడు మైత్రేయునితో యిట్లు పలికెను. "ఓ మైత్రేయా! జ్ఞానమే విద్య అవిద్య అని ఎఱుగుము. ఈ సృష్టి మొత్తమూ జ్ఞానాత్మకమే. దీనిని తెలిసి విశేష జ్ఞాని వగుము.

ఈశావాస్య ఉపనిషత్తు నందు జ్ఞానము యొక్క సమగ్ర రూపమును వివరించుచూ విద్యా అవిద్యలను సమదృష్టితో దర్శించు వుపాయమును తెలిపిరి. విద్యారూపముల యందు అవిద్యారూపముల యందు కూడా ఈశ్వరుడే యున్నాడు గనుక సమగ్ర జ్ఞానముతో అన్నిట అంతట

ఈశ్వర దర్శనమే చేయవలెనని తెలుపబడినది. అట్లే లలితా సహస్రమున శ్రీమాతను "జ్ఞాన విగ్రహ" అనుచూ కీర్తించినారు. శ్రీమాత విద్యా అవిద్యా రూపముల యందు వసించి యుండును. తన్ను సేవించువారికి ఈ విస్తార జ్ఞానము నొసగును. అట్టి విశేష జ్ఞానులు శ్రీమాత పూర్ణ విగ్రహములు. ఇటీవలి కాలమున షిరిడీ సాయి, రామకృష్ణ పరమ హంస అట్టివారు. వారు పాపులయందు పుణ్యులయందు కూడ దైవమునే దర్శించిన పూర్ణజ్ఞానులు. ఏసుక్రీస్తు జీవితము కూడ అట్టి పూర్ణ జ్ఞానమును ప్రకటించినది.

645. 'సర్వవేదాంత సంవేద్య'

సర్వవేదాంతముల గుంపుచే ఎఱుగదగినది శ్రీదేవి అని అర్థము.

సర్వవేదాంతములు శ్రీమాతనే ఎఱుక పరచును. ఏమి తెలిపి ననూ అది అంతయూ చైతన్య విలాసమే. చైతన్యమునకు ఆధారమైన సత్యము అనిర్వచనీయము. అది తెలియనిది అని తెలుపుదురు. అందు నుండి వ్యక్తమైన చైతన్య స్వరూపమునే తెలుపుట యుండును. అందు వలన వేదాంత వాఙ్మయ మంతయూ శ్రీమాత గూర్చియే తెలుపుచున్నది. తెలుపుటకు వలసిన చైతన్యము కూడ శ్రీమాతయే కదా! తెలియ జేయుటకు ఆధారముగాను, తెలియబడునది గాను, తెలియుటగాను శ్రీమాతయే యున్నది.

పై సత్యమును మరచి వేదములను, ఉపనిషత్తులను, బ్రహ్మ సూత్రములను పఠించువారు సమగ్ర జ్ఞానమును పొందలేరు. సమస్తము శ్రీమాతయే అను భావము విడువక నేర్చినచో జ్ఞానమబ్బ గలదు. ఆమె 'జ్ఞానగా, జ్ఞాన విగ్రహ, సర్వవేదాంత సంవేద్య' అని తెలుపుటలో ఈ రహస్యము తెలియవలెను.

శ్రీకృష్ణ భగవానుడు కూడ భగవద్గీత యందు ఈ విషయమునే వివరించినాడు. నన్ను మరచి శాస్త్రములు చదువువారు శాస్త్రముల నెరగలేరు. నన్నెట్లునూ ఎఱగలేరు. అట్టి వారు కేవలము అహంకారులై హుంకరించుచుందురు. అంతర్యామి యగు తనను మరువక చదివినచో

శాస్త్రము లందు తన దర్శనము కూడ జరుగును. సృష్టి నిట్లు చదువువారు జ్ఞానులు. తమ జీవితము నట్లు చదువువారు పరమ భక్తులు.

దైవమును చేరుట ప్రధాన ఆశయముగ వేద వేదాంగములను చదువుట ఫలవంతము. అట్లుగాక కేవలము పాండిత్య ప్రకర్షకై వేదములను, శాస్త్రములను పఠించువారు తెలిసియు తెలియని వారు. అంతర్యామియైన శ్రీమాతను తెలిసినవారు సర్వ వేదాంత సంవేద్యులు. శ్రీమాత పరమభక్తులు అట్టివారు. రామకృష్ణ పరమహంస మాత యందలి పరమ భక్తిచే సర్వమునూ గ్రహించెను. వేదాంతులు అతనిని వేద్యుడని పొగడిరి.

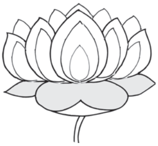

646. 'సత్యానంద స్వరూపిణీ'

సత్యము, ఆనందము తన రూపముగా గలది శ్రీమాత అని అర్థము. శ్రీమాత అవ్యక్తము, అనిర్వచనీయము. అవిజ్ఞేయము, అప్రతర్క్యము, అలక్షణము అగు సత్యమునకు వ్యక్తరూపము. ఆమె యొక్క సహజ లక్షణము ఆనందము. బ్రహ్మయే తానని తెలిసినది గనుక బ్రహ్మానంద రూపిణియై యుండును. సత్యమన్ననూ బ్రహ్మ మన్ననూ ఒక్కటియే. సృష్టించు నపుడునూ అందు వసించి యున్నప్పు డునూ తిరోధానమును కలిగించు నపుడునూ సృష్టి యందలి అసురులను అదుపున నుంచు చున్నప్పుడునూ- సృష్టిలేనప్పుడునూ ఇట్లు అన్ని స్థితుల యందునూ శ్రీమాత ఆనందముగనే యుండును. దానికి కారణము తాను సత్యముతో కూడి యుండుట. ఎట్టి స్థితుల యందు కూడ బ్రహ్మమును వీడని తత్త్వము తాను గనుక శాశ్వత ఆనంద స్వరూపిణి అని తెలియవలెను.

647. 'లోపాముద్రార్చితా'

లోపాముద్రా దేవిచే అర్చింపబడునది శ్రీమాత అని అర్థము.

లోపాముద్రాదేవి అగస్త్య మహర్షి ధర్మపత్ని. విదర్భరాజు కుమార్తె. విదర్భరాజు సంతతికై తపస్సు చేయుచుండగా అగస్త్యుడది గమనించి జీవకోటిసారము నంతను ప్రజ్ఞగ నిలపి ఆ ప్రజ్ఞకు స్త్రీ శిశువు రూపము నేర్పరచి విదర్భ రాజున కిచ్చెను. ఆ స్త్రీ శిశువు కౌస్తుభమణితో సరిసమాన మగు ప్రకాశము, ఆకర్షణ కలిగి యున్నది. విదర్భ రాజునకు శిశువు నందించి "ఈ స్త్రీ శిశువు నీ కుమార్తె. ఈమెను నీవు పోషించి, పెద్ద చేసి తరించుము" అని తెలిపెను. ఆమెకు లోపాముద్ర అను నామము కూడ అగస్త్యుడే ప్రకటించెను. శ్రీమాతకు ప్రతి రూపముగ లోపాముద్ర అలరారు చుండెను. యుక్త వయస్సు వచ్చిన పిదప రాజు ఆమెకు వివాహము సంకల్పింపగ అగస్త్యుడే వచ్చి ఆమెను స్వీకరించెను. లోపాముద్రాదేవి అగస్త్యుని కొరకై అగస్త్యుని భావము నుండి దిగివచ్చిన శ్రీమాత దివ్య అంశయే. అగస్త్యుడు సాక్షాత్తు శివస్వరూపుడు. అతనిని పెండ్లి యాడుటకు లోకమున ఏ స్త్రీకిని అర్హత లేదు. కాని పితృదేవతల వుద్ధరణమునకై అగస్త్యుడు. పెండ్లి యాడవలసి వచ్చెను. అందుల కాయన తన ప్రకృతినే ఒక స్త్రీ మూర్తిగ యేర్పరచెను. అతడు శివ స్వరూపుడు. కాన శివశక్తియే మరల అవతరించెను. అతనిని పెండ్లి యాడెను. పుత్రుని గని అగస్త్యుని వంశము నుద్ధరించెను. ఆమె నిత్యమూ శ్రీమాత నర్చించుచు నుండును.

లోపాముద్ర నర్చించుట వలన శ్రీమాత నర్చించిన ఫలము కలుగును. అట్టి లోపాముద్ర శ్రీమాత నర్చించుట విశేషము. శ్రీమాతకు ఆ అర్చన అత్యంత ప్రీతికరము. కీర్తి దాయకము కూడ.

లలితా సహస్రము అగస్త్యునికి హయగ్రీవునిచే అందింపబడినది. అగస్త్యుడు లలితా సహస్రమును లోకవ్యాప్తి గావించిన మహర్షి. అతని నుండి శ్రీమాత లోకసారముగ దిగివచ్చి అతనిని వివాహమాడెను. శ్రీమాత లీలా విలాసమును, అగస్త్యమహర్షి మహాత్మ్యమును, లోపాముద్రాదేవి విశిష్టతను ఈ నామము వెల్లడించును.

648. 'లీలాక్లప్త బ్రహ్మాండమండలా'

బ్రహ్మాండ మండలములను లీలాప్రాయముగ ఏర్పరచునది శ్రీమాత అని అర్థము.

అనాయాసముగ స్వేచ్ఛతో బ్రహ్మాండములను సృష్టి చేయు సమర్థురాలు శ్రీమాత. సృష్టి స్థితి లయములు క్రీడాప్రాయముగ నిర్వర్తించును. బ్రహ్మము నుండి తాను మేల్కాంచి సర్వమూ తన సంకల్పము నుండియే హాసముతో నిర్వర్తించును.

649. 'అదృశ్యా'

కనిపింపనిది శ్రీమాత అని అర్థము.

కనిపింపనిది అనగా కన్నులకు కనిపింపదని అర్థము. దివ్యత్వము ఇంద్రియ గోచరము కాదు. ఇంద్రియము లేవియు తమ యజమానిని చూపించ జాలవు. కన్ను చూచువారిని చూపలేదు. చెవి వినువారిని విన లేదు. రుచి చూచు నాలుక, రుచి చూచువారిని రుచి చూపలేదు. అట్లే స్పర్శ యితరములు స్పర్శించుటకు వినియోగపడును గాని స్పృశించు వారిని స్పర్శించలేదు. ఇట్లు ఐతరేయ అనుభవమునకే ఇంద్రియములు వినియోగపడును. వీనిని వినియోగించువానిని మాత్రము చూపింపలేవు. అందువలన బాహ్యేంద్రియ చేతనతో దైవమును చూచుట అసాధ్య మగును. మనస్సు బాహ్యేంద్రియ ప్రవృత్తి నుండి అంతఃకరణములలోనికి ప్రవేశించినపుడు అంతరేంద్రియములు మేలుకొనును. బాహ్యేంద్రియములు వస్తువులనే చూడగలవు. అంత రేంద్రియములు అంతరీక్షణము కలిగినవి. వానికి అంతరీక్ష మందలి అనాహత శబ్దములను వినుట, సూక్ష్మము, దివ్యము అగు రూపములను చూచుట, దివ్య స్పర్శనము నెరుగుట, దివ్య రుచి తెలియుట యిత్యాదు లుండును. బాహ్య దృష్టి మాత్రమే యింద్రియముల కలవాటు చేయుట వలన, బాహ్య విషయములనే మనసు గ్రహించుట కలవాటు పడుట వలన అంతరీక్షణమును శిక్షణగా నేర్పకుండుట వలన మానవుడు చాల విషయములు గ్రహింపలేకున్నాడు. కనపడునది, వినపడునది

ఒకవంతుగ నుండగ మూడువంతులు సూక్ష్మము, దివ్యము అయి వున్నది. దానిని నేర్చుటకు కూడ శిక్షణ చిన్నతనము నుండి అలవాటు చేయవలెను.

ఆహత శబ్దములే గాక, అనాహత శబ్దములను వినుటకు నిశ్శబ్దమున వసించవలెను. ఏకాంతమున నిశ్శబ్దమును వినవచ్చును. అట్లే కన్నులు మూసుకొని వెలుగును చూచుటకు ప్రయత్నించవచ్చును. దివ్యక్షేత్రములను, దివ్యరూపములను దర్శించుట అభ్యసింపవచ్చును. అట్లే సుగంధములు వాసన చూచుట, గంధముల ఆధారము లేకయే చేయవచ్చును. అదే విధముగ శుచికరము, రుచికరము అగు ఆహారము వాసన కూడ చూడవచ్చును. చివరకు సూక్ష్మము, దివ్యము అయిన స్పర్శను కూడ తెలియవచ్చును. బాహ్య విషయములను చిన్నతనము నుండి అభ్యసించినట్లే సూక్షములనుకూడ నట్లే అభ్యసించుట ప్రారంభించ వలెను. అట్టి వారికే క్రమముగ, దివ్య దృష్టి, దివ్య శ్రవణము మరియు దివ్య జ్ఞానము లభించును.

శ్రీమాత 'అదృశ్యా' అని తెలుపబడినది. శ్రీమాతను దర్శించు అభిలాష ఆరాటముగ మారినచో కనులు మూసుకొని దివ్యమంగళ రూపమగు శ్రీమాత తేజోరూపమొక దానిని తదేకముగ భావించుట ఆరంభింపవలెను. అట్టి తదేక ధ్యానమున శ్రీమాత వెలుగుల రూపము దర్శన మగును. రూపము తానూహించునదే. వెలుగు మాత్రము సత్యము. ఆ వెలుగు కంటితో చూచు వెలుగుకన్న భిన్నముగ యుండును. సూర్యకాంతియు కాదు, చంద్రకాంతియూ కాదు, అగ్ని కాంతియూ

కాదు. ఇట్టి కాంతులు పుట్టుచోటుగ అనంతమై ఆహ్లాదకరమై గోచరింప గలదు. ఇట్లు ఆమె అదృశ్యమై గోచరించును. అక్షరములలో 'అ' నేను అని భగవంతుడు పలికినాడు. అ–దృశ్య అనగా నేనను వెలుగుగా అనంతమై గోచరించును. అందు కంటికి గోచరించు వెలుగు లేశమాత్రమై యుండును.

ఈ నామము రహస్యమే మనగా శ్రీమాత నేనను వెలుగుగా గోచరించును. అ–దృశ్యగా గోచరించును. నేను నేననుచు పలుకుచున్న జీవుని వెలుగుగా ఆమెయే యున్నది. దానిని దర్శించుట 'అ' ను దర్శించుట. ఆమె అదృశ్య.

650. 'దృశ్యరహిత'

దృశ్యమును రహితము చేయునది శ్రీమాత అని అర్థము.

అదృశ్యము సిద్ధించినపుడు సాధారణ కనులకు గోచరించు దృశ్యము నిహిత మగును. రహితము కూడ నగును. నేనను వెలుగును దర్శించినవారికి యితరము లుండవు. అంతయూ తానుగనే యుండును. చెట్టు చెట్టుగ గోచరించదు. వెలుగుగ గోచరించును. నడచుచున్న ఆవు, ఆవుగ గోచరించదు. వెలుగుగనే గోచరించును. ప్రయత్నము మీద చెట్టని, ఆవని తెలియును. యోగుల దృష్టి అట్లుండును. వారికి అంతరము నందు, బహిరంగము నందునూ వెలుగే గోచరించు చుండును. వారు బుద్ధిమయ జీవులు. మనోమయ కక్ష్యలోనికి దిగినపుడు నామరూపాత్మక మైన జగత్తు యుండునుగాని, ఆనందమయ బుద్ధిమయ కక్షలలో విహరించు చున్నప్పుడు సాధారణ జీవులకు గల దృశ్యములు వారి కుండవు. సాధారణులకు కనపడు లోపభూయిష్టమైన సృష్టి వారి కుండదు. వారి కున్న దృష్టి, అవగాహన లోకుల కుండదు. "లోకులకు ఏది పగలో, యోగులకది రాత్రి. యోగులకు యేది పగలో లోకులకది రాత్రి." అని కృష్ణుడు చమత్కారముగ అదృశ్యా దృశ్యా రహిత అను స్థితులను పేర్కొనినాడు. యోగులు దివ్యము అమృతమయమగు లోకములు దర్శించు చుందురు. నామరూపము లందులో లేశ మాత్రముగ తేలియుండును. లోకులు నామ రూపములను వాని స్వభావ ములను మాత్రమే చూతురు. వాని కాధారమైన వెలుగును చూడరు.

శ్రీమాత ఆరాధకులకు దివ్యలోక సందర్శనము. తదనుగుణ మగు భావము, చేష్ట సున్నితముగ యుండును. వారందరిలో చరించుచు, అన్ని పనులు సాధారణులవలె చేయుచున్ననూ వారి దృష్టి సున్నితముగ అంతర్యామి దైవము పైననే యుండును. కార్యములు వారికి యాంత్రిక ములు. వారు అదృశ్యులు. దృశ్యరహితులు.

అట్టి యోగుల కీశ్వరి శ్రీమాత. ఆమె దృశ్యాదృశ్య స్థితుల యందు లీలాప్రాయముగ నుండును.

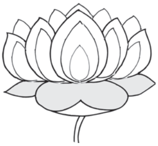

651. 'విజ్ఞాత్రీ'

సకలము తెలిసినది శ్రీమాత అని అర్థము.

సకలము తెలియుట యనగా తనకు పరమైనది, తన నుండి యేర్పడినది సంపూర్ణముగ తెలియుట. పూర్వాపరములు తెలియుట. జీవులకు పూర్వాపరములు తెలియవు. తామెచ్చటి నుండి వచ్చిరో తెలియదు. ఎందుకు వచ్చిరో తెలియదు. తమ నుండి వచ్చినవి కూడ తమకు తెలియదు. శ్రీమాత తాను పరదేవతయని, తానే సంకల్పముగ కొంత భాగము మార్పు చెందెనని, సృష్టి నిర్మాణము, వృద్ధి లయములకు తాను అధ్యక్షురాలని తన నుండి సకల జీవరాశులు దిగి వత్తురని కాలానుసారము సృష్టి స్థితి లయములను చెందునని తెలిసి యున్నది. అంతేకాక తననుండి దిగివచ్చినవారి పూర్వాపరములు కూడ తెలిసి యుండును. దిగివచ్చు జీవుల కర్మ పరిపాకములు కూడ తెలిసి యుండును. తదనుగుణమైన దేహములు, దేశములు ఏర్పాటు చేయును.

ఎంత తెలిసిన వానికైననూ తాను బ్రహ్మమే అని తెలిసి యుండుట తన పూర్వ జన్మలు తెలిసి యుండుట కూడ యుండవచ్చు. తన భవిష్యత్ కథను గూర్చి గూడా కొంత ఊహ కలిగి యుండవచ్చును. కాని సర్వ జీవుల కథ తెలియుట అలవికాని పని. సర్వలోకములు, అందలి జీవులు, వారి పూర్వాపరములు ఇవి అన్నియూ ఎవరికి తెలియగలవు? మన నుండి పుట్టిన సంతాన మెట్లుండునో మనకి తెలియదు. వారి భవిష్యత్తునూ తెలియదు. వారి పూర్వ కర్మలు తెలియవు. "పిల్లలను కనుటయేగాని, వారి కర్మలు కనలేము" అను సామెత అక్షర సత్యము.

అన్నీ తెలిసిన జ్ఞానులకు కూడ తెలియనివి, తెలియలేనివి యుండును. జరిగిన తరువాతే తెలియుట అంతంత మాత్రము. జరుగక ముందు తెలియుట అసాధ్యము. శ్రీ లలిత స్వరూపమే శ్రీకృష్ణు డని పలుమార్లు ఈ వ్యాఖ్యానములో తెలిపితిమి. తెలిసియూ తెలియని వానివలే జీవించుట ఎవ్వరి తరమూ కాదు. తెలియకపోయిననూ తెలిసినట్లు ప్రవర్తించుట చాలా మంది చేయుదురు. తమ ఆధిక్యత ఇతరులకు తెలియవలెనని అహంకారులు తెలియక పోయిననూ తెలిసినట్లు మాట్లాడుదురు. ఇది లోకమునందు పరిపాటి. తెలిసి యూరకుండుట కష్టము. దీనిని గూర్చి ఎవ్వరునూ ఆలోచింపరు. తెలిసియూ తెలియనట్లుండుట, తెలియదని పలువురనిననూ మాట్లాడ కుండుట కృష్ణునికే సాధ్యము.

అభిమన్యుని దుర్మరణ సమయమున అర్జునుడు, కృష్ణునికి తెలుసునా? తెలియదా? అని నిలదీసెను. అతని చిరునవ్వును సమాధాన ముగ అంగీకరింపలేదు. అంతేగాక అర్జునుడు సహింపలేదు కూడ. సమాధానము చెప్పుట కృష్ణునికి తప్పనిసరి అయినది. అడిగినది అర్జునుడు గనుక తన కత్యంత ప్రియుడు గనుక సమాధానము చెప్పినాడు. "ద్రోణుడు పద్మ వ్యూహము పన్నునని, అభిమన్యుడు మరణించునని తెలియును. మానవ ప్రయత్నముగ నీవు ధర్మజుని వదలి యుద్ధమున దూరముగ చనవలదని హెచ్చరించితిని. నీవు వినలేదు. అహంభావమున దూరముగ చనితివి. కనుక నీ ప్రశ్న కీ సమాధానము చాలును. గాని అభిమన్యు డనిన నాకు నీ కన్న ప్రీతి పాత్రుడు. అతని మరణము తెలిసి యూరకుండుట ఎంతటి దుస్సహమో

ఆలోచించితివా? నీవు పడు బాధ కేవలము తండ్రిగ పడితివి. కాని నీకు బాధ్యత తెలియదు. బాధ పడుటయే తెలియును. అభిమన్యుడు ఋషుల తపస్సునకు మెచ్చి సోమలోకము నుండి శివునిచే అనుగ్రహింప బడిన ఉత్తమోత్తమ మగు శివ తేజస్సు. కేవలము శివు డాజ్ఞాపింపగా నీ పుత్రునిగ దిగి వచ్చెనే గాని, స్వచ్ఛందముగ వచ్చిన వాడు కాదు. అతడు శివుని వేడుకొనగ అల్పాయుర్దాయమును అనుగ్రహించెను. పదహారు సంవత్సరములే భూమిపై యుందు వని ధర్మయుద్ధమున తనవంతు కర్తవ్యమును నిర్వర్తించి రమ్మని ఆశీర్వదించి పంపెను. అది కారణముగ అభిమన్యుడు మరణింపక తప్పలేదు. అతడే లేకుండిన ఈ దినము ద్రోణుని యుద్ధ కౌశలముచే ధర్మజుడు బంధింపబడి యుండెడివాడు. అతడు తన ప్రాణమును అర్పించి ధర్మజుని కాపాడి నాడు. నీకు పుట్టినందులకు పితృ ఋణమును కూడ తీర్చినాడు. శివసాన్నిధ్యమున పరితుష్టుడై ఆసీనుడైనాడు. ఇట్లు అన్నియూ తెలిసిననూ మానవ ప్రయత్నము చేసితిని. సర్వమూ తెలిసిననూ జరుగు చున్నది చూచుటయే నాకు మిగిలినది. నా మాటను నీవు లెక్కపెట్ట కుండుట ఆలోచించినచో నీకు కూడ ఆశ్చర్యము కలిగింప గలదు. సృష్టి యందలి కార్యకారణములు జీవులకు తెలియవు. తెలిసినవారు కూడ జీవుల పరిణామములను, పూర్వాపరములను నెరిగి తమవంతు కర్తవ్యమును ఉదాసీనులై నిర్వర్తింతురు.

శ్రీకృష్ణుడు సర్వజ్ఞుడు. శ్రీలలితకు ప్రతిరూపము. శ్రీమాత సర్వజ్ఞతకు మచ్చుతునకగ ఈ ఉదంతము తెలుపబడినది.

652. 'వేద్య వర్జిత'

తెలుసుకొనుట యను ప్రయత్నము లేనిది శ్రీమాత అని అర్థము.

శ్రీమాతకు తెలుసుకొనవలెనను ప్రయత్నము లేదు. తెలియని వారికి తెలుసుకొనుట యుండును. తెలిసినవారికి యింకనూ తెలుసు కొనుట యని యుండును. సర్వమూ తెలిసిన వారికేమి తెలియవలెను? ఏమియూ తెలియవలసిన అవసరము లేదు. అట్టి వారు తెలుసు కొనుటను వర్జింతురు. కనుక శ్రీమాత వేద్యవర్జిత. సర్వమూ తెలియుట చేత తెలుసుకొనుట అను క్రియను వర్జించినది.

శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస జీవితము ఈ నామమున కొక చక్కని తార్కాణము. అమ్మ భక్తుడు గనుక అన్నియూ తెలిసిన వాడయ్యెను. అతనికి నేర్పెద మని తాంత్రికులు, బ్రహ్మజ్ఞానులు దరిచేరి నపుడు కాదనలేదు. నేర్పుటకై వచ్చినవారు నేర్చుకొనుట జరిగినది. అతడునూ వేద్యవర్జుడే.

653. 'యోగినీ'

ఐక్యతా భావము కలది శ్రీమాత అని అర్థము.

యోగినీ– యోగియొక్క స్త్రీలింగ శబ్దము. యోగస్థితి కలవారు యోగులు. యోగమను శబ్దము యుజ్ అను శబ్దము నుండి పుట్టినది. యుజ్ అనగా కలుపు తత్వము అని అర్థము. వైవిధ్యము గలవానిని కలిపి యుంచు శక్తి యోగము. సృష్టి జరిగినపుడు ప్రధానముగ ఇరువది యేడు అంశములు శ్రీమాత నుండి బయల్పడినవి. అవి ఏవియునూ ఒకదానితో యొకటి పొంతన లేక మహత్తున తేలియాడు చుండును. ఈ ఇరువది ఏడు అంశములలో ఏ ఒక్కటికినీ ఇతర అంశములతో కూడి యుండుటకు, కూడి సృష్టి రసాయనము చేయుటకు వలసిన సామర్థ్యము లేకుండెను. అపుడందలి దేవతలు శ్రీమాతను ప్రార్థించగా అన్నిటి యందు యున్న ఆమె ఒక్కటి అయ్యెను. అపుడు విరాట్ రూప మేర్పడెను. ఇట్లు గ్రహగోళములను, లోకములను సమస్త జీవులను శ్రీమాత ఐక్య భావమున నిలిపి యుంచును. అపుడు అంశము లన్నియూ సమన్వయము చెంది ఒకదానితో యొకటి సహకరించును. ఇది శ్రీమాత యోగశక్తి.

మానవుని దేహమున అనేకానేక ప్రజ్ఞ లున్నవి. అన్ని లోకముల ప్రజ్ఞ లున్నవి. సురాసుర ప్రజ్ఞ లున్నవి. వాని వాని స్వభావము లున్నవి. ఇవి అన్నియూ తనయందు సమన్వయ పడినపుడు మానవుడు యోగి యగును. అట్టి యోగి అగుటకు వలసిన జీవన విధానమే యోగవిద్య.

యోగవిద్య నేర్చిన వానికి అంతఃకరణలు, బహిఃకరణలు సమన్వయము చెందును. మనసు బుద్ధితో సమన్వయము చెందును. బుద్ధి దైవముతో యోగము చెంది యుండును. అపుడు జీవుడు యోగియై దివ్య జీవనమున నిలచును. ఇట్టి యోగ విద్య ప్రసాదించునది కనుక శ్రీమాతను యోగినీ, యోగదా అని పిలతురు. తరువాత నామము 'యోగదా'.

654. 'యోగదా'

యోగము నిచ్చునది శ్రీమాత అని అర్థము.

సృష్టి యందు యోగమనగా శ్రీమాత ప్రేమతత్త్వమే. ఆమెయే యోగమను గ్రహించు తల్లి. సద్గురువు లందరునూ ఆమె భక్తులే. ఆమె సంకల్పమే వారి నుండి వర్తించును. వారందరునూ శ్రీమాత వాహికలు. జీవులకు శిక్షణ యిచ్చు తల్లి సృష్టియందు సద్గురువులను యోగోపాధ్యాయులుగ తీర్చి దిద్దెను. సనక సనందనాదులు, సప్త ఋషులు, నారద మహర్షి, శుక, వ్యాస, పరాశరాది గురు పరంపర, వ్యాస అనుయాయి లగు హిమాలయ పరంపర, వారి అనుయాయి లగు భౌగోళిక గురు పరంపర శ్రీమాత యేర్పరచిన యోగ విశ్వ విద్యాలయ మందలి సద్గురు పరంపర. వీరిద్వారా శ్రీమాత సంకల్పమే యోగ విద్యాపరముగ నిర్వర్తింపబడుచున్నది.

యోగము నందాసక్తి ప్రతి జీవునకు ఒకానొక సమయమున పరిణామ క్రమమున కలిగి తీరును. యోగ విద్య తారణ విద్య. స్థూల సూక్ష్మ కారణ లోకముల నుండి తరించుటకు వలసిన వుపాయము లన్నియూ యోగ విద్య యందున్నవి. విద్యలన్నిటిలోనికి వుత్తమ విద్యయగు యోగవిద్యను నేర్పవలెను. సంకల్పమును జీవులకు కల్పించునది శ్రీమాతయే. ఆమె జీవుని వుద్దేశించి సంకల్పించినపుడు జీవుని యందు కూడ యోగవిద్య నేర్చు ఆసక్తి బలీయముగ నేర్పడును.

అప్పటి నుండి అతడు తరింపు మార్గమున కొన్ని జన్మలలో శ్రీమాతను జేరును.

ఇట్లు యోగ విద్య నందించి, యోగ శిక్షకుల నేర్పరచి, యోగ శిక్షితులను కూడ యేర్పరచి, యోగ మందించి, జీవుల నుద్ధరించు తల్లియే గదా!

655. 'యోగ్యా'

శుద్ధ సత్త్వాత్మకమైన చిదీశ్వరి శ్రీమాత అని అర్థము.

దైవముతో యోగము చెందు యోగ్యత జీవుని యందలి సత్త్వ గుణమునకే యున్నది. దైవము జీవుని కలయు చోటు కూడ శుద్ధ సత్త్వ స్థితి. దైవ మనగా సత్యము, బ్రహ్మము. అట్టి బ్రహ్మము జీవుని సత్త్వమున ప్రకాశించును. అట్లు జీవతత్త్వము నందు సత్యము ప్రకాశించు నపుడు, జీవుడు చిదీశ్వరియై యుండును.

భగవద్గీత నందలి పదునాలుగవ అధ్యాయమున జీవుల యందలి త్రిగుణములు, వాని స్వరూప స్వభావములు తెలుపబడి యున్నవి. అందు సత్త్వము, రజస్సు, తమస్సుల కతీతము, నిర్మలము, నిశ్చలము, పారదర్శకము. ఆకర్షణీయము, ప్రకాశ వంతమై యున్నది. యోగమున కిదియే యోగ్యస్థితి. ఈ స్థితి యందున్న వారిని యోగ్యు లందురు. రజస్తమస్సుల ఆటు పోటులలో మునిగి తేలుచు నుండు జీవులు యోగ్యులు కారు. వారి యందు నిర్మలత్వము, నిశ్చలత్వము లోపించును. కలుషితములు చేరును. పారదర్శకత లేకుండుటచే అనాకర్షణీయమై యుండును. ప్రకాశము అంతంత మాత్రముగ నుండును.

శుద్ధ సత్త్వమున నిలచిన జీవుడు ఆత్మ స్వరూపమును తెలిసి యుండుట పరమాత్మతో యోగము చెంది యుండుట కలిగి యుండును. బ్రహ్మముతో ముడిపడిన వారే యోగ్యులు. శ్రీమాత అనునిత్యము

బ్రహ్మముతోనే సృష్టి యందు, ప్రళయము నందు కూడి యుండును. ఆమెయే నిజమగు 'యోగ్య'. ఆమె నిత్యయోగ్య. సహజ యోగ్య. కనుకనే ఆమె నుండి యోగ విద్య ఎప్పుడునూ ప్రసారమగు చుండును. పరమ భక్తు లందరునూ యిట్టి యోగ్యులే. వారికి పరముతో విడదీయ రాని సంబంధ ముండును. భక్తి యన్ననూ, యోగ మన్ననూ ప్రేమ యన్ననూ విడదీయరాని ఆత్మ పరమాత్మల కలయికయే.

656. 'యోగానందా'

శివునితో యోగమున నుండి ఆనందించునది శ్రీమాత అని అర్థము.

శివు డనగా బ్రహ్మము, పరము సత్యము. అతనితో కూడి యుండియే శ్రీమాత సమస్త సృష్టిని నిర్వహించు చుండును. శివునితో కూడి యున్నప్పుడే ఎవ్వరికైననూ నిష్కారణమగు ఆనంద ముండును. శివానందమే బ్రహ్మానందము. అదియే సత్యానందము. అదియే సచ్చిదానందము.

శుద్ధ చైతన్య స్థితిలోనే శివ సాన్నిధ్యము లభించును. శుద్ధ చైతన్య స్థితి యందుండవలెనన్నచో జీవుడు నిత్య సత్వమున నుండ వలెను. సత్వగుణమున ఎల్లప్పుడూ వసించి యుండుట నిత్య సత్వ మగును. నిత్య సత్వమునకే శుద్ధ చైతన్యము అందుబాటులో నుండును. శుద్ధ సత్వమునకు శివసాన్నిధ్యము లేక బ్రహ్మ సాన్నిధ్య ముండును. గుణములలో సత్వము దివ్యగుణము. అది జీవుని సహజ ప్రకాశస్థితి. స్వచ్ఛమైన ప్రకాశము కలది సత్వము. రజస్తమస్సులు అంతటి స్వచ్ఛ ప్రకాశకములు కావు.

ఆనందము అన్ని స్థితుల యందు అంతంత మాత్రముగ యుండును. అన్నిటికన్నా మిక్కుటమైన ఆనందము నిష్కారణ మగు ఆనందము, యోగానందము. తమోగుణముతో కూడిన శరీరము కొంత ఆనందము నీయగలదు. అట్లే ఇంద్రియములు తాత్కాలిక ఆనందము నీయగలవు. మనసుద్వారా మరికొంత ఆనందము పొంద వచ్చును. కాని మనస్సున క్రోధము, మాత్సర్యము, లోభము, మోహము,

ఈర్ష్య, అసూయ యిత్యాదు లన్నియూ రజస్తమస్సుల కారణముగ చోటు చేసుకొన్నప్పుడు ఆనందము మృగ్య మగును. మనసున కానందము లేనపుడు యింద్రియములు, శరీరము ద్వారా కూడ ఆనందించుట జరుగదు. విలపించుచూ మిఠాయి తినినచో ఆనందము కలుగదు కదా! అంతియే గాక మనసు యింద్రియములద్వారా, శరీరము ద్వారా అనుభవించు చుండును. మానవ ప్రజ్ఞ మనసునందెక్కువ యుండుటచే ఆనందమునకై బాహ్యముగ కారణములను వెతుకు కొనుట యుండును. కారణము లేక ఆనందించుట మనసునకు చేతకాదు.

మనోలోకములకన్న బుద్ధి లోకములలో ఆనంద మెక్కువగ నుండును. బుద్ధి లోకములలో ఆనందము కూడ బుద్ధ్యైక విషయము లను బట్టి యుండును. రామాయణ భారత, భాగవతాది గ్రంథములు, దైవలీలలు, దివ్యజ్ఞానము ఆధారముగ ఈ ఆనంద ముండును. అనగా బుద్ధి లోకము నందు కూడ ఆనందమునకు కారణ మున్నది. ఆ యా విషయములు లేనపు డానంద ముండదు.

మానవ ప్రజ్ఞ బుద్ధి లోకములను కూడ దాటి ఆనందమయ లోకములను చేరినపుడే కారణములేని ఆనందము లభించును. అచ్చట ఆనందము నిష్కారణము. ఆనందమయ లోకమున ప్రజ్ఞ చేరవలె నన్నచో జీవుడు నిత్య సత్వమున నిలువవలెను. నిత్య సత్వము స్వభావమైనపుడు శివశక్తి సామరస్యము కలుగును. సత్ చిత్ సామ రస్యము కలుగును. అదియే యోగానందము.

నృసింహ రూపమునకు యోగానందమని అర్థము. అందులకే యోగ విద్య నేర్చువారు నృసింహ రూపములను ప్రధానముగ ధ్యానింతురు.

657. 'యుగంధరా'

యోగముచేత సమస్తమును ధరించునది శ్రీమాత అని అర్థము.

శివయోగమున నిలచి బ్రహ్మాండములను ధరించునది శ్రీమాత. శివయోగ ఆనంద బలముననే అనితర సాధ్యమగు కార్యభారము శ్రీమాత వహించి యున్నది. దీని నుండి ఒక రహస్యము తెలియవలెను. సహజానంద మున్నచోట బృహత్ పథకములను సృష్టించుట, ధరించుట, భరించుట జరుగును. మిక్కిలి ఆనందము కలవారే ఎక్కువ పనులను చేయగలరు. ఆనంద బలమున కార్యములు జరుగును కాని శ్రమపడి చేయుట వారి కుండదు. వారానందమున నిలచి యుండగా వారి నుండి కార్యములు జరుగుచుండును. చేయుచున్నామను భ్రమకూడ వారి కుండదు. ఆనందమే యుండును. కార్యములు లీలా ప్రాయముగ సాగును. విశ్వామిత్ర యజ్ఞ రక్షణము నుండి రావణ సంహారము వరకు శ్రీరాముడు చేసిన ధర్మ సంస్థాపనము అనుపమానము. రాముని యుద్ధము ఆనందహేల. ఆతడు వింటికి అల్లెత్రాడెక్కించుట, బాణములను సంధించి వదలుట త్రుటిలో జరిగెడిది. శ్రమ ఎరుగనివాడు శ్రీరాముడు. శ్రమ పడినట్లు మన కనిపించును కాని శ్రమపడిన చిహ్నములు రామాయణమున ఎక్కడనూ గోచరించవు. మహత్తర మగు యుద్ధములను లీలగ నిర్వర్తించిన ధర్మమూర్తి, అత డెపుడునూ హృదయమున శివానందముతో నుండెడి వాడట. అతడు నిజమగు శివయోగి. హనుమంతుడు నిజమగు రామయోగి.

అంతరంగమున దైవముతో కూడి యున్నప్పుడు దేశకాలముల పరిమితులు లేక దివ్యకార్యములను నిర్వర్తించుట యుండును. యుగముల తరబడి కార్యములను నిర్వర్తించుట యుండును. సనక సనందనాదులు, నారదులు, సప్త ఋషులు అట్టివారు. వీరందరూ శ్రీమాత అనుగ్రహపాత్రులు. ఆమె యుగంధర తత్త్వము వారి యందు స్థితయై యుండును. ఆమె నాయికీ.

658. 'ఇచ్ఛాశక్తి జ్ఞానశక్తి, క్రియాశక్తి స్వరూపిణి'

ఇచ్ఛా, జ్ఞాన, క్రియాశక్తులుగా రూపొందునది శ్రీమాత అని అర్థము.

బ్రహ్మమే శివము, సత్యము. అది శాశ్వత స్థితి. సృష్టి యందు, సృష్టికి పరముగను వుండునది. పరతత్త్వమున బ్రహ్మమై యున్న శ్రీమాత నుండి కలుగు మొదటి ప్రేరణ లేక స్పందన ఇచ్ఛ అనబడును. జీవుల యందలి కారుణ్యము చేత, శివునితో ఐక్యమై యున్న శ్రీమాతకు ప్రేరణ కలుగును. స్పందన కలుగును. జీవుల హితార్థమై జీవసృష్టి ఇచ్ఛగా లేక కోరికగ యేర్పడును. ఇచ్ఛను అనుసరించి తదనుగుణమైన జ్ఞానము కూడ శ్రీమాత నుండి వుద్భవించును. ఇచ్ఛా జ్ఞానములాధార ముగ క్రియ జరుగును. అపుడు విశ్వోత్పత్తి కలుగును.

ఇచ్ఛలేని జ్ఞానము సచ్చిదానందమై యుండును. అట్టి స్థితిని స్వస్తి అందురు. స్వస్తి అనగా తనయందు తానుండుట. స్వస్తికమును ధ్యానించుట- స్వస్తి యందుండుటకే. కోరికలు తీరుటకు స్వస్తికము లను వాడుట కలి ధర్మము. అలలు లేని స్థితిలో తటాకము నిర్మలమై, నిశ్చలమై యెట్లుండునో అట్లే తన యందు తానుండు యోగికి భావ చలనములు, సంచలనములు వుండవు. చలనము లేని నిర్మల మగు నీరు తానుండక తన మూలమును ప్రకటింపజేయును. అట్లు స్వస్థత యందు యుండు యోగి నుండి అతని మూలమైన బ్రహ్మమే

ప్రకాశించును. శ్రీమాత స్థితి అట్టిది. అట్టి పరమానందమయమగు స్థితి నుండి ఇచ్ఛను పొందుట లోకుల కొఱకే. అట్టి యిచ్ఛకు జ్ఞానము తోడ్పాటు గావించును. ఇచ్ఛా జ్ఞానములు క్రియకు తోడ్పాటు గావించును.

సామాన్యముగ జీవులకు ఇచ్ఛా క్రియ లుండునుగాని జ్ఞాన ముండదు. క్రియకు శరీర మున్నది. ఇచ్ఛకు ప్రజ్ఞ యున్నది. కాని జ్ఞానము లేనివారగుట వలన ఏమి ఇచ్ఛగించవలెనో ఎట్లు నిర్వర్తించ వలెనో తెలియదు. వారి ఇచ్ఛలు జ్ఞానమును బట్టి యుండవు. ఇచ్ఛా పూరణము గావించుకొను జ్ఞానము వుండదు. ఏమి చేయవలెనో, ఎట్లు చేయవలెనో తెలియక చేయు చుండుట యుండును. అట్లు చేయుట వలన వారు కర్మబద్ధు లగుదురు. ప్రధానముగ తానేమి చేయవలెనో తనకు తెలియవలెను. దానికి జ్ఞాన మావశ్యకము. ఎప్పుడు చేయవలెను? ఎక్కడ చేయవలెను? అనునవి కూడ తెలియవలెను. అందువలన జ్ఞానము లేని యిచ్ఛ నిరుపయోగము. జ్ఞానముతో కూడిన యిచ్ఛకు కూడ పరిపూర్తి లేదు. క్రియా రూపముననే యిచ్ఛకు పరిపూర్తి లభించును. కావున క్రియయే ఇచ్ఛా జ్ఞానములకు ఫలసిద్ధి.

శ్రీమాత క్రియా స్వరూపిణి. ఇచ్ఛా జ్ఞానములు ఆమె కిరు పార్శ్వములు. ఇట్లు శ్రీమాత నెరిగిన యోగులు యిచ్ఛా జ్ఞానములతో కూడి సతతము యజ్ఞార్థ క్రియ యందుందురు.

"యజ్ఞార్థం కురు కర్మాణి" అని కృష్ణుడు అర్జునుని నిర్దేశించెను. "యజ్ఞార్థ మనగా లోకహితార్థము, స్వహితము కొరకు గాక, లోక

హితమునకై యుద్ధము చేయుము” అని తెలిపెను. కనుక ఇచ్ఛ లోకహితమైన యిచ్ఛ అయినప్పుడు అది జ్ఞానముతో కూడి నిర్వర్తింపబడి నపుడు జీవుడు పరిపూర్ణ డగుచు యుండును. స్వహితము కొరకు పని చేయువాడు బంధింపబడును. శ్రీమాత సర్వభూతహితప్రద అగుటచే సృష్టి కార్యమును వన్నె తరుగని జ్ఞానముతో క్రియారూపిణియై నిర్వర్తించును.

659. 'సర్వాధారా'

సమస్తమైన జగత్తుకు ఆధారముగా వుండునది శ్రీమాత అని అర్థము.

ఆధార మనగనే మూలములు మనసున స్ఫురించును. మూలము లనగనే భవనములకు పునాదులు, వృక్షములకు వేళ్ళు, మానవులకు మూలాధారము. జ్ఞప్తికి వచ్చును. కాని మూలధారము నకు మూల మేది? సృష్టి మూలమే మూలాధారమునకు మూలము. సృష్టి మూలము లేక సృష్టి యోని గుణత్రయమే. గుణత్రయమునకు మూలము– ఇచ్ఛా, జ్ఞాన, క్రియా స్వరూపిణియైన శ్రీమాత. ముందు నామమున ఇచ్ఛాశక్తి, జ్ఞాన శక్తి, క్రియాశక్తి స్వరూపిణి అని శ్రీమాతను కీర్తించుట జరిగినది. ఆ శక్తి త్రికూటమే సృష్టికి ఆధారము. సృష్టికి ఆధారము సూక్ష్మము నందున్నది కాని స్థూలము నందు కాదు. మానవునకు కూడా ఆధారము మానవుని యందలి ఈ మూడు శక్తులే. ఈ మూడు శక్తులు మానవునివి కావు. శ్రీమాత శక్తులే మానవుని యందు నిక్షిప్తము చేయబడి వున్నవి. శుద్ధచైతన్య మగు శ్రీమాత త్రిశక్తియై త్రిగుణాత్మకయై సూక్ష్మమున సృష్టి పునాది వేయును. ఈ మూడు కేంద్రముల నుండి సుషుమ్న, ఇడ, పింగళలుగా ఆమె చైతన్య ప్రవాహము సత్వరజస్తమో గుణములుగ స్థూలమునకు ప్రవహించును. ఈ ప్రవాహము సూక్ష్మము నుండి స్థూలమునకు అధోగతిగా ప్రవహించు చుండగా సప్తలోకములు యేర్పడును. మానవునికి శిరస్సునుండి ఈ

చైతన్య ప్రవాహములు అధోముఖముగా మూలాధారము వరకు ప్రవహించును. మూలాధారమునకు ఆధారము శిరస్సు నందున్నది. గర్భస్త శిశువుకు మూలాధారము నుండి శిరస్సు ఏర్పడుట లేదు కదా! శిరస్సు నుండి మూలాధారము వరకు ఏర్పడుచున్నది. ఇట్లు మానవుని కాధారము సహస్రారము. అట్లే సృష్టి కాధారము శ్రీచక్రమే. సృష్టి మూలము శ్రీచక్ర మేరు యందున్నది. అచట శ్రీమాత యున్నది. ఆమె 'సర్వాధార'.

శ్రీకృష్ణ పరమాత్మ భగవద్గీత యందు ఈ విషయమే ప్రస్తావించి నాడు. సృష్టి వృక్షము మూలములు ఊర్ధ్వమున వున్న వని, శాఖలు, ఉపశాఖలు అధోముఖముగ నున్నవని తెలుపుటలో గల రహస్య మిదియే.

సృష్టి మూలము శ్రీమాత. ఆమె నుండి మూడు ఖండములుగ త్రయీ మార్గములో సత్వ, రజస్తమస్సులతో కూడిన సృష్టి మొదట యేర్పడును. మూడునూ జమిలిగా అల్లుకొని యుండును. అందుండి శాఖలు తలక్రిందులుగ ఊర్ధ్వము నుండి అధస్సున కేర్పడును. అందుండి ఉపశాఖలు యేర్పడును. ఉపశాఖలకు రెమ్మలు, ఆకులు యేర్పడును. శ్రీమాత మూలముగ నుండగా, త్రికాండముగ త్రిగుణము లుండగా పంచభూతాత్మకమైన సృష్టి శాఖోపశాఖలుగ అధస్సునకు విచ్చుకొనును. ఈ మొత్తము జమిలిగ గోచరించిననూ అందు ఛందస్సున్నది. కాలక్రమ మున్నది. సృష్టి ప్రణాలిక యున్నది. పరిణామ మున్నది. అన్ని వేదము లున్నవి. ఇట్టి వృక్షమన కాధారము శ్రీమాత కనుక ఆమె సర్వాధార.

ప్రాచీన కాలమున దేవాలయములనుకూడా ఊర్ధ్వలోకము నుండి అథస్సునకు నిర్మించెడివారు. పునాదులు పైన యుండెడివి. భూమిలో పునాదులు తరువాతి కాలమున యేర్పడినవి. ఊర్ధ్వమున గల విమాన బలముతో కట్టడము నిలబడి యుండెడిది. పెనుగాలి గాని, వర్షము గాని వానిని చలింపజేయ లేకుండెడివి. ప్రస్తుతమున యిట్టి కట్టడములు ఆంగ్లదేశ మందలి లండను మహా నగర సమీపమున గల స్టోన్ హెంజ్ అను ప్రదేశమున చూడవచ్చును. భారత దేశమున యిట్టి కట్టడము లెన్నియో గలవు. దేవాలయ స్థంభములు నేలకు ఆనక పై కప్పు ఆధారముగ దేవాలయమున నిలబడి యుండును.

భూమి నాధారము చేసుకొని జీవించువారు మర్త్యులు. శ్రీ తత్త్వము నాధారము చేసుకొని జీవించువారు అమర్త్యులు. భూతత్త్వము కూడ శ్రీ తత్త్వము నుండి వెలువడినదే. కనుక శ్రీతత్త్వము నాధారముగ జీవించినచో భూతత్త్వము బంధింపక సహకరించును. స్థూలముతో పోరాడక సూక్ష్మము నాధారముగ చేసుకొని జీవించుట విజ్ఞులు చేయు పని. మంచు గడ్డలపై ఆధారపడక మంచినీటిపై ఆధారపడుట వంటిది యిది. శ్రీమాత భక్తులు సర్వమునకు శ్రీమాతయే వుపాయమని భావింప వలెను. ఇతర భావములపై ఆధారపడుట అవివేకము.

660. 'సుప్రతిష్ఠా'

చక్కగా ప్రతిష్ఠించునది శ్రీమాత అని అర్థము.

చక్కగా అనగా బలముగ, అందముగ, వైభవముగ, ఆనంద దాయకముగ, వికాసవంతముగ, ఆకర్షణీయముగ సమస్త సృష్టిని ప్రతిష్ఠించును. అనగా ఏర్పరచును. కీర్తిదాయకమై యుండును. శ్రీమాత భక్తులు చేయు కార్యములు కూడ శ్రీమాత చేయుచున్నట్లే జరుగును. అందువలన వారి కార్యముల యందు కూడ పై లక్షణములు గోచరించును.

ఆమె సృష్టియందు సూక్ష్మము నుండి స్థూలము వరకూ సమస్తమూ క్రమబద్ధమై యుండును. క్రతుబద్ధమై యుండును. అద్భుత మైన కొలతలు గోచరించును. యేర్పడిన లోకము లన్నియూ ఛందో బద్ధమై యుండును. సృష్టి రహస్యములు తెలుసుకొన గోరినవారికి అనేక జన్మల తరబడి గోచరింపదగిన విశేషములు గోచరించును. తదానందము, అనుభూతిలో వారు తన్మయత చెందుట యుండును.

ఆమె సృష్టి సుప్రతిష్ఠ. ఆమె నారాధించు భక్తుల జీవితములు కూడ సుప్రతిష్ఠములు.

661. 'సదసద్రూపిణి'

శ్రీమాత సత్ మరియు అసత్ రూపము కలిగి యున్నది అని అర్థము.

సత్ రూపము అనగా బ్రహ్మ తత్త్వము. సత్ అన్ననూ బ్రహ్మము అన్ననూ, శివము అన్ననూ, నారాయణము అన్ననూ ఒక్కటియే. అది తత్త్వము. అది నిర్వచించుటకు వీలుకానిది. నిర్వచించుటకు ప్రయత్నించువాడు కూడ దాని మూలమున నేర్పడినవారే అతడు యేర్పడుటకు ముందు అది యెట్లున్నది అను విషయమును అతనికి చెప్పనలవి కాదు. అదియే తానుగ నున్నదని మాత్రము తెలియనగును. తానుగ నుండుట తాత్కాలికమే. తానున్నను, లేకున్ననూ అది యున్నది. తానుగ కూడ నదియే యున్నది. ఇట్టి తత్త్వము శ్రీమాత శాశ్వత స్థితి. అట ఉండి జరుగు సృష్టి సంకల్పము, కాలము సంకల్పము కలసి సృష్టి నేర్పరచుట, సృష్టి జీవుల నేర్పరచుట– ఇన్నింటిగానూ తానే యుండుట ఆమె అసత్ రూపము. ఈ రూపము జగద్రూపము. జగద్రూపమునకు పుట్టుట, పెరుగుట, నశించుట యున్నది. తానెప్పుడూ యుండును. కనుక ఆమె సద్రూపి. జగత్ ఆమె అసత్ రూపము

సాధకులగు మానవులు కూడా అట్లే భావించవలెను. సాధకుడగు తాను శాశ్వతుడు. తన సంకల్పములు, భాషణలు, చేష్టలు, రూపము యిత్యాది వన్నియూ వచ్చిపోవు చుండును. సాధనలు కూడ నంతియే. తన నిజ స్వరూప మెరుగుటకే సాధనగాని, సాధనకు వేరు ప్రయోజనము

లేదు. సాధనే సర్వస్వము కాదు. సిద్ధి యనగా తాను సద్రూపుడ నని, తన సంకల్పాదులు అసద్రూప మని, తన నామ రూపములు కూడ అసద్రూపములే నని తెలిసి యుండవలెను.

శ్రీమాత సదసద్రూపిణి. జీవుడును సదసద్రూపుడే. తన యందలి శాశ్వత తత్వము తన చుట్టునూ యేర్పడిన అశాశ్వత జీవిత మును జ్ఞప్తి యందుంచుకొనువాడు నిజమగు భక్తుడు.

662. 'అష్టమూర్తి'

శ్రీమాత ఎనిమిది రూపములు కలది అని అర్థము.

పంచభూతములు, సూర్యచంద్రులు, తేజోమయమగు స్వర్గము, శ్రీమాత అష్టరూపములుగ తెలియబడుచున్నవి. యోగశాస్త్రమందు గుణవిభేదములచే ఆత్మ ఎనిమిది విధములని, ఈ ఎనిమిది, ఆత్మ మూర్తులని, శ్రీమాతమూర్తులని తెలుపబడినవి. అవి వరుసగా 1) జీవాత్మ, 2) అంతరాత్మ, 3) పరమాత్మ, 4) నిర్మలాత్మ, 5) శుద్ధాత్మ, 6) జ్ఞాన రూపాత్మ, 7) మహాత్మ, 8) భూతాత్మ.

ఇట్లు శ్రీమాత అష్ట ఆత్మ మూర్తులుగ వెలసి యున్నది. మత్స్య పురాణ మందు శ్రీమాత ఎనిమిది తనువు లిట్లు పేర్కొనబడినవి. 1) లక్ష్మి, 2) మేధ, 3) ధర, 4) పుష్టి, 5) గౌరి, 6) తుష్టి, 7) ప్రభ, 8) ధృతి. ఈ ఎనిమిది శరీరములచే శ్రీమాత సృష్టి పానము చేయునని మత్స్యపురాణము తెలుపుచున్నది.

లింగ పురాణ మందు, భగవద్గీత యందు, అష్టప్రకృతు లగు భూమి, జలము, అగ్ని, వాయువు, ఆకాశము, మనస్సు, బుద్ధి, అహంకారము అష్టమూర్తులగ వర్ణింపబడినవి. అహంకార రూపుడుగ మానవుడు శ్రీమాత ఎనిమిదవ మూర్తి. బుద్ధి స్వరూపుడుగ ఏడవ మూర్తి, మనో రూపుడుగ ఆరవ మూర్తి. వీని నుండి పనిచేయు చైతన్యమే తొమ్మిదవ మూర్తి లేక మూల ప్రకృతి. ఆమెయే శ్రీమాత. పదవది అయిన పరమాత్మ నుండి అరూపిగ శ్రీమాత ప్రకాశించుచు ఎనిమిది మూర్తులుగ అహంకారాది లోకములనుండి పృథివీ లోకము వరకు ఆమె రూపము లేర్పడుచుండును.

663. 'అజాజైత్రి'

అజను జయించిన శ్రీమాత అని అర్థము.

అజ అవిద్యా స్వరూపిణి. ఆసురీ తత్వము. ఆ తత్వమును జయించునది శ్రీమాత.

సృష్టికి పూర్వము అనంతమగు చీకటి వ్యాపించి యుండెను. అందు సంకల్పమాత్రమున శ్రీదేవి వుద్భవించినపుడు ఆమె ఆవిర్భావ మును సమ్మతింపక కబళించుటకు అనంత మగు చీకటి ప్రయత్నించెను. చీకటి అనంతముగ నున్ననూ దానిని నిర్జించి సృష్టికి చోటు ఏర్పరచి ఆ చోటునంతనూ వెలుగతో శ్రీమాత నింపినది. అనంతమగు చీకటిని పుట్టుకతోనే నిర్జించ గలుగుట అనన్య సామాన్యమైన విషయము. సృష్టించుట కేర్పరచిన చోటు వెలుగుతో నింపగ దాని అంచులలో నెపుడునూ చీకటి పొంచి యుండును. చీకటి ఎప్పటి కప్పుడు వెలుగును కబళించుటకు ప్రయత్నించు చుండును. దానిని సతతము నిర్జించుచు నుండవలెను. అనునిత్యము సృష్టిని కబళించు చీకటిని జయించిన దగుటచే శ్రీమాతను 'అజాజైత్రి' అని దేవతలు కీర్తించిరి.

సృష్టి యజ్ఞార్థము నిర్వహింపబడుచున్నది. జీవుల కొరకు నిర్వహింపబడుచున్నది. నిర్వహించు వారందరూ శ్రీమాత నుండి దిగివచ్చు దేవతలు. వారు యజ్ఞనిర్వహణము చేయుచుండగ ఆసురీ రూపమగు అజ ఆ యజ్ఞమునకు భగ్నము కాకుండగ శ్రీమాత అప్రమత్తమై యుండును.

అజ అనగా పుట్టుకలేనిది అని అర్థము. సృష్టి ముందు నుండి యున్న చీకటి సృష్టి సమయమున నిర్జింపబడును. ప్రళయమున విజృంభించి లయ మొనర్చును. ఇట్టి చీకట్లు చోటు యందు అనంత ముగ యున్నవి. వానికి పుట్టుక లేదు. చావు లేదు. కాని వానిని నిర్జింప వచ్చును. నిర్జించుటకు వెలుగే పరిష్కారము. ఆ వెలుగే శ్రీమాత.

చీకట్లను శ్రీమాత పుట్టించదు. పుట్టించునది దేవతలనే. దేవతలు కూడ చీకట్లను కోరి పుట్టించరు. కాని వారప్రమత్తులై యున్నప్పుడు చీకట్లు చొరబడును.

చతుర్ముఖ బ్రహ్మ సృష్టిని ప్రారంభించు సమయమున, సోమకుడు అను అసురుడు వేదజ్ఞానము నపహరించెను. ఇంకను సృష్టి కాకుండగనే అసుర లెట్లుండగలరు? దీని రహస్య మే మనగా సృష్టికి పూర్వము వున్నది చీకట్లే. పల్లెలు, గ్రామములు యేర్పరచుటకు కొంతమేర అడవు లను నరికెదరు. అంతకు ముందు పల్లెలు లేవు; నగరములు లేవు. అడవియే యుండును. పల్లెలను, నగరములను యేర్పరచినపుడు పొలిమేరలలో అడవు లుండును. అడవులలోని క్రూర మృగములు అపుడపుడు పల్లెలలో ప్రవేశించి జీవుల ప్రాణము లపహరించు చుండును. అట్లే చీకట్లు సృష్టి యందు ప్రవేశించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచుండును. పాలకులు, నగరములను, పల్లెలను రక్షించినట్లు జగత్పాలికయగు శ్రీమాత పుట్టని, చావని చీకట్లను నిర్జించు చుండును. వాటిపై జయము సాగించును.

మరియొక విశేష మున్నది. సృష్టి యందు కూడ చీకట్లు చొరపడుట జరుగుచుండును. దితీదేవి కశ్యపుని అసుర సమయమున

సంతతి కోరినది. వలదని వారించిననూ వినలేదు. జ్ఞానమును నిర్లక్ష్యము చేయుట వలన దితి నుండి అజ్ఞానపు చీకట్లు దైత్యులుగ ప్రవేశించిరి. జీవులు అప్రమత్తతతో జ్ఞానము ననుసరించి యుండనపుడు అవిద్య ప్రవేశించుట కవకాశ మెక్కువగ నుండును. అందువలన నిత్యమూ జ్ఞాన దీపమును తమ యందు వెలిగించుకొనుట జీవుల కర్తవ్యమై నిలచెను. జ్ఞానము వలన అజ్ఞానము నిర్జింపబడునుగాని మరియొక మార్గము లేదు. *"సహి జ్ఞానేన సదృశం పవిత్ర మిహ విద్యతే।"* అని భగవానుడు గీతలో పలికినది శాశ్వత సత్యము. చీకటి యందు దీపము వంటిది శ్రీమాత. ఆమె స్మరణ యున్నచోట అవిద్య నిర్జింపబడును.

మరియొక మాట. అజ అనగా గొఱ్ఱెపోతు అని మరియొక అర్థ మున్నది. గొఱ్ఱెపోతు ఎప్పుడునూ పోటీపడుచు ఢీ కొనుటకు సిద్ధముగ నుండును. అది అహంకారమునకు చిహ్నము. మితిమీరిన అహంకారము కలిగినపుడు సులభముగ అవిద్య ఆవహించును. అహంకారము నశించుటకు వలసిన సన్నివేశములను అహంకారి, అహంకారము ద్వారా సృష్టించుకొనును. దక్షు డట్లే గావించుకొని శ్రీమాత కారణముగ నిరహంకారి అయ్యెను. శ్రీమాత భక్తుల అహంకారమును శ్రీమాతయే ఎప్పటికప్పుడు నిర్జించును. అందువలన ఆమె 'అజాజైత్రి'.

664. 'లోకయాత్రా విధాయినీ'

పదునాలుగు లోకములు యాత్ర చేయునది శ్రీమాత అని అర్థము.

పదునాలుగు లోకములు సంరక్షించుటకు పదునాలుగు లోకముల యందు వెలుగుల రూపమున యాత్ర చేయుచు శ్రీమాత యుండును. అచేతనముల యందు, సచేతనముల యందు నిండి యుండి అన్ని లోకములను, జీవులను లోపల నుండి, బయట నుండి పర్యవేక్షించు చున్నది. శ్రీమాత. అన్నిట అంతట నిండి యుండునది గాన ఆమె విశ్వమయి. లోకములలో ఎచ్చట ఏమి జరుగుచున్ననూ ఆమె కంటపడక తప్పదు. ఆమె కన్ను గప్పి ఎవ్వరునూ ప్రవర్తింపలేరు. జీవుల ప్రవర్తనములనుబట్టి రక్షణ, శిక్షణ, పోషణము మొదలగు విధులను నిర్వర్తించుచు నుండును.

665. 'ఏకాకినీ'

రెండవది లేనిది శ్రీమాత అని అర్థము.

శ్రీమాత తానొక్కత్తియే యున్నది. ఆమె శివశక్తి. జగత్తంతయూ శివశక్తి స్వరూపమే. తానుగాక మరియొకతె లేదు. తాను కాని దేమియూ లేదు. ఒకతెయే వెలువడును. ఒకతెగనే సృష్టి చేయును. ఆమె ఒకతెయే పోషించును. రక్షించును. పాలించును. ఒకతెయే లయము చేయును కూడ.

అంతయూ చైతన్య విలాసమే అని ముందు నామములలో పలుమార్లు వివరింపబడినది. చైతన్యమే సృష్టి కాధారము. తత్త్వమే చైతన్యమై సృష్టిగ యేర్పడునపు డన్యము లేదు. ఆమెది అనన్యస్థితి. అద్వైత స్థితి. ద్వైత స్థితి అనుభూతి కొఱకే. కాని అనుభూతి యున్నంత కాలము అద్వైతము లేదు. అనుభూతి ద్వైత స్థితి. అనుభూతి జీవులకే కాని దైవమునకు కాదు. దివ్యానుభూతులు దైవమున కుండవు దైవమును చేరిన వారికుండవు. ఆదిశంకరులు అద్వైత స్థితిని పొంది అనుభూతి కొరకు ద్వైతములోనికి దిగి వచ్చి వేలాది స్తోత్రాదికములు చేయుచు తాననుభూతి చెంది యితరులకు అనుభూతి చెందుటకు వుపాయము లేర్పరచినారు.

రామానుజులు అద్వైతమునే విశిష్టాద్వైతముగ మలచి దివ్యవైభవ మును ఒక మార్గముగ స్థిరపరచినారు. ఈ ఇరువురి మార్గములు దైవము ఏకాకి తత్త్వమును నిర్ధారణ చేయుచుండును.

ఏకాకిని అయిన శ్రీమాత బ్రహ్మ స్వరూపిణియే. సమస్తము బ్రహ్మమే అని తెలుపు ఉపనిషత్తులు ఈ నామ సంబంధితములే.

666. 'భూమరూపా'

బ్రహ్మరూపిణి శ్రీమాత అని అర్థము.

భూమ అనగా బ్రహ్మము. బ్రహ్మ మనగా సర్వవ్యాపనము చెంది యున్న తత్వము. అన్నిటా అంతటా నిండి యున్న తత్వము. స్థితి నిచ్చుతత్వము స్థితి అనగా యుండుట. సుఖముగ నుండుట. రాయిగ వుండుట, రాజుగ వుండుట, రాముడుగ వుండుట, భేదము లేక అన్నిటా వుండుట అనునది బ్రహ్మతత్త్వము. సృష్టి యందెన్ని రూపము లేర్పడిననూ అట్లేర్పడుట కాధారము బ్రహ్మమే. అనేక వర్ణములుగను, అనేక శబ్దములుగను, అనేక రూపములుగను, అనేక శక్తులుగను, యుక్తులుగను, సంకల్పములుగను, కోరికలుగను వున్న దొక్కటియే. ఒక్కటియేయైన బ్రహ్మము అనేకముగ నున్నప్పుడు 'భూమ' అందురు.

ఆమె ఏకాకిని మరియూ 'భూమరూప' అని చెప్పుటలో పరస్పర విరుద్ధమగు రెండు విషయములు తెలిపిననూ అందలి ఏకత్వ మును ప్రతిపాదించుట కన్పట్టుచున్నది. ఆమె ఏకాకిని అయిననూ భూమరూప కూడ అని ప్రసంశింపబడుచున్నది.

667. 'నిర్ద్వైతా'

రెండవది అను భావము లేక యుండునది శ్రీమాత అని అర్థము.

అంతయూ తానే. సజ్జనులు తానే, ఈ దుర్జనులు తానే, జ్ఞానులు తానే, అజ్ఞానులు తానే. తాను కానిది మరి ఏమియూ లేని స్థితి. ఏమి గోచరించిననూ అది తానే అని తెలిసి యుండు స్థితి. ఆమె అనన్య, ఏకాకిని, భూమరూపా అయి వుండుటచేత తానుకాక మరి ఎవరూ లేరు అని తెలిసి యున్న స్థితి. జీవులకు ద్వైత ముండును గాని శ్రీమాత కుండదు.

తాను యితరము అను భావమే ద్వైతము. ఇతర మేమియూ లేదు. అంతయూ తానే అని తెలిసిన స్థితి నిర్ద్వైతము. నిర్ద్వైత మన్ననూ, అద్వైత మన్ననూ ఒకటియే. జీవులు ద్వైతము నుండి నిర్ద్వైతమును చేరుదురు. శ్రీమాతకు నిర్ద్వైతము సహజస్థితి. ద్వైత మామెను చేరలేదు.

668. 'ద్వైతవర్జితా'

ద్వైతములను వర్జించునది శ్రీమాత అని అర్థము.

శ్రీమాతకు ద్వైత భావమే లేదు. ఒకప్పుడు ద్వైత భావ ముండి అటుపైన తొలగించుకొనినది అని భావింపరాదు. ఆమె ఏకాకిని భూమరూపా, నిర్ద్వైతా, ద్వైత మామెని చేర లేదని అర్థము గాని, ఆమె తొలగించుకొనినది అను అర్థము సమంజసము కాదు. జీవుల యందు ద్వైత భావ ముండును. భేద భావ ముండును. భేదము అజ్ఞానము వలన ఏర్పడును. గాని అది వాస్తవికము కాదు. సార్వకాలికము కాదు. శ్రీమాతకు భేద బుద్ధి లేదు అని చెప్పుటకు ఈ నామ మీయబడినది. ఆమెకు పక్షపాత బుద్ధి యున్నదని జీవుల కనిపించ వచ్చును. జీవుల యందు పక్షపాత ముండును గనుక అది శ్రీమాతకు కూడ ఆరోపింతురు. సృష్టి నిర్వహణమునకు ఆమె చూపు లీలలు అవగాహన కానపుడు దేవాసురులు కూడ ఆమెకు భేద భావ మున్నట్లు అప్పుడప్పుడు భ్రమ పడుదురు. జీవుల జ్ఞానము నుండి భేదభావము లేర్పడుచున్నవి. దైవమున కవి లేవు అని తెలియవలెను.

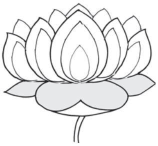

669. 'అన్నదా'

అన్నము నిచ్చునది శ్రీమాత అని అర్థము.

అన్నము కేవలము మనము భుజించువారి అన్నము మాత్రమే కాదు. భుజింపబడునది అంతయూ అన్నమే. బ్రహ్మమే అన్నము. *"అన్నం బ్రహ్మేతి వ్యజానాత్ ।"* అనునది ఉపనిషద్వాక్యము. అన్నము బ్రహ్మమే అని తెలియవలెను. బ్రహ్మమును అన్నముగ వండి శ్రీమాత జీవులుగ నేర్పరచు చున్నది.

"దేవా యజ్ఞం తన్వానా అబధ్నన్ పురుషం పశుం ।" అనునది వేదసూక్తము.

అన్నిటా వసించు బ్రహ్మమును పశువువలె బంధించి దేవతలు యజ్ఞ మాచరించి సృష్టిని నిర్మాణము చేసినారు. ఈ కార్యము శ్రీమాత అధ్యక్షతనే జరిగినది. బ్రహ్మము వలననే జీవులు పుట్టినారు. వివిధ శ్రేణులలో జీవు లేర్పడినారు. వీరందరూ ఒకరికొకరు అన్నము.

ఖనిజములు వృక్షముల కన్నము. వృక్షములు పశువులకు మానవులకు అన్నము. పశువులు మానవుల కన్నము. మానవులు తమ యందలి దేవాసురుల కన్నము. అన్నియూ సూర్యుని కన్నము. సూర్యుడు సవితృనకు అన్నము. ఇట్లు క్రిందిశ్రేణి జీవులు, పై శ్రేణి జీవులకు అన్నమై యున్నారు. అన్ని భూతములు అన్నముపైనే ఆధారపడి యున్నవి. పృథివిని జలములు మ్రింగును. జలములను అగ్ని మ్రింగును. అగ్ని వాయువును మ్రింగ గలదు. అన్నింటినీ ఆకాశము మ్రింగును.

ఇట్లు ఒకదాని కొకటి అన్నమై సృష్టి యందు జీవులు పరస్పరముగ అన్నమై, భోక్తయై యుందురు. తాము భుజించునవి కొన్ని, తమను భుజించునవి కొన్ని. అన్నింటినీ భుజించు వాడు కాలుడు. కాలమును కూడ భుజించునది బ్రహ్మము. ఇట్లు బ్రహ్మమే అన్నము. బ్రహ్మమే భోక్త. సమస్తము బ్రహ్మ యజ్ఞమే. బ్రహ్మమే భోక్త. బ్రహ్మమే హవిస్సు. బ్రహ్మమునకే అంతయూ సమర్పణ మగుచున్నదని భగవద్గీతలో తెలుపబడి యున్నది.

ఇట్టి అన్నమును సృష్టించునది శ్రీమాత కనుక ఆమె 'అన్నదా' అని ప్రసంశింపబడుచున్నది. అన్నము పెట్టునది అమ్మ. అన్నము బ్రహ్మము. భుజించువాడు బ్రహ్మము. భుజింపబడుట వలన అన్నము బ్రహ్మమును చేరును. ఇట్లు బ్రహ్మము నుండి పుట్టిన సమస్తము బ్రహ్మమును చేరును. ఈ యజ్ఞము నిర్వర్తించునది శ్రీమాత.

670. 'వసుదా'

అష్టైశ్వర్యములు ఇచ్చునది అని అర్థము.

జీవులకు కేవలము అన్నమున్న చాలదు కదా! వారికానందము కలుగుటకు సంపదలు కూర్చవలెను. ఈ సంపదలనే సంస్కృతమున ధన మందురు. ధనము వలన సుఖము కలుగును. ధన మనగా మానవు లేర్పరచుకొన్న డబ్బులు కావు. ప్రకృతి ధనము. ప్రకృతి ధనము వలననే జీవులు సుఖముగ వసింతురు. డబ్బు వున్నంత మాత్రమున సుఖముగ వుందురని చెప్పలేము కదా! శరీరమున జీవులు సుఖముగ నుండవలె నన్నచో వలసినది ప్రకృతి ధనము. వశించుటకు శరీరమొక సౌకర్యము. గృహమొక సౌకర్యము. శరీరము కాని గృహముగాని నరకమైనచో వసించలేము కదా! గృహ మెంత విశాల మైననూ సుఖ మిచ్చుట వసించువారి చేతిలో యున్నది. అమరికను బట్టి గృహమున సుఖ ముండును. అమరిక లేకున్నచో గృహము నరకము కాగలదు. తగు మాత్రము సూర్యరశ్మి, నిర్మల వాయువులు చొరని గృహములు వాసయోగ్యములే కావు. ఇంటిలోని అమరిక వసించువారికి సుఖమీయ నపుడు ఎంత డబ్బు వున్న ఏమి లాభము? డబ్బు వున్ననూ సుఖము లేదు. అనగా ధనము లేదు.

గేహము వంటిదే దేహము కూడ. దేహము అనారోగ్యముతో పీడింపబడుచుండగా బాహ్య సంపద లెన్ని వున్ననూ జీవులకు సుఖము లేదు. తగు మాత్రము వేడిమి, ప్రాణవాయువులు లేని దేహము రోగ

గ్రస్తమగు చుండును. ఆలోచనల యందు భేద భావ మున్నప్పుడు సుఖ ముండదు. కోరికలు ధర్మ సమ్మతము కానపుడు సుఖ ముండదు. భాషణమున అసత్యము, అప్రియము చోటు చేసుకొన్నచో సుఖ ముండదు. సంఘమున సత్ప్రవర్తన లేనిచో సుఖ ముండదు. సంఘమున సరియగు ప్రవర్తన ముండనిచో సుఖ ముండదు.

వేదమున అగ్ని ధన మని, వాయువు ధన మని, సూర్యచంద్రులు ధన మని, నిర్వహణ శక్తి యగు ఇంద్రుడు ధన మని, ధర్మానుష్ఠాన బుద్ధి యగు బృహస్పతి ధన మని, ధర్మబలమగు వరుణుడు ధనమని తెలుపబడినది. తగుమాత్రము గాలి పీల్చుట. తగు మాత్రము వేడిమిని సహించుట, ఆత్మ ప్రజ్ఞ యగు సూర్యుని స్మరించుట. అట్లే చైతన్యాత్మక కళయగు చంద్రుని స్మరించుట. కార్యనిర్వహణ శక్తిని పెంచుకొనుట, ధర్మము ననుసరించి నడచు బుద్ధి నలవరచుకొనుట యిత్యాది వన్నియు నిజమగు ధనార్జనము. దీనిని పొందుటకు చేయు ప్రయత్నమున జీవునకు కలుగునది సుఖము. వీనిని విసర్జించి యితర విషయములకై ప్రాకులాడుట దరిద్రము. దీనినే మ్లేచ్ఛ ప్రవృత్తి అందురు. పై తెలిపిన ధనార్జన విద్యను చిన్నతనము నుండి అభ్యసించవలెను. అభ్యసించుచూ శ్రీమాత నారాధించినచో శ్రీమాత వసుధ తత్త్వము కూడ తెలియ గలదు. ఆమె కేవలము అన్నమిచ్చునదే కాదు. సుఖమిచ్చునది కూడ.

సుఖము పొందవలెనని జీవుడు సహజముగ అభిలషించును కాని సుఖమును పొందుటకు వలసిన విద్యను తెలియక దుఃఖములు పొందుచుండును.

671. 'వృద్ధా'

లోకములను వృద్ధి పరచునది శ్రీమాత అని అర్థము.

శ్రీమాత ప్రధాన గుణము జీవులను వృద్ధి చేయుట. తల్లివలె జీవులు వృద్ధి చెందవలెనని సర్వవిధముల ప్రయత్నించు చుండును. అందరికినీ వృద్ధినే కోరును. జనులు, సుజనులు కావలెనని సుజనులు జ్ఞానులు కావలెనని, జ్ఞానులు తరింపవలెనని ఎప్పుడునూ అభిలషించుచూ నుండును. ఆమె దుష్టులను శిక్షించుటలో వారిని సంస్కరించుటయే ప్రయోజనముగ శిక్షించును. అందరూ తన బిడ్డలే యగుట వలన శిక్షించుచూ, రక్షించుచూ, పోషించుచూ, అనుభవము నేర్పరచుచూ, జీవుల వికాసమునకు అహర్నిశలు తోడ్పడును.

జీవిత సన్నివేశముల యందు కాలము ప్రకృతి రూపమున ఇబ్బందుల నెదుర్కొను జీవులు నేర్వవలసినది ఒకటి యున్నది. తమకు కలుగుచున్న యిబ్బందులు తమ స్వభావము కారణముగనే ఏర్పడుచున్న వని తెలియవలెను. ప్రతి ఒక్కరునూ వారివారి స్వభావమును వారే కాలక్రమమున ఏర్పరచుకొందురు. కొంత తెలిసి యుండుట కొంత తెలియక యుండుట వుండును. తెలియకుండుట వలన పరిమితు లేర్పడును. స్వార్థ చింతన యుండును. ఆత్మస్తుతి, పరనిందగ జీవితము సాగుచుండును. వారి వారి దృష్టిని బట్టి తప్పొప్పులు కనబడుచుండును. గమనించువాని స్వభాములను బట్టి విషయములు తెలియుచుండును. అందు సత్యము అంతంత మాత్రమే. ఇతరులను, యితరములను

గమనించుటతోపాటు తమను తాము కూడ గమనించుకొను చుండవలెను.

తమయందు ఈర్ష్య, అసూయ రాగ ద్వేషములు, కామ క్రోధములు, లోభ మోహములు, మద మాత్సర్యములు, భేద బుద్ధి యిత్యాది వే మాత్ర మున్నవో గమనించుకొని వానిని నిర్మూలించుకొను ప్రయత్నము చేయుచు దాన ధర్మాదులు గావించుచూ శ్రీమాతను ఆరాధించుచూ సాగినచో జీవితమున సంస్కార పరమగు వృద్ధి కలుగు చుండును. ఇట్టి వృద్ధిని కోరువారికి వృద్ధి నందించుటకు శ్రీమాత కాలము రూపమున సంసిద్ధయై యున్నది. కోరనివారికి, తగుమాత్రము అనుభవములు కలిగించుచూ పై తెలిపిన వృద్ధి కోరునంత వరకు వేచి యుండును. తమ వృద్ధికై ఇతరుల వృద్ధికి ఆటంకము ఏర్పరచువారిని కష్ట నష్టములకు గురిచేయు చుండును. ఇట్లు వైవిధ్యమగు రీతిలో అందరి వృద్ధిని కోరునది శ్రీమాత.

672. 'బ్రహ్మాత్మైక్యస్వరూపిణి'

శివ, జీవుల, ఐక్యస్వరూపిణి శ్రీమాత అని అర్థము.

జీవాత్మ, లేక జీవుడు, పరమాత్మ లేక శివుడు, నడుమ సంధాన కర్త చైతన్య స్వరూపిణి యగు శ్రీమాతయే. తాను పరమేశ్వరుడే. అతడే తాను. అట్టి పరాస్థితి నుండి సంకల్ప రూపముగ ప్రకటించుకొని గుణముల నేర్పరచి అటుపై శివాంశలుగ జీవులను ఏర్పరచును. జీవాత్మలు 'అహం' అను భావనలో నుందురు. అనగా నేను అను భావన కలిగి యుందురు. బ్రహ్మము కూడ నేను అను భావముతో ఉండును. నిజమునకు బ్రహ్మమే జీవము. శివుడే జీవుడు. ఇరువురి నామ మొక్కటియే. ఆ నేను నుండియే ఈ నేను ఏర్పడినది. శివ బ్రహ్మము గుణాతీతము. జీవబ్రహ్మము గుణాత్మకము. ఇరువురిని అనుసంధానము చేయునది శ్రీమాత. బ్రహ్మమే తానని జీవునికి తెలియ జేయుటకు జీవుని యందు 'సోహం' శబ్దరూపమున తాను ప్రతిష్ఠింపబడి యుండును. శ్రీమాతయే హంస మంత్రార్థ రూపిణి. సోహం అను మంత్రము రూపమున హృదయమున నిలచి జీవునికి అనునిత్యము బ్రహ్మమే తానని తెలియజేయుచు నుండును. వారిరువురు కలిసి యుండవలెనని అపుడే వైభవమని తెలిసిన శ్రీమాత వారి ఐక్యతకు కృషి చేయుచు నుండును.

స్త్రీకి భర్త ఎంత ముఖ్యమో, కొడుకునూ అంతే ముఖ్యము. తండ్రీ కొడుకులు కలసి యున్నప్పుడు ఆమె పరితృప్తి చెందును. తండ్రి

మాటను కొడుకు లక్ష్యపెట్టనపుడు కొడుకు ననుయించి తండ్రి మాట వినుటకు అత దుద్యుక్తు డగుటకు పాటుపడును. భర్త సముఖమున కొడుకును సమర్థించు చుండును. కొడుకు ననునయించు చుండును. ఇరువురిని కలుపుటకు పడరాని పాట్లు పడుచుండును. తాను భర్తకు దూరము కాలేదు. తననుండి పుట్టిన కొడుకును విడలేదు. వారిరువురు వియోగము చెందినపుడు మిక్కుటముగ బాధపడునది స్త్రీయే. మౌనముగ బాధను భరించుచూ వారిరువురి ఐక్యతకూ కృషి చేయును. సంస్కారవతి యగు స్త్రీ లక్షణ మిది. జగజ్జనని లక్షణమే స్త్రీ యందున్నది. ఆత్మలన్నీ బ్రహ్మములో ఐక్యము చెందవలెనని సృష్టి పరంపరల నేర్పరచుచు అనంతకాలములో తన కృషిని సాగించుచు నుండును. కనుక ఆమె 'బ్రహ్మాత్మైక్య స్వరూపిణి.'

673. 'బృహతీ'

బహు విస్తారమైనది, గొప్పది శ్రీమాత అని అర్థము.

బృహత్ అనగా చాల విస్తారమైనది. అంతకన్న విస్తారమైనది లేనటువంటి విస్తారము. శ్రీమాత చైతన్య విస్తారమే సృష్టి ఆవరణ. అదియే కురుక్షేత్రము. అందే సమస్త లోకములు ఏర్పడును. అందు లోకపాలకులు, లోకులు ప్రవేశింతురు. సృష్టి యందామెను మించగల వారుండరు. కనుక ఆమె బృహత్.

భగవద్గీతలో భగవంతుడు తాను వేదములలో సామవేదము నని, సామలలో బృహత్ సామ నని వెల్లడించినాడు. సృష్టి కాధారమైన భగవత్ తత్త్వము సృష్టి పరిధిని ఆవరించి యుండును. అంతకన్న మరి ఏదియూ విస్తారము కాదు.

ఛందస్సులలో అతి పెద్దదియైన ఛందస్సును బృహతీ ఛందస్సు అందురు. ఇది ముప్పదియారు అక్షరముల ఛందస్సు. గాయత్రీ ఛందస్సు కన్న కూడ విస్తారమైనది కనుక బృహతీ ఛందస్సు అనిరి. బృహత్తర మగు ఆమె చైతన్య మందు వసించు జీవుల యందు కూడ ఆమెయే నిండి యున్నది. ఆమె లేనిది సృష్టిలో ఏమియు లేదు.

674. 'బ్రాహ్మణి'

ఛాందోగ్య ఉపనిషత్తున శివుని ఉద్దేశించి పలుకుచు నీవు దేవతలలో బ్రాహ్మణుడవు అని పేర్కొనిరి. అట్లే భాగవతము నందు కూడ శివుని బ్రాహ్మణునిగ ప్రశంసించిరి. అందువలన దేవి బ్రాహ్మణి అయినది.

శ్రీమాత స్వయముగ బ్రహ్మతత్త్వమై యున్నందున ఆమెయే బ్రాహ్మణి. పతివ్రత లందరూ ఆమెనే ప్రార్థింతురు. ఋషిపత్నులు కూడ బ్రహ్మత్వమునకై ఆమెనే ప్రార్థింతురు. పతుల క్షేమమునకు కూడ సతులు శ్రీమాతను ప్రార్థించు చుందురు.

బ్రాహ్మణి అనగా దివ్యజ్ఞానము. అనగా బ్రహ్మజ్ఞానము. బ్రహ్మ జ్ఞానము కోరువారు తెల్లని పుష్పములతో శ్రీమాత నారాధింతురు. ధరించుట బ్రహ్మోపాసనముచేయు దీక్ష గలవారు తెల్లని వస్త్రములను ధరింతురు. కాషాయము వైరాగ్యమునకు చిహ్నము. శ్వేత వస్త్రధారణ అనగా తెల్లని కాంతివంతమైన శరీరము. దీనిని వజ్ర శరీర మందురు. హనుమంతుడు వజ్ర శరీరధారి. అతడు బ్రహ్మముతో సమానమైన వాడు. నిజమగు బ్రాహ్మణుడు. బ్రాహ్మణులము అనుకొనువారు అందరునూ కూడ పై తెలిపిన శ్వేత కాంతులతో కూడిన శరీరమును పొందవలెను. అది వారి జీవనప్రయోజనమై యుండునది.

ప్రతి మానవునకు మూడు దేహములు ఏకకాలమున ఉండుటకు అవకాశము కలదు. అందరికినీ రక్తమాంసాదులతో కూడిన శరీర మున్నది. అందుండి దివ్యసాధనా కార్యక్రమము ననుసరించి బంగారు

శరీరము పొందవచ్చును. బంగారు కాంతులతో కూడిన శరీరమును కాంచన దేహ మందురు. హనుమంతుడు కాంచన దేహుడు కూడ. బుద్ధిమయ లోకములలో స్థిర నివాస మేర్పరచుకొనినవారి కీ దేహ మేర్పడును. మానవులు సామాన్యముగ మనోమయ లోకములలో నుందురు. మనసుద్వారా ప్రపంచమున పనిచేయునపుడు మనసు కాలుష్యము పొందుచుండును. దాని ననునిత్యము నిర్మూలించుకొను చుండవలెను. అపుడే మనసు నిర్మలముగ నుండగలదు. నిర్మలమైన మనస్సు శుభ్రమైన కాషాయ వస్త్రము వంటిది. అట్టి నిర్మలమైన మనస్సుతో చేయు దైవప్రార్థనవలన బుద్ధిలోక ప్రవేశమున కవకాశ మేర్పడును. మానవప్రజ్ఞ బుద్ధిలోకమున స్థిరనివాస మేర్పరచుకొను నపుడు, మానవప్రజ్ఞకు దేహబంధములు వీడును. పాలనుండి వెన్న తయారైనట్లు, రక్తమాంసాదుల శరీరాదులనుండి బంగారుకాంతి శరీర మేర్పడును. గిన్నెడు పాలలో తేలుచున్న పిడికెడు వెన్నవలె ఆరడుగుల శరీరములో అంగుష్ట మాత్రమున బంగారు శరీరము బంధములేక నిలచి యుండును. క్రమముగ పాలనుండి బయటకు తీసిన వెన్నవలె ఈ శరీరముతో జీవుడు వెలుపలకు వచ్చుట, లోపలికి పోవుట చేయ గలుగును. ఈ శరీరము పొందినవారిని చిరంజీవు లందురు.

ఇట్టివారు దేహముననే యుండి బుద్ధిమయ లోకములో వసించుచు దివ్యారాధనలు చేయుచు దివ్యకార్యములు చేయుచు చిర కాలము సాగగా కాంచన శరీరమందు వజ్రకాంతులతో కూడిన మరియొక శరీర మేర్పడును. ఇట్టి శరీరము పొందినవారు వజ్రాంగ బలులు. వజ్రదేహులు. వీరే అనునిత్యము బ్రహ్మమునకు సంధానము చేయు ఉన్నతస్థితి యందుందురు. అట్టివారి గమ్యమే 'బ్రాహ్మణి'..

675. 'బ్రాహ్మీ'

అవిద్యను మించిన జ్ఞానరూపము కలది శ్రీమాత అని అర్థము.

బ్రహ్మమునుండి వెలువడునది శ్రీమాత అగుటచే బ్రాహ్మీ అని పిలువబడుచున్నది. శ్రీమాత బ్రహ్మము నుండి సంకల్పముగ నిలబడి చతుర్ముఖ బ్రహ్మను నియమించి, అతనిద్వారా తన సృష్టి సంకల్పమును నిర్వర్తింపజేయును. చతుర్ముఖ బ్రహ్మనుండి తానే వాగ్ రూపమున ప్రవహించును. ఆమె వాగాత్మికయై జ్ఞానరూపమున ప్రవహించు చుండగా సృష్టి యేర్పడు చుండును. ఆమె వాగ్రూపిణి. బ్రహ్మము నందున్నప్పుడు 'పరా'గా యుండును. వెలువడినప్పుడు పశ్యంతి యగును. చతుర్ముఖ బ్రహ్మ నుండి ప్రవహించు నపుడు వాగ్రూపిణి యగును. అటుపైన సృష్టి యేర్పడగా వైఖరిగా నుండును. బ్రాహ్మీ అను శ్రీమాత బ్రహ్మనుండి వెలువడు సృష్టి సంకల్ప ప్రవాహము. బ్రహ్మముతో కూడి యున్నప్పుడు బ్రాహ్మిణిగ యుండును. సంకల్పముగ వెలువడినపుడు బ్రాహ్మీ యగును. బ్రాహ్మీగ ఆమె బ్రహ్మమునకు అతి చేరువలో యుండును. తెల్లవారుజామున మూడు గంటల సమయమును బ్రాహ్మీ ముహూర్త మందురు. బ్రహ్మమునకు చేరువగుటకు అభిలషించు వారు ఈ సమయములో బ్రహ్మోపాసనము చేయుదురు. ఇతరుల కీ సమయ మున గాఢమైన నిద్ర యుండును. బ్రహ్మోపాసన చేయువారికి బ్రాహ్మీ దేవి సహకరించి బ్రహ్మైక్యత కలిగించును.

676. 'బ్రహ్మానందా'

నిత్యము బ్రహ్మానందము నందుండునది శ్రీమాత.

శ్రీమాత స్వయముగ తాను బ్రహ్మమే. సృష్టి సంకల్పమున ప్రవేశించి, సృష్టికార్యమును నిర్వర్తించు చున్ననూ, బ్రహ్మమును వీడక యుండును. సృష్టిని బ్రహ్మ కర్మగ నిర్వర్తించును. సృష్టికర్మ నిజమగు బ్రహ్మ కర్మ. సృష్టికర్మ జీవుల హితముకోరి నిర్వర్తింపబడు కర్మ. జీవుల హితము కోరి నిర్వర్తింపబడు ఏ కర్మయైననూ సృష్టికర్మయే. శ్రీకృష్ణుడు దీనినే యజ్ఞార్థ కర్మ అనెను. యజ్ఞార్థ కర్మ యనగా యితరుల హితము కోరి నిర్వర్తించునది.

హితకర్మ యన్ననూ, సృష్టికర్మ యన్ననూ, యజ్ఞార్థకర్మ యన్ననూ బ్రహ్మకర్మ యన్ననూ ఒక్కటియే. హితమును కోరి నిర్వర్తించుట మమ కారపడి నిర్వర్తించుట వంటిది కాదు. ఎచ్చట మమకార ముండునో అచ్చట వికారము కూడ యుండును. రాగ మున్నచోట ద్వేషము తప్పదు. రాగద్వేషములు లేక జీవులకు హితమొనర్చువారు బ్రహ్మ పథమునకు చేరువగుదురు. బ్రహ్మానందమును పొందుదురు.

677. 'బలిప్రియా'

బలియందు ప్రియత్వము కలది శ్రీమాత అని అర్థము.

శ్రీమాత బలియందాసక్తి కలది. బలినిచ్చినవారిని ఆమె గ్రహించును. బలిని కోరుచుండును కూడ!

బలి యనగా సమర్పణ కార్యము. పశుబలి వేదమున పేర్కొన బడినది. కాని పశువను పదమునకు అర్థము తెలియక జంతువులను బలి యిచ్చు అనాచార మేర్పడినది. బ్రహ్మమే తనను తాను సమర్పణ చేసుకొనుట వలన సృష్టి అవతరించినది. దేవత లతనిని బంధించి అతని తత్త్వము పెట్టుబడిగా యజ్ఞము చేసి సృష్టి నిర్మాణము గావించి నాడు. *"దేవా యత్ యజ్ఞం తన్వానాః, అబధ్నన్ పశుమ్ ।"* అనునది వేద వాక్యము. ఇతరుల హితము కొరకు తమకున్నది, తమను సమర్పణ చేయువారు మరల బ్రహ్మమును పొందగలరు. బ్రహ్మము సృష్టి జీవుల కొరకు తనను సమర్పణ గావించుకొనెను. సృష్టిజీవులు కూడ తమను సమర్పణ గావించుకొనినపుడు బ్రహ్మమును చేరగలరు.

బలిచక్రవర్తి తనకున్నది దానము చేసెను. తద్వారా స్వర్గమును కూడా ఆక్రమించెను. అటుపైన తనను కూడా దానము చేసుకొనెను. బలి దానము సంపూర్ణమైనది. భగవంతుని సాన్నిధ్యమున శాశ్వతమై నిలచినాడు. బలి అను గుణమునకు సృష్టియం దతడే చక్రవర్తి. అతని నామము బలి కాదు. అతని నామము వైరోచనుడు. లోకప్రసిద్ధమైన మరియు అనుపమానమైన సమర్పణను ప్రదర్శించినాడు గనుక బలి యని బిరుదును పొందెను. అసురభావము గలవాడైనను సమర్పణ

మార్గమున అన్నిటినీ అధిగమించి బ్రహ్మమున చేరి శాశ్వత బ్రహ్మానంద పథమున నిలచినాడు.

జీవులు స్వహితమునకై పాటుపడుచూ జనన మరణ చక్రమున తీరుబడిలేక కల్పముల తరబడి జన్మముల నెత్తుచుందురు. పరహితము నందే స్వహిత మున్నదని తెలియక భ్రమ యందు జీవింతురు. ఇతరుల హితము కోరి జీవించుటకు మార్గము చూపుటకే శ్రీమాత 'బలిప్రియ'గ నున్నది.

జీవులు తయ యందలి పశుస్వభావమును శ్రీమాతకు బలి ఈయవలెను. కామక్రోధాది అరిషడ్వర్గములను మమకార అహంకా రాది భావములను బలి ఈయవలెను. తమకు కలిగినదానిలో దాన మిచ్చుట నేర్వవలెను. దానివలన ధర్మాచరణ బుద్ధి కలుగును. క్రమముగా స్వహితమునుండి పరహితమునకు మనసు మరలును. పరహితము స్వభావమున వృద్ధి చెందుచుండగా, తనకున్నది సర్వమును దానముచేయు బుద్ధి పుట్టును. అశ్వమేధము అనగా తనయందలి ప్రాణ ప్రజ్ఞలను యితరుల హితమునకు సమర్పణ చేయుట. సర్వజిత్ యజ్ఞమనగా సర్వమునూ దానము చేయుట. పురుషమేధ మనగా తనను కూడ దానము చేసికొనుట. ఋషులలో ధధీచి, అసురులలో బలి, మానవులలో హరిశ్చంద్రుడు, ఈ యుగమున ఏసుక్రీస్తు, ద్వాపర మున పరాశర మహర్షి, పురుషమేధ యజ్ఞమును గావించి బ్రహ్మానంద పదవి పొందిరి. సమర్పణ మార్గమున ధీమంతులు సులభముగ బ్రహ్మమును చేరుదురు. దానినే బలి యందురు. అట్టి బలిమార్గము శ్రీమాత కత్యంత ప్రియకరము. కావున 'బలిప్రియ.'

678. 'భాషారూపా'

శ్రీమాత భాషల రూపమున నుండునని అర్థము.

భాషణములకు భాష ఆధారము. భాష మానవులకే పరిమితము. దేవతలు భావనతో పనిచేయుదురు. అది మధ్యమావాక్కు. ఋషులు పశ్యంతీవాక్కుతోనే పనిచేయుదురు. వారి వైఖరితోనే సమస్త కార్యములు సాధించుకొనుచుందురు.

భాషలలో అత్యంత ప్రధానమైనది సంస్కృతభాష. దానిని శ్రద్ధగా పఠించువారు, భాషించువారు, భాషణమునకు వినియోగించువారు సంస్కరింపబడుట జరుగును. సంస్కృత మనగా సంస్కరింపబడిన భాష. ఉచ్చారణద్వారా, తమను తాము సంస్కరించుకొనుట ప్రాచీన కాలము నుండి ఒక మార్గముగ వెలసి యున్నది. వేదాంగములలో శిక్ష యను అంగము ఉచ్చారణయందు శిక్షణ యిచ్చును. శబ్దోచ్చారణ తదనుగుణమైన రససిద్ధిని కలిగించుకొను చుండును. ఆ రసాయనము కారణముగ స్వభావములో చక్కని మార్పులు పొందవచ్చును. శబ్దమును బీజాక్షరములుగను, మంత్రములుగను, సూక్తములుగను, స్తోత్రములు గను ఋషులు ఏర్పరచిరి. వీనిని అనునిత్యము శ్రద్ధాభక్తులతో కనీసము ఒక గంటసేపు ఉచ్చరించినచో విశుద్ధి యందలి ప్రజ్ఞా స్వభావమును శుద్ధి చేయగలదు. దేహధాతువులను కూడా శుద్ధి చేయగలదు. విశుద్ధి యనగా విశిష్టమైన శుద్ధి నందించునది. అట్టి శుద్ధి ఉచ్చారణము ద్వారా కలుగును. మలినోచ్చారణము ద్వారా స్వభావము, దేహము

మలినమగు చుండును. పరనింద పరమ మలినాత్మకము. ఆత్మస్తుతి కూడ అట్టిదే. ఆత్మస్తుతి వలన గర్వము పెరుగును. పరనిందవలన ఈర్ష్య, అసూయ, ద్వేషము యిత్యాదులు బలపడును. దేవతా సూక్తములను, స్తోత్రములను ఆలాపించుట ద్వారా మలినములను నిర్మూలించుకొనవచ్చును. సూక్తములు, స్తోత్రములు శుద్ధిచేయు ప్రభావము గలవి. అవి ఋషిప్రోక్తములు. ఇతర భాషలలో చేయు ప్రార్థనలకు భాషా ప్రాధాన్యత సంస్కృతముతో పోల్చినపుడు తక్కువగ నుండును. భావ ప్రాధాన్యత వానికి ఉండవచ్చును.

సత్యభాషణము, ప్రియభాషణము, సత్యభాషణము జీవ తత్త్వమును యోగస్థితి యందుంచును. యోగస్థితి యనగా స్వస్థతతో యుండుట. స్వస్థత యనగా తనయందు తానుండుట. అట్టి స్వస్థత భాషావినియోగము సరిగ లేనపుడు చెదరుచుండును. స్వస్థతనుండి ప్రజ్ఞ పలుమారులు చెదరినచో అస్వస్థత కలుగును. అపుడు మనసు, యింద్రియములు, శరీరము కల్లోలితము లగును. భాషణము ద్వారా సామ్రాజ్యములు చక్కబెట్టిన వారున్నారు. అట్లే భాషణము ద్వారా ఘోర యుద్ధములు జరిగినవి. భాషాజ్ఞానము కలవాడు, ఆయుధధారి కన్న గొప్పవాడు. భాష యందంతటి శక్తి యున్నది. దీనిని సాధారణ ముగ ఎవ్వరునూ గుర్తింపరు. భాషారూపముగ నున్న శ్రీమాతను, శ్రీమాత భక్తులు జ్ఞప్తి యందుంచుకొనవలెను, భాషణము విషయమున బాధ్యత పడియుండవలెను.

సంస్కృత భాష నుండియే అన్ని మానవ భాషలు పుట్టినవి. అన్నిభాషల యందు కూడ పై తెలిపిన నియమములను పాటింపవచ్చును.

కాని ఉచ్ఛారణ ద్వారా తమను తాము సంస్కరించ పూనుకొనువారు, సంస్కృత మందలి సూక్తములను, స్తోత్రములను ఆశ్రయించుట తప్పదు. ఉదాహరణకు ఈ వివరింపబడుచున్న లలితా సహస్రనామ స్తోత్రమును నిత్యము శ్రద్ధాభక్తులతో పఠించువారిని సంస్కరించి, ఉద్ధరించి, బ్రహ్మమును చేర్చును. ఇది సత్యము.

భాషారూపిణియైన శ్రీమాత మనయందు జిహ్వాగ్రమున యుండును. కంఠమునుండి జిహ్వాగ్రము వరకు ఉన్న శరీర భాగమును పరిశుభ్రముగ నుంచుకొనుట, పరిశుద్ధముగ వినియోగించుట సాధకుల కర్తవ్యము. అట్టి సాధన జరుగుచున్నవారినుండి అశ్లీల మగు భాషణ ములు వెలువడవు. వాతావరణమును, తమను మలినము గావించు భాషణములు వెలువడవు. వారి జిహ్వాగ్రమున భాషారూపిణి యగు శ్రీమాత నివాస స్థానము యేర్పరచుకొనును.

679. 'బృహత్సేనా'

బృహత్తర మగు భాషాసేనలు గలది శ్రీమాత అని అర్థము.

భాషణము, భావమును ప్రకటించు ప్రక్రియ, దానికొరకై భాష లేర్పడినవి. ప్రపంచమున ఎన్ని భాష లున్నవో ఎవ్వరికినీ తెలియదు. తామర తంపరగ భాషలు ఒకదానినుండి ఒకటి ఉద్భవించినవి. విస్తారమై యున్నది. బ్రహ్మమువలె భాషలు కూడా విస్తారముగ అవత రించినవి. విస్తారమైన సేనలుగ రూపొందినవి. ఇవియే బృహత్సేనలు. భాషారూపిణి యొక్క బృహత్సేనలు.

ఒక భావమును ప్రకటించుటకు అనేకానేక భాషా పదము లున్నవి. ఇట్లు సేనలు, సేనలుగ భాషారూపిణి యగు సరస్వతి విస్తార ముగ వ్యాప్తి చెందినది. సరస్వతీదేవికి ఇట్టి అనూహ్యమగు సైన్య మున్నదని సామాన్యముగ గ్రహింపునకు రాదు. ఈ సైన్యముద్వారా మానవజాతి తమ తమ కార్యములను సిద్ధించుకొనుచున్నది.

680. 'భావాభావవివర్జితా'

భావములను అభావములను మించినది శ్రీమాత అని అర్థము.

సృష్టియందు జీవులకు భావములు, అభావములు కలుగు చుండును. త్రిగుణములు కారణముగ భావాభావము లుండును. సత్త్వ గుణము అధిష్టించి యుండగా యేర్పడు భావములు జీవునికి మార్గ దర్శకము వహించి వృద్ధి కలిగించును. రజోగుణము తమోగుణము అధిష్టించి యుండగా కలుగునవి అభావములు. అభావముల కారణ ముగ లేనిది ఉన్నట్లు తోచును. ఉన్నది లేనట్లు తోచును. ఉన్న సత్యము కాక తమ అభిప్రాయములే తమకు దర్శన మిచ్చును. అభావములు కారణముగానే అపోహ కలుగుట, పొరపాటు పడుట, ఈర్ష్యపడుట, కోపించుట, ద్వేషించుట, తొందరపడుట యిత్యాదివి జరుగును. రావణ కుంభకర్ణాదులు, దుర్యోధనాది చతుష్టయము చేసిన కార్యము లన్నియూ అభావములపై ఆధారపడినవే. వాలి దుందుభితో బిలమున యుద్ధము చేయుచుండగా సుగ్రీవునికి భయము కలిగి వాలి మరణించెనని అపోహ పడి రాజ్యాభిషిక్తు డయ్యెను. కష్టములు కొనితెచ్చుకొనెను. విశ్వామిత్రుడు రాముని తన యాగరక్షణార్థము పిలువగ దశరథుడు, మమకారమున యిచ్చిన మాటను ఉపసంహరించ బూనెను. విభీషణుడు ధర్మ విషయ మును స్పష్టముగ తెలుపగా రజోగుణము వలన రావణు డంగీకరించ లేదు. రాముని బలమును గూర్చి మారీచుడు తెలిపిననూ రావణు డంగీకరింపలేదు. రాముని ఔన్నత్యము తెలియక కైకేయి భరతునికి రాజ్యము కోరినది. ఇట్లు ఎన్ని ఉదంతము లైనను చెప్పవచ్చును.

రజస్తమస్సులు కారణముగ అహంకార మమకారాదులలో జీవులు చిక్కుకొని వాస్తవము కాని భావములలో తిరుగాడు చుందురు. ఉన్నది గోచరించదు, లేనిది ఉన్నట్లుగ గోచరించును. ఇట్టి అభావముల పరంపరలో అజ్ఞానమున జీవు డుండగ దానికి జ్ఞాన సముపార్జనము పరిష్కార మగును. చీకటిలో త్రాడును చూచి పాము అని భ్రమపడుట, ఋణబాధితుని యింటి తలుపు తట్టినపుడు ఋణదాత యేమో అని భయపడుట, పోలీసును చూచి తన కొరకే వచ్చుచున్నాడని దొంగ భయపడుట యిత్యాది వన్నియు అభావములే. దీపము వెలిగించినపుడు పాము కాదు త్రాడే అని తెలిసినట్లు, జ్ఞానము కలిగినపుడే దురభి ప్రాయములు తొలగును. అభావములు వదలిపెట్టును. అజ్ఞానులకు అభావములు ఎట్లో జ్ఞానులకు భావము లట్లు కలుగుచుండును. భావములు తమయందలి శక్తి ఆధారముగా కర్మాచరణమునకు జ్ఞానులను నడిపించును. అట్లు ఆత్మశక్తి కర్మల యందు నిమగ్నమై యుండును. ఇది అంతయూ భావస్థితి. భావములే కలుగని స్థితి యున్నది. ఆ స్థితిలో ఆత్మ పరమాత్మతో కూడి యుండును. ఆత్మ పరమాత్మతో కూడి యున్నపుడు సంకల్పము లేని యోగస్థితి లభ్య మగును. ఆత్మ సంకల్పశక్తితో కూడి యున్నప్పుడు భావపరంపరలు కలిగి కర్మాచరణమునకు వుసి గొలుపును.

అజ్ఞానులు జ్ఞానులు కూడ సంకల్ప శక్తికి లోనై ఉండువారే. శ్రీమాత సంకల్పములకు పుట్టుక స్థానము కనుక ఆమె సంకల్పించునే గాని సంకల్పమునకు ఆమె కన్న పైచేయి ఉండదు. "సంకల్పములు

సన్యసించినవాడే యోగి" యని శ్రీకృష్ణుడు భగవద్గీతలో పలికినాడు. ఆ నిజమగు యోగులు భావవర్జితులు. వారికి శ్రీమాత ఆదర్శము.

అభావము నుండి భావమునకు, భావము నుండి భావాతీతస్థితికి గల సోపాన క్రమమును యోగ సాధన ద్వారా గాని, భక్తిమార్గమున గాని క్రమపద్ధతిలో పొందవచ్చును. అట్లు పొందుటకు శ్రీమాత అనుగ్రహము ప్రధానము. శ్రీమాత భక్తులు యోగులు. సతతము పరముతో యోగము చెంది యుందురు. శ్రీమాత సంకల్పముగ దివ్య కార్యముల నొనర్చుటకు భావములలోనికి దిగి వచ్చిననూ కార్యముల నొనర్చుట భావములలోనికి దిగివచ్చిననూ కార్యము ముగిసిన పిదప మరల యోగస్థితి యందు స్థిరపడుదురు. పరమాత్మతో కూడి యుండుట వారి సహజస్థితి. శ్రీమాత సంకల్పము అట్టివారిచే దివ్యకార్యములను నిర్వర్తింపజేయుచు నుండును.

అభిప్రాయములలో జీవించువారు యితరుల మంచిచెడ్డలను గూర్చి భావించుచూ అభావమున పడి యున్నారు. అట్టివారు కర్తవ్య నిమగ్నులు కావలెను. సతతతము చేయవలసిన పనియందు నిమగ్నమై పడియుండవలెను. అపుడు అభిప్రాయములు దరిచేరవు. ఇతరుల గూర్చిన విషయాసక్తి తగ్గును. జ్ఞానము నుసాసించుట కిచ్చ కలుగును. అటుపైన భావములోనుండి మోక్షము కూడ కలుగును.

681. 'సుఖారాధ్యా'

సుఖముగ ఆరాధింపతగినది శ్రీమాత అని అర్థము.

ముందు నామమున అభావములను, భావములను దాటిన స్థితి తెలుపబడినది. ఇట్టి స్థితి యందున్నవారుచేయు ఆరాధనము సుఖారాధనము. వారికి భగవదారాధనము అమితానందకరముగ నుండును. అదియే సర్వస్వ మనిపించును. ఇతరులను గూర్చిన అభిప్రాయములను గాని, యితర విషయములందు గాని ఆసక్తి లేకపోవుట, దైవముపైననే ఆసక్తి ఉండుట కారణముగ వారు అత్యంత సుఖముతో ఆరాధన చేయుదురు. సుఖము కొరకు ఆరాధన చేయుట వేరు. సుఖముగా ఆరాధన చేయుట వేరు. సుఖముగా ఆరాధన చేయువారు అన్యచింతనలు లేక ఉందురు. వారి కంతట, అన్నిట అనన్యత్వమే గోచరించును. సతత దైవచింతన యుండును. నిత్యము దైవముతో అభియుక్తులై యుందురు. ఇట్టివారు అరుదు. మీరాబాయి, సూరదాసు, కబీరు, రామదాసు ఈ కోవలోనివారు. హనుమంతుడు, నారదుడు, తుంబురుడు, ఉత్తమశ్రేణి సుఖారాధ్యులు.

సామాన్య జీవులు కూడ శ్రీమాతను సుఖముగ ఆరాధించుట నేర్వవలెను. భక్తి ప్రధానముగ క్లుప్తముగ ఆరాధన నిత్యము గావించు చున్నచో సుఖముగ నుండును. పరులను చూచి రజోగుణదోషముచే విస్తారముగ ఆరాధించుట తగనిపని. శ్రమ పెరిగిన భక్తి తగ్గగలదు. భక్తి పెరిగిన శ్రమ అనిపించదు. పొరుగింటివారు నవావరణ పూజలు

చేయుచున్నారని, కలశముపెట్టి చేయుచున్నారని, నిత్యము సహస్రనామ కుంకుమార్చన చేయుచున్నారని అట్లే మనము కూడ చేయవలెనని భావించుట రజోగుణ ప్రవృత్తి. తమకున్న పరిస్థితికి భక్తిలోపము లేకుండా సుఖముగ నిత్యము ఆరాధించుట ప్రధానము. సుఖము నిచ్చు శ్రీమాతను ఆరాధించుటలో సుఖమును కోల్పోవరాదు. సరాసరి అవ్యక్త ఆరాధన చేయవలెనని భావించుట యంత్ర తంత్ర మంత్రాదులతో చేయవలెనని భావించుట వర్జనీయము. అట్లే శ్రీమాత ఉగ్ర రూపమును కూడ ఆరాధించరాదు. ప్రశాంతమగు మూర్తినే ఆరాధింపవలెను. శరీరము సహకరించని పరిస్థితులలో అంతరంగమున నిత్యమూ మానసపూజ గావించుకొనవచ్చును. వృద్ధాప్యమున మానసపూజయే సుఖము నీయగలదు.

682. 'శుభకరీ'

భక్తులకు శుభమును కలిగించునది శ్రీమాత అని అర్థము.

తన నారాధన చేయు భక్తుల యందు శుభసంకల్పములు కలిగించి వారిచే శుభకార్యములు చేయించి తద్వారా శుభవాసనలను భక్తులయందు స్థిరపరచి సుఖము నిచ్చునది శ్రీమాత. ఆరాధన చేయు భక్తులకు పూజాసమయమునగాని, యితర సమయములలోగాని, సత్కార్యములను గూర్చిన సంకల్పములు తప్పక కలుగును. దానధర్మాది భావములు, సహాయ సహకారాది భావములు కలుగుచుండును. వానిని ఆచరణలో పెట్టుటకు ప్రయత్నించుట ఆరాధకుల కర్తవ్యము. సత్సంకల్పములను అప్రమత్తతో గుర్తించుట, జ్ఞప్తియం దుంచుకొనుట, వ్రాసుకొనుట చేయవలెను. అందులకే డైరీలు. వీలున్నంత త్వరితగతిని వాటిని అమలు చేయుటకు ప్రయత్నింపవలెను. అట్లు కానిచో కలిగిన సత్సంకల్పములు మరచుట జరుగును. సత్సంకల్పములను వెంటనే అమలు చేయవలెనుగాని వాయిదా వేయరాదు. వాయిదా వేసినచో సత్యన్నారాయణ వ్రతకల్పములోని వైశ్యుని జీవితమువలె ఒడుదుడుకు లకు లోనగుట జరుగును. శుభసంకల్పము పై తెలిపిన దానధర్మాది విషయములలో మరియు సహాయ సహకారాది విషయములలో అప్రమత్తతతో నిర్వర్తించుట ఆరాధకునికి శుభము కలిగించును. నిజము నకు ఆరాధకులకు శుభము కలిగించవలెననెడి ఆరాటముతో శ్రీమాత యిట్టి సంకల్ప తరంగములను చోటులో వ్యాప్తి చేయుచు నుండును.

అందుకొని ఆచరించినవారికి అశుభములు తొలగుట, శుభములు కలుగుట తథ్యము.

రావణుడు బ్రాహ్మణుడు, సదాచార సంపన్నుడు. శివభక్తులలో ఉత్తమశ్రేణికి చెందినవాడు. అతనికి స్త్రీ వ్యామోహము ఒక దుర్బలత్వమై నిలచినది. వలదని హితులు తెలిపిననూ పెడచెవినపెట్టి సీతమ్మను లంకకు కొనివచ్చెను. ఒకానొక శుభఘడియలలో లంకకు చేటు తెచ్చు కొనుటకన్న సీతమ్మను వదలుటయే మంచిదని భావించెను. కాని బలహీనతవల్ల దానిని నిర్వర్తింపలేకపోయెను. మరణసమయమున రాముని ఆజ్ఞమేరకు లక్ష్మణుడు రావణుని వద్ద కేతెంచి అనేక పాలనా ధర్మములను నేర్చెను. అన్నిటికన్న ఉత్తమోత్తమ ధర్మ మేదని లక్ష్మణు డడుగగా "శుభసంకల్పములను వెనువెంటనే ఆచరింపవలెను. ఆలస్యము చేయరాదు. అశుభ సంకల్పములను స్వభావ మెంత ప్రోత్సహించు చున్నప్పటికిని వాయిదా వేయుచు నుండవలెను. ఈ విషయమున అప్రమత్తుడవై యుండుము" అని పలికెను.

సాధకుల యందు శుభాశుభ సంకల్పములు జమిలిగ యుండును. అందు శుభసంకల్పములకే దీక్షతో కార్యాచరణ పథకమును యేర్పరచుకొని నిర్వర్తింపవలెను. ఇందుల కారాధన బలము కూర్చును. అట్లు నిర్వర్తించుట ద్వారా సర్వశుభములను పొందవచ్చును. భక్తులచే విశేష మగు పుణ్యకార్యములను చేయించుచూ శ్రీమాత శుభపరంపరలు కలిగించు చుండును. ఇది ఆమె చేయు ప్రధాన కార్యములలో నొకటి.

683. 'శోభనాసులభాగతిః'

మోక్షము పొందుటకు శ్రీమాత సులభమైన మార్గమని అర్థము.

అమ్మద్వారా తండ్రిని మెప్పించుట, తండ్రి అనుగ్రహమును పొందుట సులభము. నాన్నకు తెలుపలేనివి, అమ్మదరిచేరి తెలుపుకొనుట, అమ్మ మద్దతుతో నాన్నను సుముఖము చేసుకొనుట పిల్లల పని.

జీవు లందరూ శ్రీమాత సంతతియే. ఆమె కారుణ్యమూర్తి. ప్రేమమూర్తి అగుట వలన జీవుల కష్టనష్టములను గుర్తించి లోటు పాటులను సర్ది అవసరమగుచో జగత్పితవద్ద జీవులను సమర్థించును. సమర్థించుట తల్లి నిపుణత. అట్లు ఆరాధకులను శ్రీమాత తానుగ చక్కదిద్ది తండ్రివద్దకు గొనిపోయి అనుగ్రహించవలసినదిగా సమర్థించును. శ్రీమాత సమర్థన ఆధారముగ శివు డనుగ్రహింపగలడు.

శివుని మెప్పించుట సులభము కాదు. అట్టి మహత్తరమగు కార్యము శ్రీమాతకే చెల్లును. బాలగణపతిని సమర్థించి శివుని ఆగ్రహము ననుగ్రహముగ మార్చిన తల్లికి జీవులను సమర్థించి శివానుగ్రహ మేర్పరచు టెంత పని? శివుని పొందుటకు అనేకానేక కష్టనష్టములు జీవులు పడుచుందురు. కఠినమైన దీక్షలను చేపట్టుదురు. దేహమును శుష్కించుకొనుచు తపస్సులు చేయుదురు. నిరాహారులై పంచ భూతములను, పంచేంద్రియములను, ప్రాణములను కూడ లెక్కచేయక శివుని కొరకు తపస్సులు చేసిన వారున్నారు. అందు సిద్ధిని పొందివారు కొందరే. వారి మార్గము సులభము కాదు. శోభనము

కాదు. చక్కని క్షేమకరము, శుభంకరము, శోభనకరము, వైభవోపేతము అగు మార్గ ముండగా, దానిని కాదని అహంకారులు, మూఢులు క్రొత్త పుంతలు త్రొక్కుచు నుందురు. శుభమగు మార్గమును వదలి అరణ్య మార్గమును పట్టుదురు. ఇట్టివారిని పాషండు లందురు. పాషండ మార్గమున కూడ భగవంతుని చేరవచ్చును కాని మార్గమంతయు అపాయములతో కూడి యుండును. శ్రమపడి గమ్యము చేరుటగ యుండును. కాని శ్రీమాత నారాధించు వారికి మార్గము సులభము మరియు శోభనము కూడ.

రామకృష్ణాది అవతారములలో దైవము సులభము, శుభకరము, శోభనము అగు మార్గమును అందించినాడు. సదాచారమును, సరళ ఆచారమును తెలిపినాడు. గృహస్థ ధర్మము మోక్షమున కడ్డు రాదని ఆచరించి చూపినాడు. సంఘమున వృత్తి వ్యాపారములు కూడ మోక్షమున కంతరాయము కావని తెలిపినాడు. మహర్షు లందరునూ వివాహితులే. గృహస్థ ధర్మమును స్వీకరించినవారే. స్వధర్మమున నిలచి, సంఘసేవ చేసినవారే. సంతానమును బడసినవారే. అన్నిట అంతర్యామి దైవమును దర్శించుచూ పూజించుచూ అంతర్యామిని చేరినవారు మహర్షులు. వారిది నిరాకరణ మార్గము కాదు. వారిది శ్రీమాత మార్గము. అన్నిటా, అంతటా ప్రకృతి పురుషుల వైభవమును దర్శించుచూ వారిని ఆరాధించుచూ జీవించినవారు. ఇట్లు శ్రీమాత అందించు మార్గము సులభము, శోభనము, వైభవోపేతము కూడ.

684. 'రాజరాజేశ్వరీ'

దేవతలకు రాజులకు త్రిమూర్తులకు కూడ ఈశ్వరి అని అర్థము.

ఈ నామమున కంతగ వివరణము అవసరము లేదు. శ్రీమాత సర్వేశ్వరి. సర్వమునకు ఈశ్వరి గనుక ఇక వివరింపవలసని దేమియు ఉండదు. తనపైన, తన సృష్టిపైన స్వామిత్వము కలిగి యున్నది శ్రీమాత. తానీశ్వరి, శివుడు ఈశ్వరుడు. ఇక యితరము లన్నియూ వారినుండి ఏర్పడినవే. ఏర్పడిన వాటి అన్నిటియందు వారిరువురే నిండి యున్నారు. ఇక రాజుల గూర్చి వేరుగ చెప్పుట కేమున్నది? త్రిమూర్తులే ఆమె వలన ఏర్పడినారు. విశ్వేదేవతలు అంతరిక్ష దేవతలు, దిక్పాలకులు, వీరు, వారు అననేల? అన్నిరూపముల యందు వారే నిండి యున్నారు. అన్నిటిగ వారే యున్నారు. నిజమునకు పరమేశ్వరి, పరమేశ్వరుడు అని యిరువురు లేరు. ఉన్నది ఒక్కటియే. ఒక్కటియే యిన్ని అయినది. ఇన్నిటిగను ఒక్కటియే యున్నది. చీమలో బ్రహ్మలో మాత్రమే గాక చీమగా బ్రహ్మగా కూడ ఆ తత్త్వమే ఉన్నది. అదియే ఈశ్వర తత్త్వము. ఈశ్వరత్వము చెందినవారికి కూడ ఈశ్వరియై యున్నది.

685. 'రాజ్యదాయినీ'

రాజ్యము నిచ్చునది శ్రీదేవి అని అర్థము.

దేహము, కుటుంబము, సంఘము, రాష్ట్రము, దేశము, భూగోళము, సూర్య మండలము, సవితృ మండలము, భర్గోదేవ మండలము, ఇవి అన్నియూ పరిపాలింపబడు క్షేత్రములు. వాటిపై ఆధిపత్యము జీవుల కిచ్చునది శ్రీమాత. శ్రీమాత అనుగ్రహము లేనిదే ఎవ్వరికినీ దేనిపైననూ ఆధిపత్యము లభింపదు. ఆమె అనుగ్రహ మున్నచో స్వర్గాధిపత్యము కూడ లభింపగలదు. బ్రహ్మ, విష్ణు, రుద్రులు శ్రీమాత అనుగ్రహము వలననే సత్యలోకము, వైకుంఠము, కైలాసము లకు అధిపతులై నిలచినారు. అమ్మ అనుగ్రహము లేనిచో ఎట్టి ఆధిపత్య ముండదు.

దేహముపై స్వామిత్వము గలవా రరుదు. స్వభావముపై ఆధిపత్యము కలవారింకనూ అరుదు. అహంకారముపై ఆధిపత్యము కోటిమందిలో ఒకరి కుండు నేమో! అన్నింటిపైన ఆధిపత్యము కలది శ్రీమాత. ఆమె అనుగ్రహ మున్నచో ఆమె ప్రసాదముగ జీవునికి అన్ని క్షేత్రములపై క్రమముగ ఆధిపత్యము లభించును. ఆమె సర్వరాజ్య దాయిని.

686. 'రాజ్యవల్లభా'

రాజ్యములు ప్రియముగా గలది శ్రీమాత అని అర్థము.

విశ్వము నుండి, చీమ దోమ దేహముల వరకు, అన్ని క్షేత్రములను (రాజ్యములను) ఎంతో ప్రీతితో శ్రీమాత ఏర్పరచును. అందు జీవులను ప్రవేశపెట్టును. మహత్తరమైన విషయములనుండి క్రిమి కీటకాదులవరకు క్షేత్రముల నేర్పరచిన తీరు అత్యాశ్చర్యకరముగ నుండును. ప్రీతిలేనిచో ఎవ్వరునూ తీరుగ పనిచేయరు. శ్రీమాతకు రూపములు సృష్టిచేయుటలో గల ప్రీతిని సంపూర్ణముగ ఎవ్వరునూ ప్రశంసింపలేరు. ఉదాహరణకు ఒక నెమలిని చూచిననూ, అడవిలో పూచిన పువ్వులను చూచిననూ వాటి రూపము, వర్ణము, అందులోని వివరములు అమితాశ్చర్యము కలిగింపక మానవు. శరీర జీవులకు శరీరములు, గ్రహదేవతలకు గోళములు, ఆదిత్యులకు సూర్య మండలములు యేర్పరచుటలో శ్రీమాత ప్రీతి వర్ణింపనలవికానిది. వర్ణింపనలవికాని సృష్టిలో అతి చిన్న రూపమునుండి విశ్వరూపము వరకు నిర్మాణము చేయబడు రూపములలో ఆమెకు గల దివ్యకాంక్ష చెప్పుటకు మాటలు చాలవు.

687. 'రాజకృపా'

దయతో ప్రకాశించునది శ్రీమాత అని అర్థము.

రాజకృప అనగా శోభాయమానముగా కృపతో ప్రకాశించుట. ఇన్ని జీవులయందు శ్రీమాత చైతన్యమే కృపతో ప్రకాశించును. ఆమె కృప యున్నచోట ప్రకాశము యొక్క హెచ్చుతగ్గులు గోచరించు చుండును. లోకహితమునకై జీవించువారి యందు అమితముగ ప్రకాశించును. ఇతరుల యందు అంతంత మాత్రముగ ప్రకాశించును. కాళిదాసు యందు కృపతో ప్రకాశించుటచే అతడు అనుపమానమగు కవి అయ్యెను. జ్ఞాని అయ్యెను. వేదవ్యాసునితో సరిసమానమగు కీర్తిని పొందెను.

శ్రీమాత ఎవరియందు కృప కలిగి యుండునో వారు తమ శక్తి సామర్థ్యములకన్న ఎక్కువగ ప్రకాశింతురు. పామరుడు పండితుడు కాగలడు. అసమర్థుడు సమర్థుడు కాగలడు. మూగవాడు మాటాడ గలడు. గొడ్రాలు బిడ్డలను కనగలదు. శ్రీమాత కృప అట్లు జీవుల నుండి ప్రకాశించుటచే ఆ యా జీవులు విశేషమగు కార్యములు చేయగలరు. ఆమె విద్యాశక్తి, జ్ఞానశక్తి అగుటచే యే రూపమున ప్రవేశించిన ఆ రూపము శోభాయమానముగ ప్రకాశించును. శ్రీమాత నారాధించువాడు ఆమెను తనలోనికి ఆహ్వానించుట ఆర్ద్రతతో నిర్వర్తించ వలెను. ఆవాహనము చేసి తన యందెల్లడల నిండి యున్నట్లు భావించి స్థాపించుకొనవలెను. అట్లు స్థాపించి పూజించుకొనవలెను. అపుడు ఆరాధకుని చూపుల నుండి, మాటల నుండి, చేతల నుండి, హాసము నుండి, స్పర్శ నుండి ఆమెయే యితరులను స్పృశించును. అట్లు జరిగి నపుడే శ్రీమాత కృప తననుండి విరజల్లుకొనుచున్నట్లు తెలియును. అట్టి ఆరాధకునికి అమితానందస్థితి కలుగును.

688. 'రాజపీఠ నివేశిత నిజాశ్రితా'

తన ఆశ్రితులను రాజపీఠమున కూర్చుండబెట్టునది శ్రీమాత అని అర్థము.

శ్రీమాత అనుగ్రహము కలిగినవారే రాజముద్ర అధికారము కలిగి యుందురు. రాజముద్రాధికారము శ్రీమాత అనుగ్రహమని తెలియవలెను. ముద్ర బిళ్ళ ధరించిన బంట్రోతునుండి ప్రధానమంత్రి వరకు గల రాజాధికారము భారతీయులకు విదితమే. బిళ్ళబంట్రోతును చూచిన వెంటనే సామాన్యులు రాజును చూచినంత అప్రమత్తు లగుదురు. రాజపీఠముల నన్నింటినీ శ్రీమాత ఆవరించి యుండును. ఆ పీఠము లన్నియూ పాలనాధికారముతో విరాజిల్లు చుండును. వాటి యందు కూర్చొనుట కందరూ తహతహ లాడుచుందురు. కాని కొందరే స్థిరముగ, స్థిమితముగ దీర్ఘకాలము ఆసీనులు కాగలరు. రాజపీఠము నెక్కుట యనగా పులివీపున కూర్చుండుట. పీఠము నాశ్రయించి మహత్తరమగు శక్తు లుండును. అవి రకరకముల ఆకర్షణలుగ పీఠము నెక్కినవానిని ఆకర్షించును. ఆకర్షణకు లోనైపుడెల్ల పీఠమునుండి బహిష్కరింపబడు చుండును. తాత్కాలికముగ వెలిగి ఆరిపోయిన దీపములవలె ఎందరో అధికార పీఠములనెక్కి భ్రమలకు లోనై పతనము చెందిరి. కొందరే రాణించిరి.

భోజరాజు సింహాసనమును అధిరోహించు విక్రమాదిత్యుని సాల భంజికలు అనేకానేక పరీక్షలకు గురిచేసిరి. విక్రమాదిత్యుడు కాళీ

భక్తుడు. గనుక భోజరాజు సింహాసనము నధిష్ఠింపగలిగెను. అమ్మ భక్తులే రాజపీఠమున ప్రకాశింపగలరు. ఇతరులు కించిత్ పూర్వ పుణ్య కారణమున అధిష్ఠించిననూ ప్రలోభములకు దాసులై పతనము చెందుట, మరణము పొందుట కూడ జరుగును. రాజయోగులగువారు మాత్రమే రాజపీఠము నలంకరించి శాశ్వతకీర్తి ప్రతిష్ఠలను పొందగలరు. ప్రజలలో వారే చిరస్మరణీయు లగుదురు.

యోగులు, సద్గురువులు శుద్ధచైతన్యముతో శాశ్వత సన్నిహిత సంబంధము కలవారై యుండుటవలన వారు జీవుల హృదయపీఠముల యందు, చిరకాలము తిష్ఠవైచి శ్రీమాత అనుచరులై జీవుల నుద్ధరింతురు. వారు నిజమైన శ్రీమాత ఆశ్రితులు. వారు అలంకరించు పీఠములు రాజపీఠములే.

689. 'రాజ్యలక్ష్మి'

రాజ్యముల నాశ్రయించి లక్ష్మి యున్నది. అట్టి లక్ష్మి శ్రీమాతయే అని అర్థము.

రాజ్యము లనగా క్షేత్రము లని ముందు నామములలో వివరించుట జరిగినది. ప్రతి జీవి దేహమున లక్ష్మి యున్నది. అనగా కాంతి వైభవము ఉన్నది. దానిని మరుగు పరచుచూ అలక్ష్మి యుండును. అలక్ష్మి ఆకలి, దప్పిక కోరికల రూపమున లక్ష్మి నావరించి యుండును. ఈ అలక్ష్మిని తొలగించుకొనినచో లక్ష్మి బయల్పడును. కోరికలు మలినములను కలిగించును. ఆ మలినము కారణముగ ఆకలి, దప్పిక, నిద్ర అనునవి అధిక మగు చుండును. అప్పుడు లక్ష్మి మరుగున పడును.

కోరికలు గుట్టములుగ సాగు ప్రయాణమును కర్తవ్యముల వైపునకు మరల్చవలెను. కోరికల కొరకు జీవించుటకాక కర్తవ్య నిర్వహణము కొరకు జీవించుట ఆరంభించవలెను. కర్తవ్య నిర్వహణ మున నిత్యావసరము లన్నియూ అప్రయత్నముగ సిద్ధించును. కర్తవ్యము లను మరచి కోరికల వెంటపడినచో రెంటికి చెడ్డ రేవడి యగును. కర్తవ్య నిర్వహణమున సంకల్పబలము పెరుగును. కోరికలు బలహీన పడును.

తాను కోరినవే తన కర్తవ్యములు అని భావించుట అజ్ఞానము. కర్తవ్యము తప్పనిసరి యగు కర్మ. దానికి లాభనష్టములతో గాని,

జయాపజయములతో గాని, సౌకర్యాసౌకర్యములతో గాని సంబంధము లేదు. అట్టి కర్తవ్యమును నిర్వచించువాని యందలి అలక్ష్మి తొలగి లక్ష్మి ప్రకాశించును. అపుడు సమస్త సంపదల వైభవము అతనిని చేరును.

రాజ్యలక్ష్మి వరించవలెనన్నచో కోరికల మార్గమును వదలి కర్తవ్య మార్గము నాశ్రయించుట ఒక్కటే ఉపాయము. అది సిద్ధించుట, శ్రీమాతను ప్రార్థించుట జరుగవలెను.

690. 'కోశనాథా'

ధనాగారములకు స్వామిని అని అర్థము.

కోశము లనగా పంచకోశములు. అవి వరుసగా అన్నమయ, ప్రాణమయ, మనోమయ, విజ్ఞానమయ, ఆనందమయ కోశములు. ఈ పంచకోశములే నిజమగు కోశాగారము. దేహమందలి పంచ భూతముల సామ్యమువలన దేహస్వస్థత యుండును. పంచభూతము లలో ఏ భూతము అస్వస్థతకు గురియైనను దాని కారణముగ పంచ కోశముల సామ్యము చెడును. అపుడు అనారోగ్యము కలుగును. ఆకాశము, వాయువు, అగ్ని, జలము, భౌతిక పదార్థము, పంచకోశము లను పోషించు చుండును. వాని సామ్యము చెడని దినచర్య ఉండవలెను. పంచభూతాత్మకమగు ప్రకృతిని జీవులు అశ్రద్ధ చేయరాదు. ప్రకృతి సహజమగు జీవనమునుండి దూరము కారాదు. తగినంత సూర్యశక్తి దేహమునకు సోకుచుండవలెను. పవిత్రమగు వాయువులను శ్వాస ద్వారా సంపూర్ణముగ అందుకొనుచుండవలెను. దీర్ఘమగు శ్వాసలు ప్రతిదినము పదిహేను నిమిషములపాటు ఉభయ సంధ్యలలో నిర్వర్తించినచో తగినంత అగ్ని, ప్రాణవాయువులతో నిండియుండును. అట్లే స్వచ్ఛమగు జలములను రోజున కైదు మారులు తగినంతగ పుచ్చుకొన వలెను. ఈ పై తెలిపిన నాలుగును ఆహారములే. ఇది కాక తగు మాత్రము పదార్థమయమగు ఆహారమును పుచ్చుకొనవచ్చును.

ఇట్లు పంచ కోశములను పంచ భూతములతో ప్రతి నిత్యమూ శుద్ధి చేయుట, పోషణ చేయుట శ్రీమాత కోశనాథ భావమును

మన్నించుటగా భావింపవచ్చును. దేహమందు అగ్ని, వాయువు, జలములు సమతూకము కోల్పోవుట వలన ప్రస్తుతము వ్యాధులు పెరుగుచున్నవి. అట్టివారు శ్రీమాతను కోశనాథగా స్మరించుచూ తదను గుణమైన దినచర్యను ఏర్పరచుకొనవలెను.

పంచభూతాత్మకమైన సృష్టి స్వస్థత కూడ– అందలి పంచభూత ముల పవిత్రతను బట్టి, సామరస్యమును బట్టి యుండును. భూమిని, నీటిని వాయువును కలుషితము చేయుచున్న మానవజాతి అజ్ఞాన తిమి రాంధకమున పడి యున్నది. ధనాసక్తితో శ్రీమాతను సహితము తాము సృష్టించుకొనిన ధనమునకు స్వామినిగా భావించి పూజించు చున్నారు. ఇది పూర్ణ అజ్ఞానము.

691. 'చతురంగ బలేశ్వరీ'

నాలుగు విధములైన బలములతో కూడిన సైన్యములకు ఈశ్వరి అని అర్థము.

చతురంగబలములు శ్రీమాత రూపమే, ఆమె వ్యూహమే. ఆమెది నాలుగు వ్యూహముల సృష్టి. నాలుగు వ్యూహములకును వాని వాని ప్రత్యేక బలము లున్నవి. వాని నీ విధముగ పేర్కొనవచ్చును.

I 1. ఆత్మబలము. 2. బుద్ధిబలము.
3. మనోబలము. 4. శారీరక బలము.

II 1. నారాయణ వ్యూహము. 2. వాసుదేవ వ్యూహము.
3. సంకర్షణ వ్యూహము. 4. విష్ణు వ్యూహము.

III 1. బ్రహ్మ తేజస్సు. 2. క్షత్రియ తేజస్సు
3. వైశ్య తేజస్సు. 4. శూద్ర తేజస్సు.

IV 1. సనకుడు. 2. సనందనుడు.
3. సనత్కుమారుడు. 4. సనత్సుజాతుడు.

V 1. కృత యుగము. 2. త్రేతా యుగము.
3. ద్వాపర యుగము. 4. కలి యుగము.
– ఇది శ్రీమాత కాలవ్యూహము.

VI 1. పరాశక్తి. 2. ఇచ్ఛాశక్తి.
3. జ్ఞానశక్తి. 4. క్రియాశక్తి – ఇవి శక్తి వ్యూహములు.

VII 1. తత్వము. 2. ప్రజ్ఞ. 3. శక్తి. 4. పదార్థము.

VIII 1. దైవము. 2. కర్మము. 3. ఆత్మ. 4. శక్తి.

IX 1. పరావాక్కు. 2. పశ్యంతీ వాక్కు.
3. మధ్యమావాక్కు. 4. వైఖరీ వాక్కు.
–ఇవి వాగ్వ్యూహములు.

X 1. రథ. 2. గజ. 3. తురగ. 4. పదాతులు.
– ఇవి సైన్య బలములు.

XI 1. క్షర పురుషుడు. 2. అక్షర పురుషుడు.
3. పరమ పురుషుడు. 4. నాలుగు తత్త్వము. (బ్రహ్మము)

XII 1. పరమాత్మ. 2. ఆత్మ. 3. బుద్ధి. 4. మనస్సు.

గ్రహించు జ్ఞాన ముండవలెనే గాని సృష్టిని చతుర్వర్గములుగ చూచినచో అన్నిట గోచరించును.

వేదములు కూడ నాలుగే. శబ్దములు నాలుగు ప్రధానముగ. రంగులు నాలుగు. మన స్థితులు కూడ నాలుగే. జాగ్రత్, స్వప్న, సుషుప్తి, తురీయములు. బుద్ధిమంతు లింకను చతురంగములను విస్తారముగ చూడవచ్చును. భగవంతుడు చతుర్మూర్తి యని, చతుర్బాహువు అని చతుర్ముఖు డని, చతురాత్మ యని శాస్త్రములు ఘోషించుచున్నవి. ఇవియే చతురంగబలములు కూడ. వాని బలము శ్రీమాతయే.

692. 'సామ్రాజ్యదాయిని'

సామ్రాజ్యము నిచ్చునది శ్రీమాత. 685 వ నామమున రాజ్య దాయిని నామము వివరింపబడినది. రాజ్యమనగా ఏమియో తెలుప బడినది. అట్టి రాజ్యముల గుంపును సామ్రాజ్య మందురు. కొన్ని రాజ్యములు కలిపి ఏలువానిని సామ్రాట్టు అని అందురు. చక్రవర్తి అని కూడ సంబోధింతురు. రాజులకు రాజు సామ్రాట్టు. అట్లే సద్గురువు కూడ సామ్రాట్టే. రాజు అధికార పూర్వకమగు సామ్రాట్టు. సద్గురువు ప్రేమ పూర్వక మగు సామ్రాట్టు. సామ్రాట్టును ఎదిరించుటకు సామంత రాజులు ఎల్లప్పుడునూ ప్రయత్నములు చేయు చుందురు. పన్నాగములు పన్నుచుందురు. కారణము అధికార తృష్ణ. అది రజోగుణ సంపత్తికి చెందినది. సద్గురువు ప్రేమ సామ్రాట్టు. సద్గురువునకు అతని అనుయాయులు స్వచ్ఛందముగ లోబడి యుందురు. కారణ మేమనగా ప్రేమతత్వము సత్వగుణ సంబంధితము. రాజులు లోబరచుకొందురు. సద్గురువు లోబరచుకొనడు. అనుయాయులు స్వచ్ఛందముగ లోబడుదురు. గనుక శ్రీమాత ప్రేమసామ్రాట్టు అని తెలియవలెను. తన భక్తులకు ప్రేమ సామ్రాజ్యమును తన వరముగ నిచ్చును.

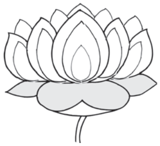

693. 'సత్యసంధా'

సత్యము నెల్లప్పుడు సంధించి యుండునది శ్రీమాత అని అర్థము.

సత్యమే శివము. శివమే బ్రహ్మము. దాని ప్రకటితరూపమే శ్రీమాత. విద్యుత్ లేక దీపము లేదు. దీపము లేక వెలుగులేదు. ఇందేదియూ ఒకటి లేక ఒకటి యుండదు. చోటంతయూ నిండి యున్నది విద్యుత్తు. దాని ప్రకాశరూపము దీపముగ నున్నప్పుడే విద్యుత్తును గుర్తింతుము. అట్లే సత్యము, శివము చోటువలె అన్నిట అంతట యున్ననూ గుర్తించుట కెవ్వరునూ ఉండరు. అట్టి సత్యము ప్రకటితమైనపుడు శ్రీమాతగ తెలియబడును. ప్రకాశము ఆమె సహజ గుణము. ప్రకటిత సత్యము శ్రీమాత. అప్రకటిత సత్యము బ్రహ్మము లేక సత్యము. బ్రహ్మము నుండి ప్రకటితమై బ్రహ్మమును సంధించి సృష్టి నిర్మాణము గావించును. బ్రహ్మము లేక తాను లేదు. తాను లేక సృష్టి లేదు. బ్రహ్మమునే సృష్టిగా సంధించు శ్రీమాత బ్రహ్మ ప్రకటిత రూపమే. ఆమె 'సత్యసంధ' అనుటలో బ్రహ్మము నెప్పుడూ నిరాక రించనిది అని తెలియవలెను.

694. 'సాగరమేఖలా'

సాగరమే మొలనూలుగా గలది శ్రీమాత అని అర్థము.

మొలనూలు ఆవరణకు సంకేతము. శ్రీమాత చుట్టునూ నవావరణము లున్నవి. తదనుగుణమైన సాగరములు ఉన్నవి. క్షారసాగరము (ఉప్పు సముద్రము), క్షీరసాగరము ఆదిగా ఆవరణము లున్నవి. తొమ్మిది ఆవరణములు, తొమ్మిది లోకములను వేర్పరచి యుండును. ఇట్లు శుద్ధ చైతన్యము ఎనిమిది స్థితులను పొందును. లోకమునకు, లోకమునకు నడుమ సాగర ముండును. భూలోకము చుట్టునూ ఉప్పునీరు యున్నది గదా! అట్లే ఇతర సాగరములు కూడ ఉన్నవి. సూక్ష్మదర్శనము కలవారి కిది అవగతము. ఇతరులకు ఇది పుక్కిటి పురాణము. పంచభూతములు, త్రిగుణముల, మహదహంకారము శ్రీమాత ఆవరణలు. మహదహంకారము చోటువంటిది. అందు రాబోవు సృష్టి అంతయూ ఒక నమూనాగా యిమిడి యుండును. రాబోవు ఎనిమిది ప్రకృతులు, అందు ప్రవేశింబోవు జీవులు అందరునూ బీజప్రాయముగ ఉందురు. వీరందరినీ సూక్ష్మముగ ధరించి యున్న చోటు కనుక దానిని సముద్ర మందురు. సముద్ర మనగా ముద్రలతో కూడి యున్నది అని అర్థము. (స + ముద్ర). అవి అన్నీ క్రమముగ సాత్విక అహంకారము నుండి, రాజసిక అహంకారము నుండి, తామస అహంకారము నుండి పంచభూతములతో కూడిన సృష్టిగ వెలువడును.

మహదహంకారమే అసలైన సాగరము. ఆ సాగరమునకు శ్రీమాత ఆవరణము. బ్రహ్మము నుండి ఉత్పన్నమై కాలమును తోడు చేసుకొని మహదహంకారము నేర్పరచి, అందుండి అష్ట ప్రకృతులతో కూడిన సృష్టి నేర్పాటు చేయు శ్రీమాత 'సాగరమేఖలా' అని కీర్తింపబడు చున్నది. మహదహంకారమే లేనిచో సృష్టి జరగదు. మహదహంకార మేర్పడుటకు మూలము శ్రీమాత.

695. 'దీక్షితా'

సృష్టి దీక్ష వహించునది శ్రీమాత అని అర్థము.

శివుడు దీక్షితుడు. శ్రీమాత దీక్షిత. దీక్ష దివ్య గుణము. దీక్ష వలన దక్షత యేర్పడును. దీక్ష గలవాడు సాధింపలేనిదేమియూ లేదు. దీక్షాయుతముగాని జీవితములు వ్యర్థములు. దీక్షవలన సంకల్ప బలము పెరుగును. దీక్ష ఆజన్మాంత ముండవలెను. దినచర్యలో దీక్ష, భాగమైనపుడు జీవుడు దీక్షితుడు కాగలడు.

శ్రీమాత సృష్టి నిర్మాణము, పోషణము, సంహారము అమిత దీక్షతో నిర్వర్తించును. దీక్ష యందు క్రమ ముండును. క్రమము వలన శుద్ధ చైతన్యము వికసించును. అవరోధములు తగ్గును. జ్ఞానము హెచ్చగును. మలినములు చేరవు. అశ్రద్ధ ఆమడ దూరములో నుండును. మరపు కలుగదు. సావధానత కలుగును.

సద్గురువులు తమ శిష్యులకు ఉపదేశమిచ్చి తగుమాత్రము దీక్షను కూడ తెలిపెదరు. దీక్షను పాటించుచు ఉపదేశములను నిర్వర్తించు కొనినచో ఉపాసన సిద్ధించును. ఉపాసన అనగా ప్రజ్ఞాపరముగ దైవము నకు, గురువునకు చేరువుగ నుండుట. శ్రీమాత సద్గురువుల రూపమున ఉపదేశమును దీక్షను అందించి జీవులను తనవద్దకు చేర్చుకొనును. ఇది శ్రీమాత దీక్షితా లక్షణము. దీక్షను అందుకొనినవారు అందుకొనిన దీక్ష, ఉపాసన, ప్రధానమై జీవించుట వారి కర్తవ్యము. అట్లు కానిచో రెంటికి చెడ్డ రేవడు లగుదురు. వారికి ఇహము నచ్చదు. పరము

లభింపదు. దీక్ష బాధ్యత యని తెలిసి అందుకొనవలెనేగాని గొప్పతనము నకు దీక్షలు పుచ్చుకొనరాదు.

ప్రస్తుతమున దేవీ దీక్షలు, అయ్యప్ప దీక్షలు, శక్తి దీక్షలు మొదలుగా అనేకమగు దీక్షలు జనబాహుళ్యమున ప్రాచుర్యము పొందినవి. కేవలము తొమ్మిది రోజులు, 27 రోజులు, 40 రోజులు దీక్షగ నుండి అటుపైన చిల్లరగ ప్రవర్తించుట దీక్ష నవమానించుట యగును.

దీక్ష దినచర్య అయినపుడు శ్రీమాత అనుగ్రహముగ సిద్ధి కలుగును.

696. 'దైత్యశమనీ'

దైత్యులను శమింపచేయునది శ్రీమాత అని అర్థము.

దీక్షాయుత జీవితములు నడుపువారి యందలి అసుర ప్రవృత్తి అంతయూ ఉపశమన మగును. శాంతించును. నియమింపబడి యుండును. జీవులు త్రిగుణాత్మకు లగుటచే వారియందు సాత్విక అహంకారము, రాజసిక అహంకారము, తామసిక అహంకారము యుండును. రాజసిక, తామసిక అహంకారములు- దైత్యాహం కారములు. ఈ అహంకార ప్రవృత్తి ఉపశమింపవలె నన్నచో లలితమగు దైవము నారాధింపవలెను. అరాధనములు కూడ లలితముగను, సరళముగను ఉండవలెను. ఆరాధకుల స్వభావమును బట్టి లలిత మగు సత్వగుణ దీక్ష లున్నవి. దైత్యప్రవృత్తి గలవారు ఉగ్రదీక్షల నాశ్ర యింతురు. ఉగ్రదీక్షలతో ఆరాధనము చేసినపుడు దైత్య ప్రవృత్తి పెరుగునే గాని తరగదు. అసురులగు రావణ హిరణ్య కశిపులు ఉగ్రదీక్షల నవలంబించి దైత్యులై నశించిరి. వశిష్ఠ, గౌతమ, అగస్త్యాది మహర్షుల వంటివారు సత్వగుణ దీక్షల నవలంబించిరి. బ్రహ్మర్షులైరి. విశ్వామిత్ర మహర్షి మొదలు రజోగుణప్రేరిత తపస్సులనుచేసి వాని నిష్ప్రయోజ కత్వము తెలిసి అటుపైన సాత్విక తపస్సుతో బ్రహ్మర్షి అయ్యెను. దీనివలన తెలియవలసిన ఒక ప్రధాన సూత్రము, దీక్షలు సాత్వికము గను, సరళముగను ఉండవలెనని, ఉపాస్యదైవము కూడా అట్లే ఉండ వలెనని తెలియవలెను.

మానవులలో అసుర ప్రవృత్తి గలవారు, మానవ ప్రవృత్తి గలవారు, దైవీ ప్రవృత్తి గలవారు ఉన్నారు. ఇందు మొదటి రెండు తెగలవారు తమ యందలి దైత్యులు శమింపబడుటకు సాత్విక సరళ దీక్షలతో ఆరాధన చేయవలెను.

దీక్షలు తమోగుణ ప్రధానమై యున్నప్పుడు ఆరాధన యందు అశ్రద్ధ, నిర్లక్ష్యము, అలసత్వము, మరపు యుండును. రజోగుణ దోషము గలవారి దీక్షలలో ఉద్రేకము, వేగము, తొందరపాటు, తప్పులు చేయుట ఉండును. జీవప్రజ్ఞ క్రమోన్మీలన మగుటకు లలితముగ నిత్యము ఆరాధన చేయుట ఎక్కువ ఉపయోగకరము.

మరియొక విశేష మే మనగా బ్రాహ్మణులైననూ ఉగ్రపూజలు చేసి రావణాదులు అసురులైనారు. అసుర కులమున పుట్టిననూ ప్రహ్లాదాదులు సాత్విక సాధనల ద్వారా శాశ్వత భక్తులైనారు. బలిచక్రవర్తి ప్రాథమిక రజోగుణ ప్రేరితుడై ఆరాధన చేసిననూ దానగుణము వలన సాత్వికత పెరిగి సర్వాంతర్యామి సాధనను సరళముగ గావించి శాశ్వత విష్ణు భక్తుడై సుతల లోకపాలకు డైనాడు. కావున దైత్య శమనము జరుగుటకు దీక్షలు సరళమై యుండవలెను.

697. 'సర్వలోకవశంకరీ'

సర్వలోకములను వశము చేయునది శ్రీమాత అని అర్థము.

ముందు తెలిసిన రెండు నామములతో ముడిపడిన నామమే యిది. సాత్విక దీక్షల ద్వారా ఆరాధనము చేయుచు సత్వగుణమును క్రమముగ స్థిరపరచుకొనినవారి చైతన్యము వికాసము చెందుట ఆరంభించును. సత్వగుణము పెరుగుచున్న కొలది సత్యప్రవర్తన, ధర్మ ప్రవర్తన పెరుగుచుండును. సత్వగుణమున స్థిరపడినవారి యందు దయ, శాంతి, ధర్మము, ప్రేమ, అహింస స్థిరపడును. వారు సత్యమునకు చేరువగు చుందురు. సత్యము బ్రహ్మము గనుక బ్రహ్మము సమస్తమున వ్యాపించి యున్న తత్త్వము గనుక జీవుడు క్రమముగ సర్వలోకములను ఆక్రమించును. ఇట్టివారిని సత్యపరాక్రము లందురు. సనక సనందనాది మానస పుత్రులు, నారదులు, వశిష్ఠాది బ్రహ్మర్షులు యిట్టివారు. సత్యమే నిజమగు పరాక్రమము. సత్య మనగా నిజము పలుకుట మాత్రమే కాదు. సత్యమనగ బ్రహ్మము, శివము, సుందరము. అది తత్త్వము. అట్టి తత్త్వమును శ్రీమాత అనుగ్రహముగ పొందవచ్చును. దానికి వలసినది సాత్విక, నిత్య దీర్ఘకాల ఆరాధన. ఆరాధన అట్లు సలుపు చుండగా క్రమముగ ఆరాధకు డావరణ లన్నిటినీ దాటును. నవావరణలు దాటి బ్రహ్మమును చేరుటకు శ్రీమాత తల్లివలె దోహద పడును. సర్వలోకములు ఆమె సృష్టియే. అవి అన్నియూ ఆమె వశముననే యున్నవి. ఆమె సాన్నిధ్యమును కోరుట కన్న ఏ కోరిక లేని వారికిది

సులభ మగును. కోరిక లేని ఆరాధన సత్వగుణ ఆరాధన యగును. ఆమె సాన్నిధ్యము కోరుట వలన సర్వమూ సిద్ధించును. ఇతరములగు కోరికలు లేక ఆమె నారాధించుటకు ఆమెపై ప్రేమ యుండవలెను. అట్టి నిష్కారణమగు ప్రేమద్వారా ఆమె అనుగ్రహము సులభముగ లభించును. భక్తు లనగా కోరికలు లేక దైవ సాన్నిధ్యము కొరకే నవ విధములుగ ఆరాధించువారు. భక్తి యనగా నిజముగ దైవముపై ప్రేమయే. ఇట్టివారు ఉత్తమశ్రేణి భక్తులుగా వాఙ్మయములు ప్రశంసించు చున్నవి.

698. 'సర్వార్థదాత్రి'

సకల పురుషార్థములను యిచ్చునది శ్రీమాత అని అర్థము.

ధర్మ, అర్థ, కామ, మోక్షములు పురుషార్థములు. ధర్మముతో కూడిన కామము, అర్థానుభూతి నేర్చినవారు మోక్షస్థితి పొందుదురు. ధర్మము నేర్పి, అర్థ కామములద్వారా జీవులను పరితృప్తుల గావించి మోక్షస్థితి యందు నిలబెట్టునది శ్రీమాత. ధర్మము తప్పినవారికి మోక్ష స్థితి లేదు. అర్థకామము లున్ననూ అవి చిక్కులు పెట్టుచు నుండును. కలియుగమున ధర్మము లేశమాత్రమే గోచరించును. ధర్మ మాచరింపక అర్థకామముల వెంట జీవులు పడుచున్నారు. తమకుగల సమస్త సమస్యలు తెలివితో పరిష్కరించుకొనవలెనని భావించుచున్నారే కాని ధర్మము ననుసరించవలెనన్న భావము పొందుటలేదు.

ధర్మము తెలియవలె నన్నచో సత్పురుషుల జీవితము నుండి గ్రహించవచ్చును. రాముని కథ ధర్మమునకు ప్రతీక. భాగవత మందు పేర్కొనిన భక్తుల కథలు ధర్మమునకు ప్రతీకలు. అట్లే భారత మందలి కథలు. ధర్మమునందు రుచి లేకపోవటము వలన రామాయణ, భారత, భాగవతాది గ్రంథములను చదివిననూ, ధర్మమును గ్రహింపలేకున్నారు. సత్పురుషులు తమ నడుమ జీవించి ధర్మ మార్గమును చూపుచున్ననూ రుచి చెందుట లేదు. కేవలము అర్థకామములే ప్రధానముగ జీవించు చున్నారు. ధర్మమే దైవము. దైవమే ధర్మము.

"ధర్మంచర ।" అనునది వేదశాసనము. ఇట్టి ధర్మము నందు బుద్ధి ఎట్లు కలుగగలదు? శాస్త్రములు చదివిననూ కలుగదు. మహా పురుషుల సాంగత్యమున నున్ననూ కలుగదు. తీర్థయాత్రలు చేయు చున్ననూ అర్థకామముల దృష్టితోనే నిర్వర్తించు చున్నారు గాని ధర్మ బుద్ధి లేదు. వెంకటేశ్వరుని ధర్మదర్శనమున చూచు వారెందరు? దొడ్డి దారినే దైవమును చూచుట అనుబుద్ధి కలవారికి ధర్మాచరణ మెట్లు వీలగును?

ధర్మము నాచరింపవలెనను సంకల్పము కలుగవలెను. తానుగ కల్పించుకొనలేడు. అట్లు కల్పించుకొనిననూ నిలువదు. శ్రీమాత అనుగ్రహముగ అట్టి సంకల్పము కలిగినచో అప్పటినుండి జీవునికి పరిష్కార ముండును. అట్లు ధర్మము నేర్పి అర్థముల నేర్పరచి జీవులను కడతేర్చునది శ్రీమాత. ఆమె 'సర్వార్థదాత్రి'.

699. 'సావిత్రి'

తన తేజోస్రావముచే సృష్టి నిర్మాణము చేసినది గాన శ్రీమాత సావిత్రి అని పిలువబడుచున్నది.

శ్రీమాత తేజస్సే సృష్టి నిర్మాణమునకు జీవుల నిర్మాణమునకు మూలము. ఆమె తేజస్సే సవితృమూర్తి. ఆమె తేజస్సే సూర్యచంద్రుల తేజస్సు. తేజోస్రావము వలన సృష్టి జరుగుటచే ఆమెయే సమస్తమునకు తల్లి. సమస్తమును ప్రసవించినది గనుక ప్రసవిత్రి, సావిత్రి అని పిలుతురు. ప్రసవించి రక్షణ, పోషణాదులు గావించును. సమస్తము ఆమె తేజమే. అది సత్యతేజము, ధర్మతేజము. శ్రీమాతను సావిత్రిగను, గాయత్రిగను ఆరాధించుట భారతీయులకు ఋషులు నేర్పిన విద్య. ఆమె అనుగ్రహము వలన జీవులు సత్యతేజులు, ధర్మతేజులు కాగలరు.

శుద్ధమగు భావములను ఎల్లప్పుడూ కలిగి యుండువారికి సావిత్రీదేవి అనుగ్రహము దక్కుట సులభము. భావశుద్ధి కలిగించునది, తద్వారా సాన్నిధ్యమిచ్చునది సావిత్రీదేవి. ఆమె భావశుద్ధ స్వరూపిణి. ఎచ్చట భావములు పరిశుద్ధమై యుండునో అచ్చటినుండి సంకల్ప రూపమున వ్యక్తమై అవతరించును.

భావశుద్ధి కలవారు నిత్యమూ సావిత్రిమాత నారాధించి దివ్య సంకల్పములకు వాహికలై దివ్యకార్యముల నిర్వర్తించుచూ తరించు చున్నారు. ఇట్టివారిని సంకల్పసిద్ధులుగా లోకము ప్రశంసించుచున్నది.

భారతీయులు సంకల్పశుద్ధికి, సంకల్పసిద్ధికి అనాదిగ శ్రీమాతను సావిత్రిగను, సరస్వతిగను, గాయత్రిగను, ఆరాధించు చుందురు. శుద్ధి లేనిదే సిద్ధి లేదు. కనుక భావశుద్ధి కొరకై మొదటగ ప్రయత్నము సాగవలెను. శుద్ధ మనస్కులారాధన సిద్ధి నిచ్చును. అనేకానేక దేవతల నారాధించుటలో గల రహస్యము శుద్ధి, సిద్ధులను పొందుటకే. ప్రస్తుత కాలమున శుద్ధి యందెవ్వరికిని ఆసక్తి లేదు. సిద్ధియందు మాత్రము ఆశ యున్నది. అందరూ రొట్టెకై ఆశపడెడువారే గాని, అందు కాధారమైన పిండి నేర్పరచుకొనువారు లేరు. శుద్ధి, సిద్ధులకు ఋషులు సావిత్రి నారాధించిరి. శాశ్వతులై నిలచిరి.

700. 'సచ్చిదానందరూపిణీ'

సత్యము, చైతన్యము, ఆనందము తన రూపముగా గలది శ్రీమాత అని అర్థము.

సృష్టి కావల శ్రీమాత సత్యస్వరూపిణి. సృష్టియందు కూడ సత్యముగనే యుండును. సృష్టికొరకు తానే చైతన్యముగ ప్రకాశించును. సృష్టి నిర్మాణముచేసి సృష్టిని నిర్వహించును. నిర్మాణము, నిర్వహణము, ఆమె చైతన్య విలాసమే. తానే ఇచ్ఛా, జ్ఞాన, క్రియ శక్తులుగ విప్పారి, సృష్టి నిర్మాణ నిర్వహణ కార్యమును గావించును. నిర్మాణ మందు నిర్వహణ మందు త్రిమూర్తులు కూడ ఆమెకు సాటిగాదు. వారునూ ఆమె నుండి యేర్పడినవారే. అనితర సాధ్యమగు సృష్టి కార్యమును చైతన్యస్వరూపిణియై నిర్వర్తించును. అట్టి నిర్వహణమున సత్యమును వీడుట యుండదు. మరచుట యుండదు. సత్యముతో కూడిన చైతన్య మామె. తాను శివా, తానే శివశక్తియును. శివునితో కూడి యుండి సర్వకార్యములను నిర్వర్తించుటవలన ఎల్లప్పుడునూ ఆనందముగనే యుండును. శివు డనగా సత్యమే. సత్యముతో కూడిన చైతన్య మగుటచే శాశ్వతానందమున యుండుట సహజము.

జీవులు శ్రీమాతతో కూడినచో ఆమె సత్యముతో కూడి యుండుటచే ఒకరిని చేరిన ఒకే కాలమున ఇద్దరినీ చేరుట జరుగును. శ్రీమాతను చేరినపుడు తాముండక శ్రీమాత యుండును. కుండలోని నీరు నదిలో చేరినపుడు యిక కుండనీరు అని వేరుగ యుండదు. అది

నదీ స్వరూపమున లయ మగును. అట్లే జీవాత్మ పరమాత్మగ అను సంధానమున పరమాత్మయే యుండును. జీవాత్మ కరగిపోవును. అట్టి స్థితి యందుండునది ఆనందమే.

'సచ్చిదానంద రూపిణి' *అను ఈ నామముతో ఏడు శతకముల నామములు శ్రీమాత అనుగ్రహముగ పరిపూర్ణమైనవి. సహస్రనామ వివరణ మందు ఏడవ శతకము పరిపూర్ణమైనది.*

శ్రీ బాలా త్రిపురసుందర్యై నమః ।

శ్రీ లలితా సహస్రనామ స్తోత్రము

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం శ్రీమాత్రే నమః

దరాందోళితదీర్ఘాక్షీ దరహాసోజ్జ్వలన్ముఖీ ।
గురుమూర్తి ర్గుణనిధి ర్గోమాతా గుహజన్మభూః ॥ 121

దేవేశీ దండనీతిస్థా దహరాకాశరూపిణీ ।
ప్రతిపన్ముఖ్య రాకాంత తిథిమండలపూజితా ॥ 122

కళాత్మికా కళానాథా కావ్యాలాప వినోదినీ ।
సచామర రమావాణీ సవ్యదక్షిణ సేవితా ॥ 123

ఆదిశక్తి రమేయాత్మా పరమా పావనాకృతిః ।
అనేకకోటి బ్రహ్మాండజననీ దివ్యవిగ్రహా ॥ 124

క్లీంకారీ కేవలా గుహ్యా కైవల్యపదదాయినీ ।
త్రిపురా త్రిజగద్వంద్యా త్రిమూర్తి స్త్రిదశేశ్వరీ ॥ 125

త్ర్యక్షరీ దివ్యగంధాఢ్యా సిందూర తిలకాంచితా ।
ఉమా శైలేంద్రతనయా గౌరీ గంధర్వసేవితా ॥ 126

విశ్వగర్భా స్వర్ణగర్భా వరదా వాగధీశ్వరీ ।
ధ్యానగమ్యా ఽ పరిచ్ఛేద్యా జ్ఞానదా జ్ఞానవిగ్రహా ॥ 127

సర్వవేదాంత సంవేద్యా సత్యానంద స్వరూపిణీ ।
లోపాముద్రార్చితా లీలాక్లప్త బ్రహ్మాండ మండలా ॥ 128

అదృశ్యా దృశ్యరహితా విజ్ఞాత్రీ వేద్యవర్జితా ।
యోగినీ యోగదాయోగ్యా యోగానందా యుగంధరా ॥ 129

ఇచ్ఛాశక్తి జ్ఞానశక్తి క్రియాశక్తి స్వరూపిణీ ।
సర్వాధారా సుప్రతిష్ఠా సదసద్రూప ధారిణీ ॥ 130

అష్టమూర్తి రజాజైత్రీ లోకయాత్రా విధాయినీ ।
ఏకాకినీ భూమరూపా నిర్ద్వైతా ద్వైతవర్జితా ॥ 131

అన్నదా వసుదా వృద్ధా బ్రహ్మాత్మైక్య స్వరూపిణీ ।
బృహతీ బ్రాహ్మణీ బ్రాహ్మీ బ్రహ్మానందా బలిప్రియా ॥ 132

భాషారూపా బృహత్సేనా భావాభావవివర్జితా ।
సుఖారాధ్యా శుభకరీ శోభనా సులభాగతిః ॥ 133

రాజరాజేశ్వరీ రాజ్యదాయినీ రాజ్యవల్లభా ।
రాజత్కృపా రాజపీఠనివేశిత నిజాశ్రితా ॥ 134

రాజ్యలక్ష్మీః కోశనాథా చతురంగ బలేశ్వరీ ।
సామ్రాజ్యదాయినీ సత్యసంధా సాగరమేఖలా ॥ 135

దీక్షితా దైత్యశమనీ సర్వలోకవశంకరీ ।
సర్వార్థదాత్రీ సావిత్రీ సచ్చిదానందరూపిణీ ॥ 136

OTHER BOOKS THROUGH
MASTER K. PARVATHI KUMAR

The following books are available in: English (E), German (G), Spanish (S), French (F), Hebrew (H), Telugu (T), Hindi (HI) and Kannada (K) languages.

1.	Agni (E/G/S)	60-00
2.	Amanaskudu (T/K)	18-00
3.	Antardarsana Dhyanamulu (T)	100-00
4.	Anveshakudu (T)	60-00
5.	Asangudu (T)	15-00
6.	Ashram Leaves (E/G/S)	100-00
7.	Ayurvedic Principles (E)	
8.	Bharateeya Sampradayamu (T/Hi)	10-00
9.	Cow ('Govu' Mahatyam Vivarana) (E/T/K)	20-00
10.	Devapi Maharshi Bodhalu (T/Hi)	60-00
11.	Dhanakamuni Katha (T)	25-00
12.	Doctorine of Eternal Presence (E)	10-00
13.	Gayatri Mantra - Avagahana (T)	10-00
14.	Geetopanishad - Gnana Yogamu (T)	25-00
15.	Geetopanishad - Karma Yogamu (T)	20-00
16.	Geetopanishad - Sankhya Yogamu (T)	25-00
17.	Geetopanishad - Karmasanyasa Yogamu (T)	20-00
18.	Geetopanishad - Dhyana Yogamu (T)	40-00
19.	Good Friday (E/G/S/F/H)	10-00
20.	Gurupaduka Sthavam (E)	
21.	Health & Harmony (E)	120-00
22.	Hercules-The Man and the Symbol (E/G/S/F)	100-00

23.	Himalaya Guru Parampara (T/Hi)	12-00
24.	Jupiter-The Path of Expansion (E/G/S)	40-00
25.	Jyotirlinga Yatra (T)	20-00
26.	Katha Deepika (T)	40-00
27.	Listening to Invisible Master (E/G/S/F/H)	20-00
28.	Lord Maitreya-The World Teacher (E/G/S/F/H)	
29.	Maitreya Maharshi Bodhalu (T/Hi)	60-00
30.	Mana Mastaru Garu (T)	60-00
31.	Mantrams-Their Significance and Practice (E/G/S)	35-00
32.	Maria Magdalena (E/S/G/F)	
33.	Marriage-A Sacrament (E)	
34.	Maruvu Maharshi Bodhalu (T/Hi)	60-00
35.	Master C.V.V. (Birthday Message) (T)	30-00
36.	Master C.V.V. Noothana Yogamu (T)	20-00
37.	Master C.V.V. Yogamu (T)	20-00
38.	Master C.V.V. Yogamu-Karma Rahityamu (T)	10-00
39.	Master C.V.V. - May Call !(E/G/S)	100-00
40.	Master C.V.V. - May Call ! II (E)	100-00
41.	Master C.V.V. The Initiator - Master E.K. The Inspiror (E)	15-00
42.	Master C.V.V. - Saturn Regulations	125-00
43.	Master E.K. - The New Age Teacher (E/G/S)	70-00
44.	Mithila-A New Age Syllabus (E/G/S)	100-00
45.	Occult Meditations (E/G/S)	100-00
46.	Omkaram (T)	30-00
47.	On Change (E/G/S)	50-00
48.	On Healing (E/G/S)	100-00

49.	On Love (E/G/S)	50-00
50.	On Service (E/G/S)	50-00
51.	On Silence (E/G/S)	50-00
52.	Pranayamam (T)	10-00
53.	Prayers (E/G/S)	100-00
54.	Rudra (E/G/S)	30-00
55.	Sankhya - The Sacred Doctrine (E/G/S)	75-00
56.	Saraswathi - The Word (E/G/S)	60-00
57.	Saturn-The Path of Systematised Growth (E/G/S)	40-00
58.	Shodasopachara Pooja - Avagahana (T)	10-00
59.	Sound-The Key and its Application (E/G/S)	40-00
60.	Spiritualism - Business and Management (E/G/S)	25-00
61.	Sri Dattatreya (E/G/S/T/Hi)	33-00
62.	Sri Gurupaduka Sthavam (T)	30-00
63.	Sri Krishna Namamrutham (T)	25-00
64.	Sri Lalitha-1 (T)	40-00
65.	Sri Lalitha-2 (T)	40-00
66.	Sri Lalitha-3 (T)	40-00
67.	Sri Lalitha-4 (T)	40-00
68.	Sri Lalitha-5 (T)	40-00
69.	Sri Lalitha-6 (T)	40-00
70.	Sri Sastri Garu (E/G/S/F/T/H)	40-00
71.	Sri Shiridi Sai Sayings (E/G/S/T/Hi)	80-00
72.	Steps on Silence (E)	75-00
73.	Suvarna Sopanamulu	
74.	The Aquarian Cross (E/G/S)	100-00
75.	The Aquarian Master (E/G/S)	75-00
76.	The Doctorine of Ethics (E)	35-00

77.	The Etheric Body (E/G/S)	
78.	The Path of Synthesis (E)	40-00
79.	The Splendor of Seven Hills (E/T/Hi)	15-00
80.	The Teachigs of Lord Sanatkumara	150-00
81.	The Theosophical Movement (E/G/S)	60-00
82.	The White Lotus (E/G/S)	20-00
83.	Time - The Key (E/G/S)	
84.	Uranus - The Alchemist of the Age	150-00
85.	Venus - The Path of Immortality (E/G/S)	80-00
86.	Violet Flame Invocation (E/G)	60-00
87.	Vrutrasura Rahasyam (T)	35-00
88.	Varunagraha Prabhavamu (T)	22-00
89.	Wisdom Buds (E/S)	20-00
90.	Wisdom Teachings of Vidura (E/G/S)	80-00
91.	Moon & Spiritual Astrology (S)	
92.	The Death & Reincarnation (S)	
93.	Commentary on Om Namonarayanaya (S)	
94.	Master Jesus, Life and Teachings (S)	
95.	The Science of Ayurveda & Homoeopathy (S)	
96.	The Teachings of Master D.K. (S)	
97.	The Human Constitution (S)	
98.	The Masters of Wisdom (S)	
99.	The Path of Meditation (S)	
100.	Stories for Disciples (S)	
101.	Spirituality in Daily Life (S)	
102.	Special Practices for Disciples (S)	
103.	Fundamentals of Health & Healing (S)	
104.	Ganesha, The Cosmic Lord of Groupings (S)	
105.	Astrology and Healing (S)	

DHANISHTA OTHER PUBLICATIONS

1.	Puranapurushuni Pooja Vidhanam (T)	10-00
2.	Sarannavaratra Pooja Vidhanamu (T)	30-00
3.	Sri Dattatreya Pooja Vidhanamu (T)	10-00
4.	Sri Hanuman Chalisa (T)	15-00
5.	Sri Mahalakshmi Pooja Vidhanamu (T)	12-00
6.	Sri Rama Pooja Vidhanamu (T)	10-00
7.	Sri Siva Hridayamu (T)	5-00
8.	Sri Siva Pooja (T)	15-00
9.	Sri Soukumarya Satakam (T)	10-00
10.	Sri Surya Pooja Vidhanamu (T)	7-00
11.	Sri Venkateswara Pooja Vidhanamu (T)	8-00
12.	Vinayaka Vratakalpamu (T)	25-00
13.	Vishnu Sahasranamam (T)	12-00
14.	Sri Rama Charitramu (T)	
15.	Sri Subrahmanya Pooja Vidhanamu (T)	10-00
16.	Sri Yoga Ganapathi Pooja Vidhanamu (T)	12-00